

Møteinnkalling

Utvalg:	Midtre Nordland nasjonalparkstyre
Møtested:	Storjord
Dato:	02.03.2017
Tidspunkt:	09:00

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf. 755 47981. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 1/2017	Godkjenning av innkalling / protokoll		2003/577
ST 2/2017	Delegerte saker		2003/577
DS 1/2017	Dispensasjon fra motorferdselsforbudet for frakt av ved inn til gapahukene - Saltfjellet / Svartisen nasjonalpark - Alberthaugen skole		2017/239
DS 2/2017	Junkerdal nasjonalpark - Dispensasjon for bruk av snøscooter til persontransport til Mavas - Inger Korsvik Kampli		2016/1781
DS 3/2017	Lahko nasjonalpark/ Langvassdalen NR - Søknad om dispensasjon fra verneforskriften - John Inge Aadahl		2017/531
DS 4/2017	Junkerdal nasjonalpark - Dispensasjon for motorisert transport til hytte ved Solvågvatnet - Saltdal jeger- og fiskerforening		2012/9009
DS 5/2017	Sjunkhatten nasjonalpark - søknad om dispensasjon fra motorferdselsforbudet - Harald Schjølberg		2013/1248
DS 6/2017	Sjunkhatten nasjonalpark - Søknad om dispensasjon fra motorferdselsforbudet - Kjell Arne Carlsen		2013/382
DS 7/2017	Lahko nasjonalpark - Søknad om dispensasjon fra motorferdselsforbudet - Bengt Jacobsen		2017/1028
DS 8/2017	Ekstraordinær dispensasjon. Motorisert persontransport til hytte. Terje Berg. Gåsvatnan landskapsvernområde.		2016/1290
DS 9/2017	Dispensasjon fra motorferdselsforbudet i Saltfjellet landskapsvernområde. Saltdal kommune		2017/781
DS 10/2017	Saltfjellet landskapsvernområde. Dispensasjon fra motorferdselsforbudet for frakt av ved og diverse utstyr til privat hytte ved Kjemågavatnet. Bård Ellingsen		2016/467
DS 11/2017	Sjunkhatten nasjonalpark - Søknad om dispensasjon fra motorferdselsforbudet- Fauske- og Sørfold saueholdsforening		2012/7868
DS 12/2017	Reinhornrennet 2017. Dispensasjon fra motorferdselsforbudet for preparering av løypetrase. Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - IL Stormfjell - Beiarn		2012/1346
DS	Dispensasjon for motorisert transport i forbindelse		2014/3552

13/2017	med tilsyn av Solvågvatnet - Saltdal kommune	
DS 14/2017	Dispensasjon for motorisert transport til hytter i Junkerdal nasjonalpark - Sulitjelma og Omegn Turistforening	2013/789
DS 15/2017	Ekstraordinær søknad motorisert transport til hytte - Svein Gunnar Albrigtsen	2013/809
DS 16/2017	Ekstraordinær dispensasjon. Motorisert persontransport til hytte. Sissel PettersenSøknad om dispensasjon - motorferdsel - Gåsvatnan landskapsvernområde - Sissel Pettersen	2012/6759
ST 3/2017	Referatsaker	2003/577
RS 1/2017	Gapahukene i Tollådalen. Avvirkning av granplantefelt	2016/8585
RS 2/2017	Vedr granskogen ved gapahukan i Tollådalen - Saltfjellet / Svartisen nasjonalpark - Alberthaugen skole	2016/8585
RS 3/2017	Ønske om bevaring av granplantefeltet ved Trones skoles leirplass i Tollådalen - Beiarn	2016/8585
RS 4/2017	Innsigelse - Fjerning av granskog i Tollådalen - Saltfjellet / Svartisen nasjonalpark - Salten pitesamisk forening	2016/8585
RS 5/2017	Granplantefeltet i Tollådalen. Innsigelse	2016/8585
RS 6/2017	Vedr hogst av gran - Tollådalen - Beiarn	2016/8585
RS 7/2017	Rago nasjonalpark - Referat fra møte om trase Nordfjorden - Litlverivatnet	2017/984
RS 8/2017	Høring - Nordlandsruta - en drivkraft i friluftslivs- og reiselivsutviklingen i Indre-Nordland	2016/4837
RS 9/2017	Vedtak i klagesak - Dispensasjon for preparering av skiløype på Beiarfjellet - Gåsvatnan landskapsverneområde - Beiarn kommune og IL Stormfjell	2012/7237
RS 10/2017	Vedtak i klagesak - Dispensasjon fra verneforskriften - Storlia naturreservat - Prosjekt Utmark - Tespdalen Rovviltlag	2016/3283
RS 11/2017	VS: Høring marin verneplan - regional adresseliste	2017/1244
ST 4/2017	Besøksstrategi - Fremdriftsplan for Midtre Nordland nasjonalparkstyrets fem nasjonalparker	2015/4072
ST 5/2017	Låhko nasjonalpark - Kunnskapsinnhenting reiselivsbedrifter og reiselivsstrategier	2017/1351
ST 6/2017	Junkerdal nasjonalpark - Skiltplan	2017/1421
ST 7/2017	Junkerdal nasjonalpark - Revidering forvaltningsplan med utarbeiding av besøksstrategi	2017/1256

ST 8/2017	Junkerdal nasjonalpark - Søknad om bruk av helikopter - Indre Salten paragliderklubb	2016/8950
ST 9/2017	Junkerdal nasjonalpark - Søknad om tillatelse til bruk av snøscooter gjennom Metskidalen til Mavas - Jon Erik Evenstrøm	2016/1781
ST 10/2017	Låhko nasjonalpark - Søknad om dispensasjon fra verneforskriften til bygging av altan ved Sundvatnet (Håkonbu) - Gildeskål jeger- og fiskeforening	2017/750
ST 11/2017	Klage på forvalters vedtak. Dispensasjon for frakt av ved inn til gapahukene i Tollådalen, Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark	2017/239
ST 12/2017	Søknad om fuglehundprøver. Semska-Stødi naturreservat, Dypen naturreservat og Stor Graddis naturreservat. Fuglehundutvalget Bodø jeger og fiskeforening	2015/7191
ST 13/2017	Søknad om dispensasjon fra verneforskriften - Bygging av utedo på Inner-Bredek - Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Statskog SF	2016/2153
ST 14/2017	Sjunkhatten nasjonalpark - Klage på vedtak om dispensasjon fra verneforskriften til motorisert ferdsel - Valnesfjord helsesportsenter	2012/1297
ST 15/2017	Sjunkhatten nasjonalpark - Søknad om dispensasjon fra verneforskriften for oppføring av lite hus på kaiflåte i Sjunkfjorden - Alf Kristiansen	2016/9066
ST 16/2017	MIDNOR - Innspill til videre prosess - Sykling og organisert ferdsel i verneområder	2017/1013
ST 17/2017	Spørsmål/Svar	2003/577

ST 2/2017 Delegerte saker

DS 1/2017 Dispensasjon fra motorferdselsforbudet for frakt av ved inn til gapahukene - Saltfjellet / Svartisen nasjonalpark - Alberthaugen skole

DS 2/2017 Junkerdal nasjonalpark - Dispensasjon for bruk av snøscooter til persontransport til Mavas - Inger Korsvik Kampli

DS 3/2017 Lahko nasjonalpark/ Langvassdalen NR - Søknad om dispensasjon fra verneforskriften - John Inge Aadahl

DS 4/2017 Junkerdal nasjonalpark - Dispensasjon for motorisert transport til hytte ved Solvågvatnet - Saltdal jeger- og fiskerforening

DS 5/2017 Sjunkhatten nasjonalpark - søknad om dispensasjon fra motorferdselsforbudet - Harald Schjølberg

DS 6/2017 Sjunkhatten nasjonalpark - Søknad om dispensasjon fra motorferdselsforbudet - Kjell Arne Carlsen

DS 7/2017 Låhko nasjonalpark - Søknad om dispensasjon fra motorferdselsforbudet - Bengt Jacobsen

DS 8/2017 Ekstraordinær dispensasjon. Motorisert persontransport til hytte. Terje Berg. Gåsvatnan landskapsvernområde.

DS 9/2017 Dispensasjon fra motorferdselsforbudet i Saltfjellet landskapsvernområde. Saltdal kommune

DS 10/2017 Saltfjellet landskapsvernområde. Dispensasjon fra motorferdselsforbudet for frakt av ved og diverse utstyr til privat hytte

ved Kjemågvatnet. Bård Ellingsen

DS 11/2017 Sjunkhatten nasjonalpark - Søknad om dispensasjon fra motorferdselsforbudet- Fauske- og Sørfold saueholdsforening

DS 12/2017 Reinhornrennet 2017. Dispensasjon fra motorferdselsforbudet for preparering av løypetrase. Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - IL Stormfjell - Beiarn

DS 13/2017 Dispensasjon for motorisert transport i forbindelse med tilsyn av Solvågvatnet - Saltdal kommune

DS 14/2017 Dispensasjon for motorisert transport til hytter i Junkerdal nasjonalpark - Sulitjelma og Omegn Turistforening

DS 15/2017 Ekstraordinær søknad motorisert transport til hytte - Svein Gunnar Albrigtsen

DS 16/2017 Ekstraordinær dispensasjon. Motorisert persontransport til hytte. Sissel Pettersen Søknad om dispensasjon - motorferdsel - Gåsvatnan landskapsvernområde - Sissel Pettersen

ST 3/2017 Referatsaker

**Midtre Nordland
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Statens hus
Moloveien 10
8002 Bodø

Besøksadresse
Storjord
8255 Røklund

Kontakt
Sentralbord: +47 75 53 15 00
Direkte: +47 75 53 15 65
fmnopost@fylkesmannen.no
www.nasjonalparkstyre.no/midtre-nordland

Alberthaugen skole
Gamle riksvei 45
8070 BODØ

Saksbehandler Gunnar Rofstad

Vår ref. 2016/8585

Deres ref.

Dato 26.01.2017

Gapahukene i Tollådalen. Avvirkning av granplantefelt

Midtre Nordland nasjonalparkstyre er forvaltningsmyndighet for blant annet Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.

Forvaltningsmyndighetens viktigste oppgaver er:

- Myndighetsutøvelse i forhold til forskrift.
- Ivaretagelse av verneverdiene.
- Informasjon om verneområdene.

En av de største truslene i forhold til det biologiske mangfold er forekomst av fremmede arter.

I mange av våre verneområder er det plante gran før områdene ble vernet. I områdene nord for Saltfjellet er gran en ikke naturlig forekommende art.

Midtre Nordland Nasjonalparkstyre vil i kommende år få tatt ut mye av den planta grana fra sine områder. Dette for å få etstattet den planta grana med naturlig stedegen vegetasjon.

Til dette er det søkt Miljødirektoratet om betydelige ressurser.

Liste over omrsøke tiltak ble presentert for for rådgivende utvalg og administrativt kontaktutvalg på møtet 19. desember 2016. Rådgivende utvalg/administrativt utvalg hadde ingen merknad til prosjektet som omhandlet uttak av gran fra plantefeltet i Tollådalen.

Et nytt oppdrag som nasjonalparkstyrene har fått er at det innen 2020 skal utarbeides besøksstrategier for nasjonalparkene.

Dette oppdraget er tredelt:

- Økt besøk i nasjonalparkene og økt opplevelser for de besøkende.
- Bedre ivaretagelse av verneverdiene.
- Utnytte nasjonalparkene til økt lokal verdiskaping.

Man er her tydelig på at dersom det er motstrid mellom ivaretagelse av verneverdier og friluftsliv skal ivaretagelse av verneverdier prioriteres.

Dette er bakgrunnen for at nasjonalparkstyret har igangsatt arbeidet med å fjerne fremmed art fra Tollådalen.

Nasjonalpark	Saltfjellet-Svartisen, Junkerdal, Låhko, Sjunkehatten og Rago
Naturresevat	Blakkådalen, Storlia, Dypen, Semska-Stødi, Langvassdalen-Ruffedalen, Stor-Graddis og Junkerdalsura
Landskapsvernområde	Saltfjellet og Gåsvatnan

Skal dette endres må nasjonalparkstyret få nye beskjeder fra overordnet myndighet eller noen må påvirke styret om at de har fattet en feilaktig beslutning.

Deres e-post av 23. januar og dette brevet vil bli framlagt for styret som referatsaker på førstkommende styremøte 02. 03. 2017.

Med hilsen

Gunnar Rofstad
nasjonalparkforvalter

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

Statskog	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Beiarn kommune		8110	Moldjord

Fra: Rofstad, Gunnar (fmnogro@fylkesmannen.no)
Sendt: 25.01.2017 15:12:16
Til: *FMNO - Dokumentasjonssenteret brukerstøtte
Kopi:

Emne: VS: Angående granskogen ved gapahukan i Tollådalen.

Vedlegg:

Journalføres 17/239

Med hilsen

Gunnar Rofstad

nasjonalparkforvalter

Midtre Nordland nasjonalparkstyre

Tlf.nr: 75531565

Epost: fmnogro@fylkesmannen.no

For mer informasjon om Midtre Nordland nasjonalparkstyre

<http://www.nasjonalparkstyre.no/no/Midtre-Nordland/>

Fra: Øystein Bjørbæk [mailto:Oystein.Bjorbek@bodo.kommune.no]

Sendt: 23. januar 2017 13:55

Til: Rofstad, Gunnar

Emne: Angående granskogen ved gapahukan i Tollådalen.

Midtre Nordland nasjonalparkstyre

Kollegiet ved Alberthaugen skole har drøftet situasjonen som har oppstått ved at styret for Saltfjellet /Svartisen nasjonalpark har bestemt at granskogen ved gapahukan i Tollådalen skal fjernes.

Vi ber dere om å vurdere dette en gang til. Alberthaugen skole har hatt stor nytte og glede av gapahukan. Vi har brukt området både høst og vinter. Det ligger nydelig til. Skogen rundt skaper en lun og god ramme rundt. De siste åra har bruken vår vært noe mindre. Årsaken er mangel på ved. Vi har derfor innledet et samarbeid med Trones skole for å bøte på dette. I år har vi bestilt ved hos Aksel Skoglund som skal frakte veden innover.

Uten skogen vil vind og trekk ødelegge mye. Vi kan ikke forvente at elevene våre har topputstyr på alle områder, men i gapahukan har vi greid oss godt, ikke minst takka være skogen rundt.

Vi er klar over at grana er et planta fremmedelement i nasjonalparken. (Vi går ut i fra at dette er grunnen til at skogen skal vekk). Likevel ber vi dere vurdere vedtaket på nytt. Området vil i flere år være rasert, og nytteverdien av gapahukan vil så godt som forsvinne. Vi kan selvfølgelig bruke lavvu og telt, men det vil ikke være helt det samme. Her er vi mange som kan overnatte like innenfor nasjonalparkgrensa, tørt og godt og med et stort bål i mellom oss.

Kan det bli mer sosialt?

Dersom vedtaket blir opprettholdt, må vi vurdere vedforsyninga på nytt.

På vegne av kollegiet på Alberthaugen skole

Øystein Bjørbæk - rektor

Trones skole
8114 Tollå

02.02.2017

Gunnar Rofstad
Nordland nasjonalparksenter, Storjord
8255 Røklund

Ønske om bevaring av granplantefeltet ved Trones skoles leirplass i Tollådalen

Vi har fått høre at dere har vedtatt å fjerne granplantefeltet ved Trones skoles leirplass i Tollådalen. Det er et sterkt ønske fra elever og lærere på skolen om å bevare feltet slik det er.

Da vi skulle etablere en leirplass bestående av to gapahuker på begynnelsen av 1990 – tallet, brukte vi lang tid på å finne den ideelle plassen. Men så fant vi stedet som har gitt elever, lærere og foreldre gode, trygge, utfordrende, spennende, morsomme og lærerike opplevelser, ferdigheter og kunnskaper opp igjennom årene.

Gapahukene er lagt tett opp til granplantefeltet fordi det gir god beskyttelse for vind og vær både sommer og vinter. Feltet gir også plassen en lunhet, en følelse av trygghet og en opplevelse av å være litt bortgjemt.

Granfeltet er et svært innbydende og ypperlig område for mørkgjemsel. Aktiviteten er “et must” på enhver overnatting om høsten. Det er spennende, men også så trygt fordi gapahukene og bålet er så tett ved. Slik blir det mulig å gli litt ut og inn av leken om noen ønsker det, ved å slå seg ned ved bålet en stund. Samtidig er feltet stort nok slik at den som gjemmer seg i ytterkantene kan ligge godt gjemt å kjenne på det å være alene i skogen i mørket og kikke opp på stjernehimmelen. Et år ble det “leteaksjon” da en elev hadde gjemt seg så godt at hun ikke ble funnet og vi fant henne sovende under ei gran...

Vi finner piggsopp i feltet som blir plukket, undersøkt og spist. Vi har avtale om at trengs det trær til vedlikehold eller annet, så er det bare å hogge. Det har vi benyttet oss av og det har vært flotte aktiviteter med stor elevdeltakelse. Om feltet fjernes må vi kjøpe inn material og søke om å få hjelp til transport. Det blir å gå over bekken etter vann. Vi har derimot ikke ønsket å bruke grana som ved fordi den sender gnister innover på soveplasser og utstyr.

Ingen av oss er i utgangspunktet begeistret over granplantefelt. Grana hører slett ikke til i vår natur! Men på grunn av beskrivelsene over ønsker vi å beholde dette feltet. Vi bruker det også som utgangspunkt til å snakke om kulturlandskap og undres over hvorfor det tidligere ble gitt økonomisk støtte til beplantning av gran "langt til fjells". Leirplassen er i Nasjonalparken, men i hele området er det spor etter gamle boplasser, slåttemyrer, tjæremiler, furutrær felt til båtbygging, kistelokkmaterial og annen virksomhet. Kulturlandskapet er like spennende og viktig som naturlandskapet. Vi mener å huske at Fylkesmannen for flere år siden snakket om at det var lite ønskelig å beholde granfeltet på grunn av frykten for spredning. Da det også er plantet gran rett utenfor grensene til parken er det vel like mye spredning fra disse trærne? Vi ønsker heller ikke at grana skal spre seg, og ser vi ei lita gran så røskes den opp!

Vi håper vårt ønske og våre innspill blir vurdert og reflektert over og vil føre til at leirplassen blir værende som den er med et granplantefelt som utrolig nok har vært til stor nytte og glede for så mange elever, lærere, foreldre og andre turgåere i snart 30 år! Vi ser med bekymring fram til om vår kjære leirplass vil befinne seg i et åpent, utsatt og godt hogstlandskap.

Mvh

Rita V Olsen

Inspektør ved skolene i Beiarn.

Rita.olsen@beiarn.kommune.no

95044079

Til Statskog SF
Eiarsveien 5, 8208 Fauske.

Nordland Nasjonalparkstyret
Storjord, 8225 Røklund.

Beirarn Kommune
V/Ordfører, 8110 Moldjord.

Fylkesmannen i Nordland
Moloveien 10, 8003 Bodø.

Duddara Rafe, Pilesamisk sentrum
8116 Moldjord.

Ernsigelse:

I anledning av at Statskog og Nordland Nasjonalparkstyret ønsker og ta bort ett gammelt grunnplandefelt i Øvre Tollådal i Beirarn, vil Salten pilesamiske forening komme med følgende Ernsigelse.

1. Plandefeltet var der før området ble vernet, og vi finner ikke at det i verneforskriften er grunnlag for og ta bort feltet.

2. Plantefieldet er pr. dato ca. 100 år gammelt, og står i gammelt Pitesamisk land, med mange gamle kulturminner omkring seg.

3. Stedet er i dag en kulturstad og kalle.

Det er her den såkalte Tjervebrakka står, samt gapshukene som er mye nytte av skolene i Beiarn, og av Albertshagen skole i Bøl, og mange naturinteresserte forbrukere.

4. Flere arter av insekter, fugler og dyr har gjennom feltets lange levetid funnet seg tilhold her.

Vi har ingen som har registrert spredning fra feltet. Feltet som ligger i ca 500 m. høyde må være interessant som forskningsfelt.

Ekst.: Blir-granfrøene modne i dette barske klimaet her oppe?

5. Pitesamisk forening skriver at feltet forteller mye, og at de naturlige prosesser får gå sin gang.

Med vennlig hilsen,

Sallen Pitesamiske forening

Andolf Ingvaldsen (leder)

8110 Moldjord.

**Midtre Nordland
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Statens hus
Moloveien 10
8002 Bodø

Besøksadresse
Storjord
8255 Røklund

Kontakt
Sentralbord: +47 75 53 15 00
Direkte: +47 75 53 15 65
fmnopost@fylkesmannen.no
www.nasjonalparkstyre.no/midtre-nordland

Salten Pitesamiske forening
Rudolf Ingvaldsen
8110 MOLDJORD

Saksbehandler Gunnar Rofstad

Vår ref. 2016/8585

Deres ref.

Dato 26.01.2017

Granplantefeltet i Tollådalen. Innsigelse

Viser til deres brev av 22.01.2017.

Midtre Nordland nasjonalparkstyre er forvaltningsmyndighet for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.

Forvaltningsmyndighetens viktigste oppgaver er:

- Myndighetsutøvelse i forhold til forskrift.
- Ivaretagelse av verneverdiene, (herunder kulturminner).
- Informasjon om verneområdene.

En av de største truslene i forhold til det biologiske mangfold er forekomst av fremmede arter.

I mange av våre verneområder er det plante gran før områdene ble vernet. I områdene nord for Saltfjellet er gran en ikke naturlig forekommende art.

Midtre Nordland Nasjonalparkstyre vil i kommende år få tatt ut mye av den planta grana fra sine områder. Dette for å få ertsatt den planta grana med naturlig stedegen vegetasjon.

Til dette er det søkt Miljødirektoratet om betydelige ressurser.

Liste over omsøke tiltak ble presentert for for rådgivende utvalg og administrativt kontaktutvalg på møtet 19. desember 2016. De hadde ingen merknad til prosjektet som omhandlet uttak av gran fra plantefeltet i Tollådalen.

Nasjonalparkstyret er kjent med at Tollådalen er et pitesamisk område og at det er mange kulturminner i dalen. Vi har foretatt søk i «Askeladden» som er Riksantikvarens database over kulturminner og kulturmiljø. I området med det aktuelle plantefeltet er det ingen registrerte kulturminner i Askeladden.

Oppdraget med å avvirke plantefeltet er satt bort til Halvor Johannesen (tlf. 480 61815), Osbakk, 8110 Moldjord. Er dere bekymret for at avvirkningen av plantefelte vil påføre skader på kulturminner vil vi anmode om at Halvor Johannesen kontaktes.

Nasjonalpark

Saltfjellet-Svartisen, Junkerdal, Låhko, Sjunghatten og Rago

Naturresevat

Blakkådalen, Storlia, Dypen, Semska-Stødi, Langvassdalen-Ruffedalen, Stor-Graddis og Junkerdalsura

Landskapsvernområde

Saltfjellet og Gåsvatnan

Skal planen om å ta ut dette granplantefeltet endres må nasjonalparkstyret få nye føringer fra overordnet myndighet eller noen må overbevise styret om at de her har fattet en feilaktig beslutning.

Deres brev av 22. januar og dette brevet vil bli framlagt for styret som referatsaker på førstkommende styremøte som er 02.03.2017.

Med hilsen

Gunnar Rofstad
nasjonalparkforvalter

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

Pitesamisk senter

Statskog

Fylkesmannen i Nordland

Beiarn kommune

Postboks 63 Sentrum

Moloveien 10

8110 MOLDJORD

7801 NAMSOS

8002 BODØ

8110 Moldjord

Beiarn kommune
Beiarn kommune
8110 MOLDJORD

Saksnr.: 17/60
L.nr.: 17/578
Vår dato: 06.02.2017

Deres dato:
Deres ref.:
Gradering:

Objektkode: /
Emnekode: P C50

Midtre Nordland Nasjonalparkstyre

UTTAK AV GAMMELT GRANPLANTEFELT I ØVRE TOLLÅDAL, BEIARN

Beiarn kommune er blitt orientert om at granplantefeltet i Tollådalen skal fjernes. Her er det etablert en leirplass med to gapahuker. Området blir brukt av skolene i Beiarn, Alberthaugen skole og av turgåere. Slik vi har forstått det, er granskogen en viktig grunn til at leirplassen ble etablert akkurat der. Dette ble gjort lenge før området ble en del av nasjonalparken. Vi har forstått at det ikke er ønskelig med granskog i nasjonalparken, men dette er et lite felt, det har stått der lenge og området er mye brukt slik det er nå. Vi er bekymret for hva dette vil ha å si for de som bruker området, og ber om at dere vurderer uttaket på nytt.

Med vennlig hilsen
Beiarn kommune

Monika Sande
Ordfører

Møte 19.01.2017 Rago nasjonalpark - Utgangspunkt Nordfjorden – sti Litlverivatnet og utsiktspunkt Rago

Deltagere:

Sørfold kommune: Gerd Bente Jakobsen, Eirik Stendal

Statskog Salten: Harald Rundhaug

Statskog Fjelltjenesten: Tore Veisetaune

Midtre Nordland nasjonalparkstyre / ordfører Sørfold kommune: Lars Kr. H. Evjenth

Midtre Nordland nasjonalparkstyre – sekretariatet: Hanne Etnestad

Konklusjoner fra møtet

Utsiktspunkt Rago

Målet med tiltaket:

- etablere et turmål som vil medføre mindre ferdsel og slitasje i nasjonalparken. Må tas stilling til i forbindelse med utarbeiding av besøksstrategi for nasjonalparken
- etablere et opplevelsespunkt for eventuelle turistbedrifter som ønsker å gi besøkende en «smak» av Rago

Midtre Nordland nasjonalparkstyre skal ha vedtatt en besøksstrategi for nasjonalparken før arbeid med et slikt anlegg startes opp.

Viktig punkt ved etablering:

- Etablering av et slikt anlegg skal ikke redusere opplevelsen av Rago
- Parkeringsforhold Nordfjorden må utbedres
- Toalett og søppel ordninger må utbedres

Utbedring vei og sti opp til Litlverivatnet

Kostnadene til klopplegging av stien er beregnet til ca. 130 000,- og deles mellom Statskog Salten, Midtre Nordland nasjonalparkstyre og Sørfold kommune (Fiskefondet).

Kommunen legger sak fram for plan- og ressursutvalget og kan eventuelt forskuttere midler.

I tillegg til klopplegging av stien til Litlverivatnet er det foreslått å forlenge eksisterende traktorveg fra Nordfjorden ca 400 m. Dette i form av en gruset tursti/ATV trase som går fra der traktorvegen slutter og opp til toppen oppunder høyspentlinja. Denne delen av stien er svært gjørmete og oppkjørt, kjøring med ATV fra kraftlag og jervejegere. Utlegging av klopper her vil ikke være en god løsning.

Midler i kommunen evt. fra Statnett til å forlenge traktorvegen?

Sørfold kommune kontakter grunneierlaget om arbeidet med vei / sti og ønske om at de står som søker av midler.

Behov for noe rydding og «opp-pussing» av traktorveien – kommunen sitt ansvar

Sti fra enden av traktorvei og opp til kraftlinje utbedres for kjøring med ATV

- utbedring av traseen med planering, eventuelt stikkrenner, duk og grusing
- Statskog Fjelltjenesten beregner kostnadene

Statskog Fjelltjenesten står for arbeidet med klopplegging av stien videre i henhold til utarbeidet plan.

Eiere og vedlikeholdsansvarlig for ATV-vei og klopper uavklart. Kommunen forespør grunneierlaget. Kostnadene med vedlikehold ble vurder som små.
Midler til vedlikehold av klopper og vei – kommune og nasjonalparkstyre kan ha mulighet for å bidra med midler.

Referent: Hanne Etnestad

Polarsirkelen friluftsråd
Moveien 24, 8700 Nesna
Telefon 91 77 87 67
E-post knut.berntsen@friluftsradet.no
www.friluftsrad.no/polarsirkelen/

Mottatt FM-NO

09 FEB. 2017

Til Se adresselisten på baksiden

Nordlandsruta – en drivkraft i friluftslivs- og reiselivsutviklingen i Indre-Nordland Høring

Polarsirkelen friluftsråd har på oppdrag fra Nordland fylkeskommune og Statskog ledet et arbeidet for å utvikle et prosjekt med tanke på å videreutvikle Nordlandsruta til å bli en drivkraft i friluftslivs- og reiselivsutviklingen i Indre-Nordland. Representanter fra Bodø og Omegn turistforening, Sulitjelma turistforening, Rana turistforening, Hemnes turistforening, Brurskanken turlag, Statskog, Nordland fylkeskommune og Nordland nasjonalparksenter har gjennom flere arbeidsseminar og høringsrunder bidratt betydelig for å utvikle innholdet i et fremtidig prosjekt. Dette sammen med møter og samtaler med en rekke små og store bidragsytere til Nordlandsruta, har dannet grunnlaget for vedlagte prosjektbeskrivelse.

Vi ønsker nå innspill og ikke minst uttalelser fra dere om dette prosjektet. Dette både for å få konkrete innspill til endringer/tilføyelser i denne prosjektbeskrivelsen og ikke minst for å få uttalelser fra dere som kan brukes som vedlegg til fremtidige søknader om offentlige og private midler til realiseringen av prosjektet.

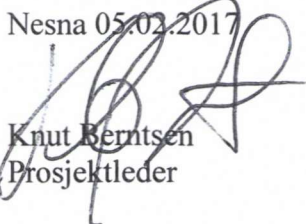
Vi håper derfor av hver av dere kan ta dere tid til å gjennomgå, vurdere og komme med innspill og – eller uttalelser. Vi starter søknadsprosessen etter 1.april 2017 så vi ber om tilbakemeldinger innen den tid.

Innspill og uttalelser kan se sendes pr e-post til knut.berntsen@friluftsradet.no eller pr.brev til: Polarsirkelen friluftsråd, Moveien 24, 8700 Nesna

Er det ting dere lurer på så bare ta kontakt på e-post eller telefon 91778767

Ta gjerne i bruk Nordlandsrutas Facebook-side allerede nå. Legg ut egne nyheter og bilder fra og om Nordlandsruta og få mange til å like siden.

Nesna 05.02.2017

Knut Berntsen
Prosjektleder

Brurskanken turlag
Hattfjelldal jeger-og fisk
Statskog
Grannes camping
Tverrelvnes overnatting
Sivertsgården
Hemnes turistforening
Steikvasselv gård
Rana turistforening
Umbukta fjellstue
Bodø og omegn turistforening
Saltfjellet høyfjellshotell
Sulitjelma og omegn turistforening
Graddis fjellstue
Nordbotten len
Svenske turistforening
Badjelánnda Laponia Turism
Laponia verdensarvområde
Hellemobotn grunneierlag
Narvik og omegn turistforening
12 private grunneierne
6 reinbeitedistrikt
5svenske samebyer
Nordland nasjonalparksenter
Midtre-Nordland nasjonalparkstyre
Fjelltjenesten
Hattfjelldal kommune
Hemnes kommune
Rana kommune
Saltdal kommune
Fauske kommune
Tysfjord kommune
Narvik kommune
Nordland fylkeskommune
Arjeplog kommune
Polarsirkelen friluftsråd
Salten friluftsråd
Midtre-Hålogaland friluftsråd
Visit Helgeland
Visit Bodø
Visit Narvik
Nordland reiseliv
Lulesamisk senter, Arran
Sijti Jarnge, sørsamisk senter Hattfjelldal
Statens vegvesen
NSB
Nordland Reindrifssamers Fylkeslag
Lokale bygdelag og organisasjoner

Polarsirkelen friluftsråd
Moveien 24, 8700 Nesna
Telefon 91 77 87 67
E-post knut.berntsen@friluftsradet.no
www.friluftsrad.no/polarsirkelen/

Nordlandsruta – en drivkraft i friluftslivs- og reiselivsutviklingen i Indre-Nordland

Prosjektbeskrivelse

I. Bakgrunn for prosjektet

a) Nordlandsruta – om etableringen og prosjektutviklingen

Nordland fylkeskommune(NFK), Statskog, 6 aktuelle turistforeninger/turlag gjorde på slutten av 1980-tallet og begynnelsen av 90-tallet en imponerende jobb med å få etablert Nordlandsruta som en helhetlig merka tursti tvers gjennom Nordland i fjelltraktene langs Svenskegrensen. Begrepet Nordlandsruta ble da skapt, 40 overnattingssteder ble knyttet sammen med en merket tursti og egen trykksak om Nordlandsruta ble produsert og trykt i 2 opplag. Det felles arbeidet med Nordlandsruta og det potensiale som ligger i denne, stoppet deretter opp og har hatt liten eller ingen fokus de siste 20-30 årene. Mye av infrastrukturen med turstier og overnattingsmuligheter ligger der fortsatt og drives av driftige eiere. Mange av turstistrekningene er oppgradert i henhold til ny norsk standard og flere av overnattingshyttene er restaurert/nybygd.

I et møte mellom representanter fra NFK, Statskog og friluftsrådene i Nordland i januar 2016 ble mulighetene til å gjenopprette det felleskapet Nordlandsruta utgjorde diskutert. Polarsirkelen friluftsråd tok da på seg oppgaven i å gjennomføre et forprosjekt med tanke på å undersøke muligheten for- og eventuelt innholdet i et større og helhetlig prosjekt med mål om å videreutvikle Nordlandsruta til å bli en drivkraft i friluftsliv- og reiselivsutviklingen i Indre-Nordland.

På bakgrunn av en rekke møter og seminarer med så å si samtlige små og store bidragsytere og interesser i Nordlandsruta, er denne prosjektbeskrivelsen utarbeidet. Denne prosjektbeskrivelsen skal nå sendes ut på en bred og åpen høring, før den så skal danne grunnlaget for søknader om finansiering og realisering.

b) Nasjonale- og regionale føringer om satsing på naturbasert reiseliv

Naturbasert reiseliv og vandring er helt i tråd med regional og statlig reiselivsstrategi. I både regjeringens reiselivsstrategi (2012), Innovasjon Norges reiselivsstrategi 2014-20120 og i Reiselivsstrategi for Nordland 211-2015 er nettopp disse sentrale satsingsområder. Nordlandsruta er et konkret eksempel på tiltak som disse strategiene påpeker som viktige. Nordlandsruteprojektet er også helt i tråd med Miljødirektoratets nye besøksstrategi – ta i bruk våre nasjonalparker, både i forhold til friluftsliv og utvikling av utmarkesnæringer.

c) Om Nordlandsruta

Nordlandsruta er 650 km lang med merkede turstier fra Harvassdalen i sør, helt sør i Hattfjelldal kommune til Bjørnevatn stasjon i nord øst for Narvik. På veien er det 40 overnattingssteder som er plassert i passe dagsetapper mellom hverandre. 26 av disse eies og drives av norske og svenske turistforeninger og 14 av disse drives som kommersielle overnattingsbedrifter.

Nordlandsruta har en rekke helt unike kvaliteter:

- Ruta kan gås bit for bit som 24 deletapper hvorav de fleste er dagsturer
- Ruta berører 5 ulike breemassiv
- Ruta går forbi Nord-Norges høyeste (Oksskolen) og Nord-Norges nest høyeste fjell (Suliskogen)
- Ruta krysser Polarsirkelen
- Ruta går langs Norges nest største innsjø, Røsvatnet
- Ruta går forbi minst 60 gode fiskevann
- Ruta går gjennom 3 nasjonalparker og 5 naturvernområder/reservat
- Ruta går gjennom 7 innlandskommuner i Nordland og gjennom 12 reinbeitedistrikt/samebyer.
- Ruta er en del av E1 prosjektet i regi av DNT; en sammenhengende vandringsled fra Italia til Nordkapp.
- Ruta berører et utall kulturminner, naturfenomen og natur- og kulturlandskap
- Ruta benyttes i dag av de fleste som går Norge på langs. Ruta har allerede en rekke tause ambassadører.
- Ruta går gjennom alle 3 samiske språkområdene
- Ruta går gjennom kjerneområdene i Nordland for kulturhistorisk bruk av natur til reindrift.
- Ruta er et godt utgangspunkt for jakt- og fiske i Indre-Nordland.

d) Om søkeren

Nordland nasjonalparksenter skal stå som eier og driver av prosjektet.

Eierskap og historie

Nordland nasjonalparksenter ble stiftet og etablert i 2005. Stiftelsen består i dag av 26 stiftere. I 2013 ble virksomheten utvidet med Adde Zetterquist kunstgalleri.

Arbeidsgiveransvaret for samtlige ansatte ligger hos daglig leder, mens kunstfaglig ledelse ivaretas av stiftelsen Adde Zetterquist kunstsamling.

Nordland nasjonalparksenter er autorisert som besøkssenter for Junkerdal og Saldfjellet-Svartisen nasjonalparker og oppnår statlig finansiering for deler av driften, på linje med 14 andre sentre i Norge. Besøkssentret er det eneste i Nordland og har informasjonsansvar for alle de 8 nasjonalparkene i Nordland; Møysalen, Rago, Sjunghatten, Saldfjellet-Svartisen, Junkerdal, Lakho, Lomsdal-Visten og Børgefjell. Se for øvrig

<http://www.nordlandnasjonalparksenter.no/>

Nordland nasjonalparksenter er det første etablerte knutepunktet etter initiativ fra Miljødirektoratet (2010), med formål å samle og styrke den naturfaglige kompetansen som finnes i nærområdet. Statskog fjelltjenesten, Statens naturoppsyn, sekretariatet for Midtre Nordland nasjonalparkstyre (4 forvaltere) er samlokalisert med Nordland nasjonalparksenter og Adde Zetterquist kunstgalleri.

Formål

Nordland Nasjonalparksenter og Adde Zetterquist kunstgalleri skal være et informasjons- og besøkssenter som skal dokumentere og formidle kunnskap om nasjonalparker, andre verneområder, natur, kunst, norsk og samisk kultur i Nordland samt stimulere til aktivt friluftsliv. Kjernevirksomheten skal fokusere på naturveiledning og kunstformidling.

Fakta : Lokalisering; Storjord i Saltdal kommune.

Org.nr. 987715170

Kontonr. 45092200454

Adresse: Storjord, 8255 Røklund

Kontaktperson; Kari Nystad-Rusaanes

E-post; kari@nordlandsnaturen.no

Hjemmeside; www.nordlandnasjonalparksenter.no

Telefon; 41563745

II. Visjon og mål

Vår visjon for prosjektet er følgende:

Nordlandsruta skal bli en internasjonalt kjent vandringsrute gjennom Indre Nordland som bidrar til bærekraftig natur- og kulturbasert verdiskaping.

Prosjektmålet er:

Å revitalisere Nordlandsruta som en vandringsrute som åpner opp for, og bidrar, til bærekraftig natur- og kulturbasert verdiskaping i Indre Nordland

Delmålene i prosjektet er:

- *Nordlandsruta skal ha samme kvalitet på merkingen hele strekningen*
- *Nordlandsruta skal formidle informasjon om natur, kultur og historie til de som vandrer*
- *Nordlandsruta skal sikre at det er lett tilgjengelig informasjonsmateriell om ruta.*
- *Nordlandsruta skal bli et fellesskap der alle som vil bidra til å realisere vår visjon kan delta*
- *Nordlandsruta skal bidra til å hjelpe enkeltaktørene til gjennomføring av egne prosjekt knyttet til sin del av ruta, samt initiere til fellesprosjekt mellom flere bidragsyttere i ruta.*
- *Nordlandsruta skal bidra til arbeidet med å skape «et freskt Nordland»*
- *Etablere Nordlandsruta som en permanent organisasjon. Dette med en bærekraftig økonomisk drift og involverende organisering.*

III. Hva skal gjøres i prosjektet/prosjektbeskrivelse

I løpet av prosjektperioden skal det arbeides med tiltaksutvikling og tiltaksgjennomføring innenfor følgende 6 områder:

1. Informasjon og markedsføring

Forprosjektet har vist at behovet for informasjon til de som ønsker å gå deler eller hele Nordlandsruta er meget stort. Dette både i form av å få svar på konkrete spørsmål til spørsmål av mer generell karakter. Videre synes det som om Nordlandsruta er en merkevare som lett vekker nysgjerrighet. Det synes videre å være et sterkt behov for en felles «logo» for Nordlandsruta, et eget nettsted www.nordlandsruta.no samt enkle verktøy til bruk i informasjons- og markedsføringsarbeidet. Dette er alle momenter som vil bli prioritert i dette prosjektet.

2. Merking og tilrettelegging

Nordlandsruta er allerede i dag merket av de 6 involverte turistforeningene og aktører på Svensk side i Nordbotten län. Kvaliteten varierer noe. Det er behov for en helhetlig og lik merking langs den 650 km lange ruta. Spesielt er merkingen på de 26 stedene ruta krysser veier, noe dårlig. Ruta kunne med fordel også hatt noen få flere overnattingsmuligheter, samt at enkelte strekninger med fordel kunne hatt bedre klopping og tilrettelegging. Dette er området prosjektet skal arbeide med å realisere i prosjektperioden. Eventuelle omlegginger- og forlengelser av rute vil også bli vurdert.

3. Tjenesteutvikling

For å styrke Nordlandsruta som vandringsrute er det behov for å videreutvikle den frivillige, - offentlige- og private tjenesteytingen knyttet til ruta. Tilbud om «lett-sekk-turer», proviantering, transport av personer til og fra startpunkt, bespisning, produkter og opplevelser er noen av mulighetene som prosjektet skal vurdere og initiere realiseringen av. Et fokus vil være å gjøre det mulig for brukerne å gå hele eller deler av ruta. Videre vil prosjektet undersøke muligheten av å kunne bruke offentlige kommunikasjonsmidler fra og til eget bosted og til start- og stoppestedene på ruta.

4. Premiering - og arrangement

Motivasjonen for å vandre langs hele,- eller deler av, Nordlandsruta varierer fra menneske til menneske. Det er derfor viktig at det utvikles et spekter av «motivasjonsfaktorer» knyttet til Nordlandsruta. Ulike premieringsordninger og arrangement knyttet til ruta er bidrag i denne sammenheng. Egne Nordlandsruteseminar kan også være et aktuelt tiltak. Prosjektet skal søke ulike tiltak på dette området realisert.

5. Fremtidig organisering og finansiering

For at merkevaren Nordlandsruta skal bli den motoren for friluftsliv- og reiselivsutvikling i Indre-Nordland som vi tar sikte på at det skal bli, vil det være en sentral oppgave i prosjektet i løpet av prosjektperioden å utrede og etablere en permanent organisasjon/ordning som kan drive Nordlandsruta på permanent basis. Dette på en økonomisk og økologisk bærekraftig måte som involverer alle bidragsyterne.

6. Samarbeid med svensk del av Nordlandsruta

Om lag 25 % av Nordlandsruta går i dag på svensk side av grensen. Dette på grunn av naturgitte begrensinger på Norsk side mellom Sulitjelma og Hellemobotn. Nordlandsruta følger på svensk side en eksisterende tursti av høy kvalitet som drives av Nordbotten Län og Laponia verdensarvområde. Prosjektet skal i løpet av prosjektperioden videreutvikle samarbeidet med aktørene på svensk side samt søke initiert felles prosjekttrettede tiltak sammen med dem.

IV. Fremdriftsplan

<i>Tiltak</i>	<i>3- 17</i>	<i>4- 17</i>	<i>1- 18</i>	<i>2- 18</i>	<i>3- 18</i>	<i>4- 18</i>	<i>1- 9</i>	<i>2- 19</i>	<i>3- 19</i>	<i>4- 19</i>	<i>1- 20</i>	<i>2- 22</i>
<i>Prosjektstart/strykningsgruppestart</i>	<i>X</i>											
<i>Etablering av 6 arbeidsgrupper og møter i disse</i>	<i>X</i>		<i>X</i>		<i>X</i>		<i>X</i>		<i>X</i>		<i>X</i>	<i>X</i>
<i>Logo-utvikling</i>	<i>X</i>	<i>X</i>										
<i>Etablering av www.nordlandsruta.no</i>	<i>X</i>	<i>X</i>										
<i>Tiltaksutvikling- og realisering innenfor alle 6 tema</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>
<i>Nordlandsruteseminar</i>						<i>X</i>					<i>X</i>	
<i>Permanent organisering. Utredning – høring – og etablering</i>					<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	
<i>Prosjektavslutning</i>												<i>X</i>

Det tas sikte på ett møte i styringsgruppa 1 gang pr. kvartal i prosjektperioden.

V. Organisering

Prosjektet skal eies av Nordland Nasjonalparksenter. Disse står økonomisk ansvarlig for gjennomføringen av prosjektet samt innehar arbeidsgiveransvaret for ansatt prosjektleder.

Prosjektet skal styres av en styringsgruppe der følgende parter skal være representert:

- 1 rep valgt av Bruskanken turlag, Hemnes turistforening og Rana turistforening
- 1 rep valgt av Sulitjelma og omegn turistforening, Bodø og omegn turistforening og Narvik og omegn turistforening.
- 1 rep valgt av Nordland fylkeskommune
- 1 rep valgt av Statskog
- 1 rep valgt av Nordland Nasjonalparksenter

Styringsgruppa konstituerer seg selv.

Styringsgruppas oppgave er å sikre økonomistyringen – og fremdriften i prosjektet, samt ta nødvendige beslutninger i prosjektperioden.

Styringsgruppa skal oppnevne 6 arbeidsgrupper innenfor hver av de 6 tiltaksområdene. Disse arbeidsgruppene skal utvikle ideer- og tiltak knyttet til tema som så fremlegges styringsgruppa for beslutning. Det tas sikte på en bred sammensetning av arbeidsgruppene. Prosjektleder er arbeidsgruppenes sekretariat.

Det skal gjennomføres to åpne Nordlandsruteseminar i løpet av prosjektperioden. Dette vil organiseres av styringsgruppa. Disse vil være viktige referansepunkt i arbeidet.

VI. Samarbeidsparter

Her er en oversikt over mulige aktører som vil bli invitert til samarbeid om prosjektgjennomføringen. Disse vil også få tilsendt denne prosjektbeskrivelsen for høring.

Brurskanken turlag
Hattfjelldal jeger-og fisk
Statskog
Grannes camping
Tverrelvnes overnatting
Sivertsgården
Hemnes turistforening
Steikvasselv gård
Rana turistforening
Umbukta fjellstue
Bodø og omegn turistforening
Saltfjellet høyfjellshotell
Sulitjelma og omegn turistforening
Graddis fjellstue
Nordbotten len
Svenske turistforening
Badjelánnda Laponia Turism
Lapponia verdensarvområde
Hellemobotn grunneierlag
Narvik og omegn turistforening
12 private grunneierne
6 reinbeitedistrikt
5svenske samebyer
Nordland nasjonalparksenter
Midtre-Nordland nasjonalparkstyre
Fjelltjenesten
Hattfjelldal kommune
Hemnes kommune
Rana kommune
Saltdal kommune
Fauske kommune
Tysfjord kommune
Narvik kommune
Nordland fylkeskommune
Arjeplog kommune
Polarsirkelen friluftsråd
Salten friluftsråd
Midtre-Hålogaland friluftsråd
Visit Helgeland
Visit Bodø
Visit Narvik
Nordland reiseliv
Lulesamisk senter, Arran
Sijti Jarng, sørsamisk senter Hattfjelldal
Statens vegvesen
NSB
Nordland Reindrifssamers Fylkeslag
Lokale bygdelag og organisasjoner

VII. Budsjett

Utgifter

	2017	2018	2019	2020
<i>Lønn prosjektleder inkl. sos. Utg</i>	300.000	600.000	600.000	300.000
<i>Kontor og kontormateriell</i>	40.000	80.000	80.000	40.000
<i>Reise-og møteutgifter- totalt 1)</i>	100.000	200.000	200.000	100.000
<i>Hjemmside m/info</i>	300.000			
<i>Logoutvikling</i>	50.000			
<i>Tiltak markedsføring-og informasjon</i>	50.000	100.000	100.000	50.000
<i>Nordlandsruteseminar</i>		100.000		100.000
<i>Tiltak merking- og tilrettelegging</i>		200.000	200.000	100.000
<i>Tiltak tjensteutvikling</i>		100.000	100.000	50.000
<i>Tiltak premiering og arrangement</i>		100.000	100.000	50.000
<i>Prosjekt- og tiltaksarbeid. Arbeid.</i>	300.000	600.000	600.000	300.000
Sum	1.140.000	2.080.000	1.980.000	1.090.000

- 1) Reise- og møteutgiftene omfatter utgiftene til møtene i styringsgruppa, de seks arbeidsgruppene samt prosjektleders reiseutgifter.

Det tas sikte på å søke konkrete tiltak finansiert innenfor eksisterende tilskuddsordninger der dette er mulig.

Finansiering:

	2017	2018	2019	2020
<i>Nordlands fylkeskommune. Omsøkes</i>	540.000	780.000	680.000	290.000
<i>Statskogsordningen. Omsøkes</i>	300.000	300.000	300.000	300.000
<i>Finansfond. Omsøkes</i>		400.000	400.000	200.000
<i>Bidrag eget arbeid samarbeidspartnere</i>	300.000	600.000	600.000	300.000
Sum	1.140.000	2.080.000	1.980.000	1.090.000

Naturvernforbundet i Nordland
Nordmarkveien 4
8642 FINNEIDFJORD

Trondheim, 17.02.2017

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2017/84

Saksbehandler:
Line Novstad Klungreseth

Avgjørelse i klagesak- Klage på vedtak om bruk av tråkkemaskin til oppkjøring og preparering av skiløype på Beiarfjellet- Gåsvatnan landskapsvernområde

Miljødirektoratet viser til oversendelse av 4. januar 2017 fra Midtre Nordland nasjonalparkstyre vedrørende klage på vedtak om bruk av tråkkemaskin til oppkjøring og preparering av skiløype.

Miljødirektoratet har etter klagebehandling kommet til at Midtre Nordland nasjonalparkstyre sitt vedtak av 10. november 2016, stadfestes. Klagen tas ikke til følge.

Saksgang

Beiarn kommune søkte i brev av 3. november 2016 om dispensasjon til bruk av tråkkemaskin for oppkjøring og preparering av skiløype på Beiarfjellet for sesongen 2017.

Nasjonalparkstyret behandlet søknaden i brev av 10. november 2016 der det ble gitt dispensasjon med hjemmel i naturmangfoldloven (nml.) § 48.

Vedtaket ble påklaget i brev av 24. november 2016 av Naturvernforbundet i Nordland.

Klagen ble behandlet av styret i møte 20. desember 2016. Styret fant ikke at det forelå formelle feil i saksbehandlingen og at klagen ikke inneholdt nye momenter som ga styret grunn til å endre vedtaket.

Saken er derfor oversendt Miljødirektoratet for endelig behandling.

Klagen

Naturvernforbundet hevder at vedtaket som er truffet ikke har hjemmel i verneforskriften for landskapsvernområdet. Forvalter har gitt tillatelse i medhold av nml. § 48, og begrunner vedtaket med å "ikke være i strid med verneformålet og kan kun være problematisk i forhold til stillhet/fred og ro for friluftsutøvere i området". Naturvernforbundet viser til at tillatelsen vil medføre et ukjent antall turer med tråkkemaskin dersom det er hyppig snøfall i perioden. En dispensasjon for to måneder kan føre til opp mot 60 løypeprepareringer.

Naturvernforbundet mener at det ikke er foretatt en vurdering av fjerde ledd i nml. § 48 der vedtaket "skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene". Den omfattende motorferdselen vil ikke bare være problematisk for friluftsutøvere, men også for naturmangfoldet i sin helhet. Verneområdet vil som følge av dette degraderes og miste verneverdiene, noe som vil være i strid med intensjonene i vernevedtaket. Det påpekes også i vedtaket at tiltaket er i strid med de føringene for hvordan § 48 skal anvendes. Naturvernforbundet ser ikke grunn til at oppkjøring av skiløyper må skje i verneområdet da det er mange områder utenfor som kan brukes til dette formål. Det vises videre til forslaget til endring av verneforskriftene i Saltfjellområdet der retningen er å åpne for tillatelse for preparering av skiløyper. Naturvernforbundet ber med bakgrunn i dette at sentrale myndigheter avviser en slik helt unødvendig undergraving av verneverdiene.

Styrets behandling av klagen

Styret viser til at området har flere verdier enn det som fremkommer av verneformålet. Beiarfjellet er mye brukt som friluftsområde både sommer og vinter for dagsturer og flerdagsturer som går innover i Saltfjellet- Svartisen nasjonalpark. Styret er klar over at bruk av tråkkemaskin medfører støy, og det er lagt begrensninger for når tråkkemaskin kan benyttes både når det gjelder tid på døgnet og i sesongen. Styret mener fordelen med å ha ei preparert skiløype vurderes å være langt større enn støybelastningen som prepareringen medfører. Naturvernforbundet maksimerer betydningen av støybelastningen, men styret har vektlagt den positive effekten med økt naturglede og folkehelse som skiløyper gir. Dette er ifølge styret langt viktigere enn den negative effekten litt støybelastning medfører. Det vises videre til at preparering er ønskelig hvert år av Beiarn kommune, og at et forslag til ny forskrift for landskapsvernområdet er under vurdering. Styret oppfordrer Naturvernforbundet til å engasjere seg i arbeidet med konkretiseringen som vil skje gjennom sluttarbeidet med forvaltningsplanen. Styret støtter Naturvernforbundet i at det ikke er nødvendig at preparerte løyper skal legges i verneområdet.

Miljødirektoratet sin vurdering

Klageinstansen kan prøve alle sider av saken, jf. forvaltningsloven § 34. Klageinstansen kan treffe nytt vedtak i saken eller oppheve vedtaket og sende saken til underinstansen for helt eller delvis ny behandling.

Gåsvatnan landskapsvernområde er vernet ved kgl.res. 8. september 1989 nr. 894. Formålet med vernet er blant annet å bevare et vakkert og egenartet naturlandskap, jf. forskriften pkt. III. Det er i utgangspunktet forbud mot inngrep som kan endre landskapets art eller karakter jf. pkt. 1 i kap. IV. Kap VI har bestemmelser om hvilke tiltak som det likevel kan gis tillatelse til og omsøkte tiltak er ikke blant disse.

Dispensasjon for oppkjøring og preparering av skiløype må derfor vurderes etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 48. Etter denne bestemmelsen kan forvaltningsmyndigheten gjøre unntak fra vernevedtak dersom tiltaket ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig.

Dersom vilkårene er oppfylt, følger det av § 48 at dispensasjon «kan» gis. Ingen har krav på dispensasjon, det er opp til forvaltningsmyndighetens skjønn om dispensasjon skal gis. Det følger av forarbeidene til § 48 at terskelen for å gi dispensasjon er høy. Bestemmelsen kan ikke anvendes for

å utvide rammen som er trukket opp i vernevedtaket, den er i utgangspunktet en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette eller spesielle/særlige tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. Særlig konsekvensene av en dispensasjon bør vurderes, som eksempel nevnes det økte presset for liknende dispensasjoner som kan oppstå i tilfeller hvor andre kan tenkes søke om dispensasjon på samme grunnlag. Vernevedtaket må ikke uthules gjennom omfattende dispensasjoner.

Det følger av forarbeidene at det som må anses å være i strid med verneformålet, må ses i sammenheng med tiltakets omfang, art og plassering vurdert opp mot verneformålet. At dispensasjonsadgangen er snever fremkommer ved at det er satt vilkår om at det bare kan gis dispensasjon dersom tiltaket ikke «påvirker verneverdiene nevneverdig».

Det følger av kapittel III i verneforskriften at verneformålet for Gåsvatnan landskapsvernområde er å bevare et egenartet og vakkert naturlandskap, herunder Jarbrudalen med Russåga, Norges største uregulerte elv, og de botanisk meget rike områdene i Kvitberget og Skjevlv fjell. I tillegg skal landskapsvernområdet sammen med Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Saltfjellet landskapsvernområde og Storlia naturreservat bidra til å bevare et sammenhengende naturområde, som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.

Motorferdsel i naturen medfører en rekke ulemper og skader som støy, forurensning, forstyrrelser for dyrelivet og konflikter med friluftsliv. Det er derfor et overordnet mål å redusere motorisert ferdsel til et minimum både i verneområder og utmark for øvrig. Hensynet til verneverdiene tilsier en streng praksis når det gjelder dispensasjoner til motorferdsel. Gjennom verneplanprosessen foretas det en interesseavveining mellom vern og andre interesser i området. Med bakgrunn av denne avveiningen kan verneforskriften åpne for at det kan gis dispensasjon fra motorferdselsforbudet til ulike nytteformål. Som nevnt over er det ikke åpnet for omsøkte motorferdsel i verneforskriften.

Kunnskapen om verneverdiene er hentet fra foredraget til kongelig resolusjon, artskart, naturbase og fra saksdokumentene. De omsøkte tiltakene vil i liten grad påvirke truet, nær truet eller verdifullt naturmangfold som er omfattet av verneformålet, jf. naturmangfoldloven § 8. Som styret har bemerkt vil dispensasjonen medføre økt motorisert ferdsel som kommer i tillegg til den motoriserte ferdselen som er i området i dag.

Styret har lagt til grunn at den samlede belastningen i området ligger innenfor den samlede belastningen økosystemet tåler, jf. nml. § 10. For at dispensasjonen skal være i tråd med den overordnede målsettingen om å redusere motorisert ferdsel har styret satt begrensninger om at oppkjøringen og prepareringen bare kan skje i tidsrommet 1. mars til 30. april og ikke mellom kl. 20:00 og 09:00. Miljødirektoratet mener en dispensasjon som blir gitt uten begrensning på antall turer vil øke den motoriserte ferdselen betraktelig og støtter Naturvernforbundet i dette. Selv om preparering av skiløyper kan sies å være i tråd med friluftslivinteressene, så er ikke disse en del av verneformålet og man skal således ikke legge avgjørende vekt på disse. I de fleste verneområdene med friluftsliv som en del av verneformålet heter det at denne type aktivitet skal skje "med liten grad av teknisk tilrettelegging". Selv om mange ønsker preparerte løyper vil dispensasjoner til motorferdsel kunne føre til at de som oppsøker naturen for å oppleve ro og stillhet møter forstyrrelser i form av støy som motorisert ferdsel ofte medfører. Dette er et moment som man må

vurdere når man tar stilling til hva den samlede belastningen, jf. nml. § 10 innebærer. Miljødirektoratet viser videre til at en dispensasjon som gis med vilkår om antall turer i mye større grad vil kunne redusere den samlede belastningen i området.

Styret har i den forberedende klagebehandlingen sagt seg enig med Naturvernforbundet i at det ikke er nødvendig at preparerte løyper skal legges i verneområder. Styret burde derfor ha begrunnet bedre i vedtaket om andre løyper utenfor verneområdet har vært vurdert, og hvorfor man åpner for å gi dispensasjon til denne strekningen. Dette følger også av nml. § 12 da man for å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal ta utgangspunkt i driftsmetoder, teknikk og lokalisering som gir de beste samfunnsmessige resultater.

Med bakgrunn i det ovennevnte kunne vurderingen av prinsippene vært bedre synliggjort i vedtaket, men vi finner allikevel at kravene til begrunnelse etter fvl. § 25 er tilstrekkelig.

Miljødirektoratet er enig med Naturvernforbundet i at gjentatte dispensasjoner etter nml. § 48 er i strid med føringene for hva bestemmelsen er ment brukt for. Det foreligger for øvrig et forslag om ny forskrift for verneområdet der det etter søknad kan søkes om oppkjøring av skiløyper. Spørsmålet om det fortsatt skal kunne kjøres opp løyper vil dermed bli tatt opp til vurdering i forbindelse med sluttbehandling av verneforskriften i Regjeringen. Miljødirektoratet finner derfor ikke grunn til å gå nærmere inn på dette spørsmålet nå.

Miljødirektoratet er etter dette kommet til at en dispensasjon i denne saken ikke vil være i strid med verneformålet eller påvirke verneverdiene vesentlig, jf. nml. § 48 første ledd

vedtak:

Miljødirektoratet stadfester Midtre Nordland nasjonalparkstyre sitt vedtak av 10. november 2016 om oppkjøring og preparering av skiløyper. Klagen tas ikke til følge. Miljødirektoratet sitt vedtak kan ikke påklages videre i forvaltningen.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Berit Lein
avdelingsdirektør

Olav Nord- Varhaug

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:
Midtre Nordland
nasjonalparkstyre

Moloveien 10 8002 BODØ

Foreningen våre rovdyr
Postboks 195
2151 ÅRNES

Trondheim, 15.02.2017

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2017/96

Saksbehandler:
Marit Doseth

Avgjørelse i klagesak - klage på dispensasjon fra verneforskriften til utplassering av jervebås, bruk av åte og til motorferdsel i Storlia naturreservat

Det vises til klage på Midtre Nordland nasjonalparkstyre sitt vedtak datert 6. juni 2016 hvor det gis tillatelse til utplassering av en jervebås og viltkamera, bruk av åte og motorferdsel til frakt i Storlia naturreservat.

Miljødirektoratet gir klager medhold og opphever Midtre Nordland nasjonalparkstyre sitt vedtak da det ikke er tilstrekkelig utredet og opplyst hvorvidt det finnes alternative plasseringer utenfor naturreservatet som gjør at inngrep i naturreservatet unngås og også motorferdsel i tilknytning til utplassering og drift av båsen.

Bakgrunn for saken

Prosjekt Utmark for Tespdalen Rovviltlag søkte den 3. mai 2016 om tillatelse til oppføring av en jervebås og viltkamera, utlegging av åte og bruk av snøskuter for frakt av utstyr, åte og tilsyn av jervebåsen i Storlia naturreservat.

Årsaken til at jervebåsen/viltkameraet ønskes utplassert på omsøkte sted oppgis å være at det her skal ha vært svært lavt jakttrykk. Dessuten skal det være et meget viktig utmarksbeite for sau og rein. Det foreligger ifølge søknaden god dokumentasjon for tapshistorikk knyttet til jerver på stedet. Få jerver er tatt ut og uttaket her vil derfor antas å ha stor effekt på tapstall både for saue- og reindriften i området. Uttaket vil være i tråd med stortingets rovviltforlik av 2011 hevdes det. Bruk av bås er den mest egnede og skånsomme jaktformen heter det også i søknaden.

Midtre Nordland nasjonalparkstyre behandlet søknaden i møte den 24. mai 2016. Styret ga tillatelse til oppsetting av jervebås, bruk av snøskuter for uttransport og røkting av jervebåsen, samt utlegging av åte, alt i medhold av naturmangfoldloven § 48.

Det ble satt en rekke vilkår til tillatelsene.

Det ble også gitt tillatelse til montering av viltkamera, jf. naturmangfoldloven § 48.

Klage

Styrets vedtak ble påklaget i brev datert 23. juni 2016 av Foreningen våre rovdyr.

I klagen hevdes det at bruk av bås ikke er en "bedre" form for uttak av jerver da det ikke er mer humant, etisk eller individrettet, men muligens menes det at det er det mest effektive måten.

Det vises også til verneformålet hvor det heter at det skal finnes sted en "en naturlig utvikling av plante- og dyrelivet". Tiltak som har som formål å redusere en sterkt truet art kan umulig være i tråd med formålsparagrafen hevdes det.

Klager etterlyser også en vurdering av alternativ plassering utenfor vernegrensene og mener det både er mulig og hensiktsmessig å sette båsen utenfor vernegrensene og nærmere brøytet veg. Siden dette ikke er drøftet mener klager vilkårene for å gi dispensasjon ikke foreligger etter unntaksbestemmelsen.

Forberedende klagebehandling

Midtre Nordland nasjonalparkstyre behandlet klagen i møte den 21. september 2016.

Det vises til de vurderingene som ble gjort da tillatelsen ble gitt.

Når det gjelder klagers påstand om manglende vurdering av plassering av jervebåsen utenfor vernegrensen ble det ikke gjort ifølge saksutredningen da at viltforvaltningen skal være lik i og utenfor verneområdene.

Det vises også til samtaler med prosjektleder for prosjektet "Bedre Jervejakt i Nordland" som har opplyst at de kun ønsker de best egnede lokalitetene til å utprøve nye metoder til mer effektiv båsejakt på jerver. Innenfor vernegrensene foreligger observasjoner som indikerer at jerven har vandringsruter år etter år. Utenfor vernegrensene, nærmere veien og bebyggelsen, er det bare sporadiske observasjoner. En slik plassering vil kunne medføre at det som skal rapporteres til Klima- og miljødepartementet vil kunne bli vanskelig å tyde hevdes det.

Miljødirektoratet sine vurderinger

Klageinstansen kan prøve alle sider av en sak, jf. forvaltningsloven § 34. Klageinstansen kan treffe nytt vedtak i saken eller oppheve vedtaket og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Foreningen våre rovdyr har klaget over nasjonalparkstyret sitt vedtak hvor det ble gitt tillatelse til utsetting av en jervebås, bruk av åte og motorisert ferdsel i forbindelse med iverksetting av disse tiltakene i naturreservatet.

Klagen behandles etter verneforskriften for Storlia naturreservat og naturmangfoldloven.

Storlia naturreservat ble i sin nåværende form vernet ved kgl.res den 6. februar 1998 og verneformålet er å sikre en naturlig utvikling av plante- og dyrelivet i et spesielt skog- og fjellområde i Dunderlandsdalen. Det legges særlig vekt på at området utgjør en nordlig utløper av den vest-europeiske granskogen, har stor plantegeografisk og skogøkologisk verdi, har særlig rik

skogsli med høystaudebjørkeskog og har viktige funksjoner for fugle- og dyrelivet i regionen. I tillegg bidrar naturreservatet sammen med Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Gåsvatnan og Saltfjellet landskapsvernområder til å bevare et stort sammenhengende område med viktige nasjonale verdier og samiske og andre kulturminner.

I Storlia naturreservat er dyre- og fuglelivet fredet mot skade og ødeleggelse, jf. verneforskriften pkt. IV nr. 2. Det foreligger også et forbud mot tiltak som kan endre naturmiljøet, som for eksempel oppføring av bygninger, anlegg og faste innretninger og henleggelse av avfall, gjødsling mm.

Miljødirektoratet bygger på det kunnskapsgrunnlaget om naturverdier som er opplyst i saken, jf. naturmangfoldloven §§ 8 og 10. Direktoratets egen kompetanse om jerven som art og registreringer av spor etter jerv og tap som følge av jerv er også lagt til grunn.

Verneforskriften har ingen dispensasjonsbestemmelse som hjemler omsøkte tiltak så en eventuell tillatelse må gis i medhold av naturmangfoldloven § 48 første ledd første alternativ. I følge denne bestemmelsen kan forvaltningen gjøre unntak fra et vernevedtak dersom tiltaket ikke strider mot vernevedtakets formål eller kan påvirke verneverdiene negativt.

Ingen har krav på dispensasjon selv om vilkårene for å gi dispensasjon er oppfylt, det er opp til forvaltningens skjønn å avgjøre om dispensasjon skal gis. Av bestemmelsens forarbeider fremgår det at terskelen for å gi dispensasjon skal være høy og i utgangspunktet fange opp uforutsette eller spesielle/særlige tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

Jerven er en sterkt truet art på Nasjonal rødliste og også en ansvarsart for Norge, men jerven har i prinsippet allikevel ikke sterkere vern i naturreservatet enn andre dyrearter som også er fredet mot skade og ødeleggelse. Selv om dyrelivet er fredet åpner verneforskriften for jakt og fiske i naturreservatet, på samme måte som utenfor vernegrensene.

Jerven er oppført som sterkt truet, men det kan drives felling på arten, både ved hiuttak og lisensfelling. Åtejakt og hagle er tillatt. Felling tillates fordi jerven tar tamrein og sau i prioriterte beiteområder. Verneforskriften for Storlia naturreservat har ikke en egen bestemmelse som åpner for skadefelling av store rovdyr. Det skyldes at forskrifta er fra 1998, nyere forskrifter har en slik bestemmelse. Det er allikevel klart at det er lovgivers intensjoner at skadefelling av store rovdyr skal kunne foretas innenfor verneområdene på samme måte som utenfor. Miljødirektoratet legger til grunn at naturmangfoldloven § 48 første ledd første alternativ hjemler omsøkte uttak, skadefellingsuttak ble ikke vurdert i verneplanprosessen og er et slik tilfelle som det kan dispenseres for.

Foreningen våre rovdyr hevder i sin klage at alternativ plassering utenfor verneområdet ikke ble vurdert da det ble gitt dispensasjon. Det er en prinsipp ved verneområdeforvaltning at dersom et tiltak uten vesentlig forringelse kan plasseres utenfor verneområdet skal det ikke gis dispensasjon.

Styret har vært i kontakt med lederen for det prosjekt "Bedre Jervejakt i Nordland" som i samtale med forvalter har uttrykt at kun de best egnede lokaliteter ønskes for utprøving av nye metoder for mer effektiv båsejakt på jerv. En utplassering utenfor reservatet og nærmere bebyggelsen vil være lite gunstig å rapportere tilbake til Klima- og miljødepartementet. Det hevdes at med omsøkte

plassering blir båsen plassert langs en velkjent led for jerv, andre steder vil det bare kunne være sporadiske observasjoner.

Jerven har godt utviklet luktesans og kan snuse seg fram til åtsel på lang avstand. Erfaringer viser at jerven har en egen evne til å finne utlagt åtsel, slik at plasseringen av båsen ikke spiller avgjørende betydning for jakta. Direktoratet mener derfor at flytting av båsen et par kilometer vil kunne finne sted slik at den blir liggende utenfor reservatgrensen. Innhentede observasjoner gjort av jerv viser svært få spor (DNA eller døde dyr) i selve Tespdalen, men det finnes flere spor på østsiden av dalen og også sør for reservatet. Det foreligger funn som viser tap av sau og rein som følge av jerven i Tespdalen i perioden 2007-2016, men tapene er ikke spesielt større enn i områdene rundt.

Direktoratet mener at alternative plasseringer av jervebåsen utenfor reservatgrensen er for dårlig utredet, søkers vurdering av optimal plassering er ikke tilstrekkelig. Et sentralt prinsipp i verneområdeforvaltningen er at når inngrep eller tiltak kan plasseres utenfor et verneområde skal det ikke gis dispensasjon. Foruten selve inngrepet vil også nødvendig motorferdsel i forbindelse med å drifte og utplassere båsen og åte i reservatet unngås ved en plassering utenfor vernegrensen.

vedtak:

Klagen fra Foreningen våre rovdyr tas til følge. Midtre Nordland nasjonalparkstyre sitt vedtak datert 24. mai 2016 oppheves og søknaden om oppføring av midlertidig jervebås, utlegging av åte og oppføring av viltkamera sendes tilbake for vurdering av alternativ plassering. Søknad om motorferdsel avslås og må eventuelt vurderes på nytt når endelig plassering av båsen har funnet sted.

Miljødirektoratet sin avgjørelse er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Berit Lein
Avdelingsdirektør

Olav Nord-Varhaug

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:

Midtre Nordland nasjonalparkstyre

Fylkesmannen i Nordland

Prosjekt Utmark for Tespdalen Rovvitalag

Rana kommune

Naturvernforbundet i Nordland

Saltfjellet reinbeitedistrikt v/Per Th. Kuhmunen

Sjøgata 15

Postboks 173

Løftfjellveien 7

Lønsdal

8006

8601

8614

8255

BODØ

MO I RANA

MO I RANA

RØKLAND

Adresseliste

Saksb.: Åsmund Andersen
e-post: fmnoaad@fylkesmannen.no
Tlf: 75531597
Vår ref: 2005/5988
Deres ref:
Vår dato: 12.12.2016
Deres dato:
Arkivkode: 432.1

Høring av forslag om marine verneområder i Vevelstad, Rødøy, Bodø og Hamarøy kommuner i Nordland

Fylkesmannen i Nordland sender med dette forslag til fire marine verneområder i Nordland på lokal og sentral høring, jfr. § 43 i naturmangfoldloven og § 37 i forvaltningsloven. De fire områdene er:

- Vistenfjorden i Vevelstad kommune
- Nordfjorden i Rødøy kommune
- Karlsøyfjorden i Bodø kommune
- Kaldvåg fjorden og Innhavet i Hamarøy kommune

Høringsfrist er 4. april 2017.

Prosessen

Opprettelse av marine verneområder er hjemlet i § 39 i naturmangfoldloven. Som ledd i arbeidet med nasjonal marin verneplan, ble det meldt oppstart av planarbeid for disse områdene i 2009. Foreslåtte områder i marin verneplan er særegne områder eller leveområder som er typiske for kysten vår. Sammen skal de danne et nettverk av områder som skal ta vare på økosystemer og naturverdier. I brev av 23.04.2015 fra Miljødirektoratet fikk Fylkesmannen i oppdrag å videreføre arbeidet med utarbeiding av verneforslag for de fire nevnte områdene. Fylkesmannen har gjennomført møter med blant annet kommunene, fylkeskommunen, arbeidsutvalget i Nord-Norge for marin verneplan, lokale referansegrupper, samt åpne folkemøter og befaringer for å sikre medvirkning i prosessen. Verneforslagene har deretter vært på faglig gjennomgang i Miljødirektoratet, og sendes nå på høring.

Fylkesmannen vil under høringen avholde åpne møter i de aktuelle kommunene der saken presenteres, det svares på spørsmål og det vil være mulig å komme med innspill. Dato for møtene annonseres nærmere når dette er bestemt. Møtesteder og møtetidspunkter vil bli annonsert i god tid i forkant i lokale aviser og på Fylkesmannens nettsider. Om ønskelig vil Fylkesmannen også stille på befaringer og være tilgjengelig på andre måter.

Etter høringen vil Fylkesmannen sende oppsummering av høringsuttalelsene og vår tilråding til Miljødirektoratet. Miljødirektoratet vil deretter sende tilråding til Klima- og miljødepartementet. Endelig vedtak om vern blir fattet ved kongelig resolusjon.

Høringsdokumentene

Høringsdokumentene med forslag til verneforskrifter og vernekart er tilgjengelig på www.fylkesmannen.no/nordland/marint-vern. Der finner en også annen informasjon om marint vern. De nevnte dokumentene er vedlagt dette brevet til berørte grunneiere. Øvrige høringsparter henvises til nettsiden for dokumentene, men kan også få de tilsendt i papirform ved henvendelse til oss. Dokumentene er også lagt ut til offentlig ettersyn hos Fylkesmannen i Nordland, Moloveien 10 i Bodø, samt hos de fire aktuelle kommunene. Verneforslagene blir i tillegg kunngjort i lokale aviser og i Norsk Lysingsblad.

Kontaktinformasjon og høringsfrist

Høringsuttalelser sendes til: Fylkesmannen i Nordland, Moloveien 10, 8002 Bodø, eller med epost til fmnopost@fylkesmannen.no.

Høringsfrist er 4. april 2017.

Spørsmål kan rettes til Fylkesmannen i Nordland v/

Kjell Eivind Madsen, telefon 755 31 585 / e-post fmnokma@fylkesmannen.no

Åsmund Andersen, telefon 755 31 597 / e-post fmnoaad@fylkesmannen.no

Med hilsen

Sveinung Bertnes Råheim
fung. fylkesmiljøvernsjef

Christian Brun-Jenssen (e.f.)
fung. seksjonsleder

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Vedlegg (kun berørte grunneiere):

Verneplan
Vernekart
Adresseliste

Arkivsaksnr: 2015/4072-0

Saksbehandler: Inge Sollund Ingvaldsen

Dato: 22.02.2017

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	4/2017	02.03.2017

Besøksstrategi - Fremdriftsplan for Midtre Nordland nasjonalparkstyrets fem nasjonalparker

Forslag til vedtak

Besøksstrategi for Láhko nasjonalpark skal oversendes Miljødirektoratet i 2017.

Besøksstrategier for Rago nasjonalpark skal være ferdigstilt i 2018.

Besøksstrategier for Saltfjellet-Svartisen, Junkerdal og Sjunkhatten nasjonalpark skal være ferdigstilt i 2019.

Dialogmøte med relevante aktører for besøksstrategiarbeid legges til styremøtet 2. juni 2017. Øvrige møter står spesifisert i hver enkelt parks fremdriftsplan.

Bakgrunn

Se vedlagte prosjektplaner for bakgrunn og spesifisert fremdriftsplan.

Vurdering

Midtre Nordland nasjonalparkstyre skal utarbeide fem besøksstrategier i løpet av 2017, 2018 og 2019. To av nasjonalparkforvalterne har forvaltningsansvar for to parker. Det er naturlig at Rago og Junkerdal ferdigstilles hvert sitt år, og at Láhko og Sjunkhatten ferdigstilles hvert sitt år med tanke på arbeidsmengden i administrasjon.

Rago og Láhko nasjonalparker er de to parkene besøksstrategiarbeid vil være lettest å gjennomføre. Láhko som er en ny nasjonalpark har oppdatert kunnskap om verneverdier og sårbar natur. I tillegg er det en park med få innfallsporter og tilgangen er således begrenset til få stier. Dette er også tilfellet i Rago. Med disse forutsetningene vil besøksstrategiarbeidet være enklere enn for eksempel Saltfjellet-

Svartisen nasjonalpark med 37 potensielle innfallsporter, med forvaltningsplan utarbeidet tidlig på 90-tallet.

For Láhko nasjonalpark foreligger den meste kunnskapen som behøves for å lage en besøksstrategi. Denne kunnskapen må sammenstilles. Det har stått ute ferdselstellere ved Fellvatnet og Namnlausvatnet og på grunn av små besøkstall og relativt lite utbredt ferdsel vil det ikke være behov for besøksundersøkelser i denne omgang. Dette kan planlegges inn som tiltak i besøksstrategien på et senere tidspunkt. Kunnskap om reiselivet er det største tomhullet som må fylles. I dette arbeidet må det gjøres en reiselivsanalyse, som for Láhko vil være en ganske overkommelig jobb. Se egen styresak. Utkast til besøksstrategi blir utarbeidet allerede nå i vår, og legges frem til styret på styremøtet 2. juni. Vedtatt besøksstrategi vil oversendes Miljødirektoratet allerede inneværende år.

For Rago nasjonalpark foreligger også kunnskap om naturgrunnlag og biologisk mangfold. De senere år har det blitt gjennomført sårbarhetsanalyse og en kartlegging av vedboende sopp i Rago. I likhet med de fleste nasjonalparkene i Midtre Nordland er det mangelfull kunnskap om reiselivets bruk og ønske om mer bruk. Det må foretas en besøkskartlegging før kunnskapen sammenstilles. Besøksstrategien foreslås godkjent i Midtre Nordland nasjonalparkstyre høsten 2018.

Sjunkhatten er en bynær nasjonalpark med mange innfallsporter. Det er ny nasjonalpark så det foreligger en del oppdatert kunnskap om parken. Det bør gjøres kartlegging av reiselivet og besøkende av parken, og eksisterende kunnskap må sammenstilles. Besøksstrategi foreslås vedtatt på 2. styremøte i 2019.

Verneforskriften for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark er under revisjon. Det er ventet at det blir gjort nytt vernevedtak i 2017. Noe av besøksstrategiarbeidet er mulig å gjennomføre uavhengig av hvordan den nye forskriften blir utformet, og hvilken vernestatus de ulike verneområdene får. Likevel vil det nok ta litt tid fra vernevedtaket blir gjort til at det utarbeides en ferdig besøksstrategi. Styret gjorde i oppstartsmeldinga et vedtak om at forvaltningsplan og besøksstrategi skal utarbeides samtidig. Det kan utfordre fremdriftsplanens ambisjon om å få ferdig besøksstrategien i 2019. Fremdriftsplan ligger vedlagt. Utkast til besøksstrategi behandles av styret på sitt første styremøte i 2019, og vedtas på 3. styremøte før det oversendes til Miljødirektoratet for faglig gjennomgang.

Junkerdal nasjonalpark. Se egen styresak.

Miljødirektoratet har sendt ut rammeavtaler for analyse av besøksundersøkelser, og gjennomføring av etterundersøkelser på anbud. I påvente av dette har det ikke blitt gjort noen henvendelse opp mot Nord universitet.

Det er en del forutsetninger som ligger til grunn for å komme i mål med besøksstrategiene til de foreslåtte møtene. Tidspunkt for vernevedtak for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark vil være avgjørende for når en besøksstrategi kan utarbeides. Arbeidskapasitet hos forvalterne med tanke på AFP og forespeilede permisjoner. Ferdigstilling av besøksundersøkelser, kasse- og etterundersøkelser er på anbud. Dette er et kunnskapsgrunnlag som alle besøksstrategiene skal bygges på. Miljødirektoratet har gitt aksept for å utsette besøksundersøkelsen i Láhko nasjonalpark.

**Saltfjellet-Svartisen
nasjonalpark**

**Midtre Nordland
nasjonalparkstyre**

Fremdriftsplan:

Besøksstrategi for:

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark,

Saltfjellet og Gåsvatnan landskapsvernområder,

Semska-Stødi, Blakkådalen og Dypen naturreservat.

*Saltfjellet byr på sterke naturopplevelser, i variert terreng fra fjord til fjell.
Kjemågfossen i Saltdal kan lett observeres og besøkes fra Nordland nasjonalparksenter*

Innhold

1. Mål og bakgrunn	3
Formål	3
Bakgrunn:	3
Begrepsavklaring:	4
Prosjektmål	5
Effektmål:	5
Resultatmål:	5
Prosessmål:	5
Målgruppe:	5
2. Gjennomføring av prosjektet.....	5
Prosjektleveranser: Hva skal vi gjøre?.....	5
Prosjektorganisering: Hvem gjør hva?	6
3. Kunnskapsgrunnlag	7
4. Tidsplan og milepæler	8
5. Budsjett.....	9
6. Oppfølging og kontroll	10

Figur 1 Spor etter samisk reindrift i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark

1. Mål og bakgrunn

Formål

Formålet med prosjektet er å øke kvaliteten på besøksforvaltninga i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark med omkringliggende verneområder. Besøksforvaltningas overordna mål er å ivareta verneverdier, samtidig som besøkende gis bedre opplevelser, og øke mulighetene for lokal verdiskapning rundt verneområdene.

Bakgrunn:

Prosjektet har bakgrunn i Miljødirektoratets sitt prosjekt «Merkevarestrategi og besøksforvaltning for Norges nasjonalparker». Miljødirektoratet ønsker at alle aktører under nasjonalparkene i Norge skal samles under en felles merkevare. Nasjonalparkstyrever, nasjonalparkkommuner, nasjonalparklandsbyer og nasjonalparksenter har tidligere hatt ulike merkever og har i liten grad samarbeid på tvers av merkevarene.

Merkevarestrategien legger føringer for hvordan vi skal kommunisere om områdene, og hvordan aktørene under merket skal ta en aktiv rolle i å gi besøkende i verneområdene gode opplevelser av høy kvalitet. Aktørene skal også legge til rette for økt verdiskapning, samtidig som naturen ivaretas. Besøksstrategier er en del av forvaltningas arbeid med å implementere den nye merkevaren.

En besøksstrategi er en plan for hvordan forvaltningsmyndigheten vil gjennomføre besøksforvaltning for verneområdet. Besøksstrategien skal vise hvilke tiltak (informasjon, fysisk tilrettelegging, soneinndeling, oppsyn, overvåking, etc.) som er nødvendig for å:

1. Ivareta verneverdiene
2. Gi de besøkende en god opplevelse
3. Legge til rette for lokal verdiskapning i lokalsamfunnene rundt verneområdene.

Verneområdeforvaltningens primæroppgave er å forvalte verneområdene ut fra verneformål og verneverdier for å ivareta naturverdiene på lang sikt. Besøksforvaltninga skal legge til rette og styre bruken av verneområdet slik at opplevelsene for de besøkende og den lokale verdiskapninga blir størst mulig. Med dette øker også forståelsen av vernet og verneverdiene ivaretas. Et viktig prinsipp for verneområdeforvaltninga er at dersom det er motstridende målsettinger veier alltid verneverdiene tyngst.

Det er utarbeidet en veileder for besøksforvaltning i norske verneområder (Veileder for besøksforvaltning i norske verneområder M-415 2015). Veilederen beskriver hvordan forvaltningsmyndigheten kan bruke besøksforvaltning som verktøy i en strategisk og god forvaltning av verneområdene. Denne beskriver også prosessen fra oppstart til ferdig utarbeidet besøksstrategi. Dette dokumentet er en del av prosessen, og skal vise til hvordan forvaltningsmyndigheten ser for seg fremdrifta i arbeidet, og kan sette seg milepæler for eget arbeid.

Besøksstrategien er ikke en reiselivsstrategi. Det er det næringas ansvar å utarbeide. Likevel er ett av hovedmålene med å utarbeide en besøksstrategi å støtte opp under reiselivets satsninger. Ei god besøksforvaltning forutsetter at man ser på områdene innenfor verneområdene i sammenheng med områdene i randsonene. Arbeidet må ha et langsiktig perspektiv for å skape forutsigbarhet for aktørene som holder til i randsonene.

Besøksstrategien bygger på tre kunnskapsgrunnlag. Kunnskap om verneverdiene, kunnskap om reiselivet / lokal verdiskaping og kunnskap om de besøkende. Der formålet er å knytte disse tre sammen, for å gi de besøkende bedre opplevelser i områdene, samtidig som vi ivaretar verneverdiene og verneformålene for de ulike verneområdene. I våre områder er det også viktig å ha god kunnskap og kontakt med reindriftsnæringa som er en viktig næringsaktør i og rundt våre verneområder.

Begrepsavklaring:

BESØKSFORVALTNING vil si å legge til rette for og styre bruken av et verneområde slik at opplevelsen for de besøkende og den lokale verdiskapingen blir størst mulig, forståelsen for vernet økes og verneverdiene ivaretas.

En BESØKSSTRATEGI er en plan for hvordan besøksforvaltningen skal gjennomføres for verneområdet - et verktøy for god forvaltning. Besøksstrategien vil vise hvilke tiltak som er nødvendige for å balansere verneverdiene, besøkende og lokal verdiskaping i et verneområde, slik at en oppnår størst mulig nytte for alle tre interessene.

PRINSIPP: Dersom det er motstridende målsettinger mellom ivaretagelse av verneverdiene, tilrettelegging for de besøkende og lokal verdiskaping, skal ivaretagelsen av verneverdiene tillegges størst vekt.

Figur 2 Hvem er de besøkende? Hva ønsker de å oppleve? Hvor ønsker de å dra?

Prosjektmål

Effektmål:

- Øke kvaliteten på besøksforvaltninga i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark med omkringliggende verneområder
- Styrke forståelse av vernet og verneverdiene i verneområdene
- Gi bedre naturopplevelse for besøkende, og økt stolthet, begeistring og oppslutning om verneområdene.
- Økt verdiskapning i tilknytting til verneområdene.
- Økt kunnskap om samiske kulturminner.

Resultatmål:

- Lage en godt forankret, gjennomtenkt og praktisk gjennomførbar besøksstrategi.
- Implementere alle deler av besøksstrategien i henhold til tidsplan
- Implementere merkevarestrategien for Norges nasjonalparker i deler av verneområdene i vedtatt planperiode, som en del av besøksforvaltninga.

Prosessmål:

- Økt kunnskapsgrunnlag i forvaltninga av verneområdene: natur, reiseliv og besøkende
- Bedre samarbeid mellom forvaltningsmyndighet, brukere, kommune, fylkeskommune, reiseliv, andre offentlige og private aktører knyttet til verneområdene.

Målgruppe:

- Midtre Nordland nasjonalparkstyre
- Grunneiere, private og Statskog
- Saltfjellet og Hestmannen-Strandtindene reinbeitedistrikt.
- Øvrig beitenæring
- Rana, Saltdal, Beiarn, Meløy, Rødøy og Bodø kommuner, samt friluftsrådene.
- Nordland fylkeskommune
- Reiselivsaktører med aktivitet i og rundt verneområdene, Visit Bodø og Nordnorsk reiseliv.
- Frivillige organisasjoner som turistforeninger, jeger- og fiskeforeninger, lokallag av naturvernforbundet m.fl. FNF.
- Ulike fag- og utdanningsinstitusjoner som Helgeland museum, skoler, barnehager, Nord universitet, Pitesamisk senter, etc.
- Friluftsråd og deres underprosjekter.
- Besøkende i nasjonalparken

2. Gjennomføring av prosjektet

Prosjektleveranser: Hva skal vi gjøre?

1. Lage en besøksstrategi for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark med omkringliggende verneområder.
2. Gjennomføre nødvendige forundersøkelser.
3. Prosjekttere og gjennomføre tiltakene i besøksstrategien.

Prosjektorganisering: Hvem gjør hva?

Prosjekteier og styringsgruppe:

Midtre Nordland nasjonalparkstyre

Mandat: Eier og styrer prosjektet. Overordnet ansvar for prosjekt og prosjektsresultat.

Styringsgruppe blir et utvidet arbeidsutvalg med styrets AU samt en styrerepresentant fra berørte kommuner.

Prosjektleder:

Nasjonalparkforvalter

Mandat: Ansvar for gjennomføring, utarbeiding av besøksstrategi, planlegging og administrasjon. Sekretær.

Prosjektmedarbeidere:

Lokalt SNO (Statskog Fjelltjenesten) og innleide ressurser

Mandat: Levere undersøkelser / rapporter i henhold til bestillingsdialogen.

Referansegruppe:

Aktuelle personer fra rådgivende utvalg, administrativt kontaktutvalg, samarbeidsgruppe bestående av reiselivsaktører og reinbeitedistrikt. Det er også ønskelig at det utnevnes en representant på vegne av hytteeierne som kan delta i referansegruppa. Til sammen bør det ikke være flere enn 10 personer.

Mandat: Gi innspill og bidra til faglig lokal forvaltning

Figur 3. Samisk leirplass på Roparneset utenfor Nordland nasjonalparksenter

3. Kunnskapsgrunnlag

Kunnskap om verneverdier, brukere og reiseliv er nødvendig for å få en god besøksstrategi. Mye av kunnskapen foreligger allerede etter 25 års forvaltning av nasjonalparken, samt pågående revisjonsprosess med innhenting av ny kunnskap i forbindelse med denne. Kunnskap om de besøkende er det største tomhullet som må fylles.

I besøksstrategien bør det vises til hva som finnes av kunnskap. Det bør lages kart som viser soner / areal med sårbar natur, kalvingsområder, viktige områder for lokalt friluftsliv, og områder benyttes av reiselivet og infrastruktur i / tilknyttet verneområdene.

Følgende kunnskap må skaffes:

1. Verneverdier
 - a. Artskunnskap i biotopområdene i Håvvamåhkke og Skjevl fjell.
 - b. Kartlegging/kartfesting av særlig sårbare arter: jerv, fjellrev, kongeørn og jaktfalk.
 - c. Ny verneforskrift.
2. Reiseliv / friluftsliv / besøkende
 - a. Samlet oversikt over reiselivsnæring og aktører som berører verneområdene og randsonene. Reiselivsanalyse.
 - b. Kunnskap om reiselivsstrategier
 - c. Kunnskap om tilreisende besøkende, lokalt besøkende, lokale brukere, og utenlandske turister. Besøksundersøkelser omfatter dette punktet.
3. Næringsvirksomhet
 - a. Samlet oversikt over reindriftas bruk (oppdaterte distriktskart)
 - b. Oversikt over sau- / storfebeite.

Figur 4. Innfallspport Storvollen i Rana. God tilrettelegging er avgjørende for de tilreisende sine opplevelser av nasjonalparken. Tilrettelegging påvirker også hvordan disse influerer på de lokale forholdene.

4. Tidsplan og milepæler

Aktivitet/milepæl	Tidsplan	Ansvarlig	Gjennomfører
Vedtak om oppstart	Høst 2015	NP-styret	NP-styret
Lage prosjektplan	Vinter 2017	NP-styret	Forvalter
Nytt vernevedtak	I løpet av 2017	Miljødirektoratet	-
Oversikt over reindriftas bruk	Høst 2017	Forvalter	Forvalter / FM Reindrift
Oversikt over annen beitebruk	Høst 2017	Forvalter	Forvalter
Lage reiselivsanalyse	Vår 2018	Forvalter	Forvalter
Kartlegging/status private hytter	Sommer 2018	Forvalter	Tjenestekjøp
Oversikt over reiselivsaktører	Høst 2018	Forvalter	Forvalter
Oversikt over reiselivsstrategier	Høst 2018	Forvalter	Forvalter/kommuner
Kunnskap om de besøkende	Høst 2018	Forvalter	Innleid forvalter
Kartlegging/sammenfatning av kunnskap jerv, fjellrev, kongeørn og jaktfalk.	Høst 2018	Forvalter	Fjelltjenesten
Sammenstilling av kunnskap	Høst 2018	Forvalter	Forvalter
Utarbeide besøksstrategi	Vinter 2018/2019	Forvalter	Forvalter
Møte med aktører i referansegruppa	Vinter 2018/2019	Forvalter	Forvalter
Utkast besøksstrategi 1. behandling i styret	1. Styremøte 2019	Forvalter	Forvalter
Høring besøksstrategi til berørte parter	Vinter/vår 2019	Forvalter	Forvalter
Folkemøte besøksstrategi	Vår 2019	Forvalter/styret	Forvalter / styringsgruppe
Vedtak besøksstrategi	3. styremøte 2019	NP-styret	NP-styret / Miljødirektoratet
Prosjektering og gjennomføring av tiltak	2019-2022	NP-styret	Forvalter, kommuner, tjenestekjøp, Fjelltjenesten

5. Budsjett

Aktivitet	2016	2017	2018-2019	Merknader
Oppstart/infomøter		25 000,-		
Kartlegge / dagens status private hytter		B-oppdrag		Tas opp i bestillingsdialogen
Kartlegging av rovfugl/rovpattedyr			10 000,-	Samle kunnskap
Kunnskap om de besøkende	50 000,-	N		N = lønn til innleid arbeidskraft
Utarbeidelse av besøksstrategi		100 000,-		

Figur 5. Skilting er ikke bare tiltenkt at besøkende skal finne frem i områdene. Skilting kan også brukes aktivt av forvaltningen til å lede trafikken dit naturverdiene tåler økt ferdsel.

6. Oppfølging og kontroll

Midtre Nordland nasjonalparkstyre skal vedta fremdriftsplanene for samtlige verneområder på styremøtet mars 2017. Sentrale aktører blir invitert på et senere styremøte for felles drøfting for veien videre. Videre fremdrift vil være avhengig av behandlingen styret gir i styremøtet og dialogen med aktører. Denne planen vil frem til da være veiledende ut fra nasjonalparkforvalters perspektiv om at besøksstrategien for Saltfjellet-Svartisen skal vedtas tidlig i 2019.

Møte med referansegruppe, samarbeidsgruppe, og ressurspersoner gjennomføres etter behov, med invitasjon i god tid i forkant.

Nasjonalparkforvalter sørger for løpende dialog og informasjonsutveksling med styreleder og muntlig med hele nasjonalparkstyret på styremøtene.

Tiltak og prosjekter oppdateres gjennom årlige styreplan, men bør forankres i besøksstrategi og / eller forvaltningsplan for verneområdene.

Figur 6. Nordland nasjonalparksenter knytter sammen reiseliv, besøkende, informasjon og forvaltning.

Fremdriftsplan Besøksstrategi

for Låhko nasjonalpark

1. Mål og bakgrunn

Formål

Formålet med prosjektet er å øke kvaliteten på besøksforvaltninga i Låhko nasjonalpark. Besøksforvaltningas overordna mål er å ivareta verneverdier, samtidig som besøkende gis bedre opplevelser, og øke mulighetene for lokal verdiskapning rundt verneområdene.

Bakgrunn:

Prosjektet har bakgrunn i Miljødirektoratets sitt prosjekt «Merkevarestrategi og besøksforvaltning for Norges nasjonalparker». Miljødirektoratet ønsker at alle aktører under nasjonalparkene i Norge skal samles under en felles merkevare. Nasjonalparkstyrer, nasjonalparkkommuner, nasjonalparklandsbyer og nasjonalparksenter har tidligere hatt ulike merkevarer og har i liten grad samarbeid på tvers av merkevarene.

Merkevarestrategien legger føringer for hvordan vi skal kommunisere om områdene, og hvordan aktørene under merket skal ta en aktiv rolle i å gi besøkende i verneområdene gode opplevelser av høy kvalitet. Aktørene skal også legge til rette for økt verdiskapning, samtidig som naturen ivaretas. Besøksstrategier er en del av forvaltningas arbeid med å implementere den nye merkevaren.

En besøksstrategi er en plan for hvordan forvaltningsmyndigheten vil gjennomføre besøksforvaltning for verneområdet. Besøksstrategien skal vise hvilke tiltak (informasjon, fysisk tilrettelegging, soneinndeling, oppsyn, overvåking, etc.) som er nødvendig for å:

1. Ivareta verneverdiene
2. Gi de besøkende en god opplevelse
3. Legge til rette for lokal verdiskapning i lokalsamfunnene rundt verneområdene.

Verneområdeforvaltningens primæroppgave er å forvalte verneområdene ut fra verneformål og verneverdier for å ivareta naturverdiene på lang sikt. Besøksforvaltninga skal legge til rette og styre bruken av verneområdet slik at opplevelsene for de besøkende og den lokale verdiskapninga blir størst mulig. Med dette øker også forståelsen av vernet og verneverdiene ivaretas. Et viktig prinsipp for verneområdeforvaltninga er at dersom det er motstridende målsettinger veier alltid verneverdiene tyngst.

Det er utarbeidet en veileder for besøksforvaltning i norske verneområder (Veileder for besøksforvaltning i norske verneområder M-415 2015). Veilederen beskriver hvordan forvaltningsmyndigheten kan bruke besøksforvaltning som verktøy i en strategisk og god forvaltning av verneområdene. Denne beskriver også prosessen fra oppstart til ferdig utarbeidet besøksstrategi. Dette dokumentet er en del av prosessen, og skal vise til hvordan forvaltningsmyndigheten ser for seg fremdrifta i arbeidet, og kan sette seg milepæler for eget arbeid.

Besøksstrategien er ikke en reiselivsstrategi. Det er det næringas ansvar å utarbeide. Likevel er ett av hovedmålene med å utarbeide en besøksstrategi å støtte opp under reiselivets satsninger. Ei god besøksforvaltning forutsetter at man ser på områdene innenfor verneområdene i sammenheng med områdene i randsonene. Arbeidet må ha et langsiktig perspektiv for å skape forutsigbarhet for aktørene som holder til i randsonene. Besøksstrategien bygger på tre kunnskapsgrunnlag. Kunnskap om verneverdiene, kunnskap om reiselivet / lokal verdiskapning og kunnskap om de besøkende. Der formålet er å knytte

disse tre sammen, for å gi de besøkende bedre opplevelser i områdene, samtidig som vi ivaretar verneverdiene og verneformålene for de ulike verneområdene. I våre områder er det også viktig å ha god kunnskap og kontakt med reindriftsnæringa som er en viktig næringsaktør i og rundt våre verneområder.

Begrepsavklaring:

BESØKSFORVALTNING vil si å legge til rette for og styre bruken av et verneområde slik at opplevelsen for de besøkende og den lokale verdiskapingen blir størst mulig, forståelsen for vernet økes og verneverdiene ivaretas.

En BESØKSSTRATEGI er en plan for hvordan besøksforvaltningen skal gjennomføres for verneområdet - et verktøy for god forvaltning. Besøksstrategien vil vise hvilke tiltak som er nødvendige for å balansere verneverdiene, besøkende og lokal verdiskaping i et verneområde, slik at en oppnår størst mulig nytte for alle tre interessene.

PRINSIPP: Dersom det er motstridende målsettinger mellom ivaretagelse av verneverdiene, tilrettelegging for de besøkende og lokal verdiskaping, skal ivaretagelsen av verneverdiene tillegges størst vekt.

Prosjektmål

Effektmål:

- Øke kvaliteten på besøksforvaltninga i Låhko nasjonalpark
- Styrke forståelse av vernet og verneverdiene i verneområdene
- Gi bedre naturopplevelse for besøkende, og økt stolthet, begeistring og oppslutning om verneområdene.
- Økt verdiskapning i tilknytting til verneområdene.

Resultatmål:

- Lage en godt forankret, gjennomtenkt og praktisk gjennomførbar besøksstrategi.
- Implementere alle deler av besøksstrategien i henhold til tidsplan
- Implementere merkevarestrategien for Norges nasjonalparker i deler av verneområdene i vedtatt planperiode, som en del av besøksforvaltninga.

Prosessmål:

- Økt kunnskapsgrunnlag i forvaltninga av verneområdene: natur, reiseliv og besøkende
- Bedre samarbeid mellom forvaltningsmyndighet, brukere, kommune, fylkeskommune, reiseliv, andre offentlige og private aktører knyttet til verneområdene.

Målgruppe:

- Midtre Nordland nasjonalparkstyre
- Statskog (grunneier)
- De besøkende
- Saltfjellet reinbeitedistrikt.
- Øvrig beitenæring
- Beiarn, Meløy og Gildeskål kommuner
- Nordland fylkeskommune
- Reiselivsaktører med aktivitet i og rundt verneområdene
- Visit Bodø/Salten og Nordnorsk reiseliv
- Frivillige organisasjoner som turistforeninger, jeger- og fiskeforeninger, lokallag av naturvernforbundet m.fl.
- Ulike fag- og utdanningsinstitusjoner, skoler, barnehager
- Salten friluftsråd

2. Gjennomføring av prosjektet

Prosjektleveranser: Hva skal vi gjøre?

1. Lage en besøksstrategi for Låhko nasjonalpark.
2. Gjennomføre nødvendige undersøkelser.
3. Prosjekttere og gjennomføre tiltakene i besøksstrategien.

Prosjektorganisering: Hvem gjør hva?

Prosjekteier og styringsgruppe:

Midtre Nordland nasjonalparkstyre/utvidet arbeidsutvalg (AU) med representanter fra Beiarn, Meløy og Gildeskål

Mandat: Eier og styrer prosjektet. Overordnet ansvar for prosjekt og prosjekresultat.

Prosjektleder:

Nasjonalparkforvalter

Mandat: Ansvar for gjennomføring, utarbeiding av besøksstrategi, planlegging og administrasjon. Sekretær.

Prosjektmedarbeidere:

Lokalt SNO (Statskog Fjelltjenesten) og innleide ressurser

Mandat: Leverer undersøkelser / rapporter i henhold til bestillingsdialogen.

Referansegruppe:

Statskog

Gildeskål jeger- og fiskeforening

Glomfjord jeger- og fiskeforening

Beiarn kommune

Gildeskål kommune

Meløy kommune

Nasjonale turistveier

Bodø og omegn turistforening

Beyond limits

Visit Bodø/Salten/ Nordnorsk reiseliv

Forum for natur- og friluftsliv

Saltofjellet reinbeitedistrikt

Statskraft

Salten Kraftsamband

Nordland fylkeskommune

Salten friluftsråd

Nordland nasjonalparksenter

1 fra de private hyttene

Mandat: Gi innspill og bidra til faglig lokal forvaltning

Ressurspersoner/organisasjoner

Miljødirektoratet

Fylkesmannen i Nordland

Naturoppsynet v/Statskog Fjelltjenesten

Administrativt kontaktutvalg/kommunene

Nasjonalparkforvaltere i Norge

Mandat: kontaktes ved behov for faglige innspill. Kan inviteres til møte med styringsgruppe/referansegruppe ved behov.

3. Kunnskapsgrunnlag

Kunnskap om verneverdier, brukere og reiseliv er nødvendig for å få en god besøksstrategi. Mye av kunnskapen foreligger etter nylig vedtatt vern (14. desember 2012). Det har de to siste årene stått ferdselstellere både ved Fellvatnet og Namnlausvatnet. Det er i tillegg etter vernet utarbeidet en egen sårbarhetsanalyse og naturtypekartlegging i 2013. Kunnskap om reiselivet er det største tomhullet som må fylles.

Følgende kunnskap må skaffes:

1. Reiseliv / friluftsliv
 - a. Samlet oversikt over reiselivsnæring og aktører som berører verneområdene og randsonene
 - b. Kunnskap om reiselivsstrategier

Følgende kunnskap skal sammenstilles:

1. Verneverdier
Naturverdier i nasjonalparken fra ulike kartlegginger, botanisk registreringer, sårbarhetsanalyse, kunnskap i forvaltningen m.m.
2. Kulturminner
3. Friluftsområder
4. Næringsvirksomhet
reindriftas bruk og annen beitenæring

4. Tidsplan og milepæler

Aktivitet/milepæl	Tidsplan	Ansvarlig	Gjennomfører
Vedtak om oppstart	Høst 2015	NP-styret	NP-styret
Lage Fremdriftsplan	Vinter 2017	NP-styret	Forvalter
Oversikt over reiselivsaktører/ reiselivsstrategier Lage reiselivsanalyse	Vinter 2017	Forvalter	Forvalter
Sammenstilling av kunnskap	Vinter/Vår 2017	Forvalter	Forvalter
Utarbeide forslag til besøksstrategi	Vinter/vår 2017	Forvalter/ utvidet arbeidsutvalg NP-styret	Forvalter
Møte med aktører i referansegruppa	Vinter/Vår 2017	Forvalter	Forvalter
Sak til styremøte - Sendes på høring	2.juni 2017	NP-styret	NP-styret
Åpent møte Ørnes	August/september	Forvalter/Styret	Forvalter
Vedtak besøksstrategi Oversendes Miljødirektoratet for faglig godkjenning	15.september 2017	NP-styret	NP-styret
Godkjenning av Miljødirektoratet	2017/2018	Miljødirektoratet	Miljødirektoratet
Prosjektering og gjennomføring av tiltak	2018-2020	NP-styret	Forvalter, kommuner, tjenestekjøp, Fjelltjenesten

Fremdriftsplan Besøksstrategi

for Sjunkhatten nasjonalpark

1. Mål og bakgrunn

Formål

Formålet med prosjektet er å øke kvaliteten på besøksforvaltninga i Sjunghatten nasjonalpark. Besøksforvaltningas overordna mål er å ivareta verneverdier, samtidig som besøkende gis bedre opplevelser, og øke mulighetene for lokal verdiskapning rundt verneområdene.

Bakgrunn:

Prosjektet har bakgrunn i Miljødirektoratets sitt prosjekt «Merkevarestrategi og besøksforvaltning for Norges nasjonalparker». Miljødirektoratet ønsker at alle aktører under nasjonalparkene i Norge skal samles under en felles merkevare. Nasjonalparkstyrever, nasjonalparkkommuner, nasjonalparklandsbyer og nasjonalparksenter har tidligere hatt ulike merkever og har i liten grad samarbeid på tvers av merkeverene.

Merkevarestrategien legger føringer for hvordan vi skal kommunisere om områdene, og hvordan aktørene under merket skal ta en aktiv rolle i å gi besøkende i verneområdene gode opplevelser av høy kvalitet. Aktørene skal også legge til rette for økt verdiskapning, samtidig som naturen ivaretas. Besøksstrategier er en del av forvaltningas arbeid med å implementere den nye merkevaren.

En besøksstrategi er en plan for hvordan forvaltningsmyndigheten vil gjennomføre besøksforvaltning for verneområdet. Besøksstrategien skal vise hvilke tiltak (informasjon, fysisk tilrettelegging, soneinndeling, oppsyn, overvåking, etc.) som er nødvendig for å:

1. Ivareta verneverdiene
2. Gi de besøkende en god opplevelse
3. Legge til rette for lokal verdiskapning i lokalsamfunnene rundt verneområdene.

Verneområdeforvaltningens primæroppgave er å forvalte verneområdene ut fra verneformål og verneverdier for å ivareta naturverdiene på lang sikt. Besøksforvaltninga skal legge til rette og styre bruken av verneområdet slik at opplevelsene for de besøkende og den lokale verdiskapninga blir størst mulig. Med dette øker også forståelsen av vernet og verneverdiene ivaretas. Et viktig prinsipp for verneområdeforvaltninga er at dersom det er motstridende målsettinger veier alltid verneverdiene tyngst.

Det er utarbeidet en veileder for besøksforvaltning i norske verneområder (Veileder for besøksforvaltning i norske verneområder M-415 2015). Veilederen beskriver hvordan forvaltningsmyndigheten kan bruke besøksforvaltning som verktøy i en strategisk og god forvaltning av verneområdene. Denne beskriver også prosessen fra oppstart til ferdig utarbeidet besøksstrategi. Dette dokumentet er en del av prosessen, og skal vise til hvordan forvaltningsmyndigheten ser for seg fremdrifta i arbeidet, og kan sette seg milepæler for eget arbeid.

Besøksstrategien er ikke en reiselivsstrategi. Det er det næringas ansvar å utarbeide. Likevel er ett av hovedmålene med å utarbeide en besøksstrategi å støtte opp under reiselivets satsninger. Ei god besøksforvaltning forutsetter at man ser på områdene innenfor verneområdene i sammenheng med områdene i randsonene. Arbeidet må ha et langsiktig perspektiv for å skape forutsigbarhet for aktørene som holder til i randsonene.

Besøksstrategien bygger på tre kunnskapsgrunnlag. Kunnskap om verneverdiene, kunnskap om reiselivet / lokal verdiskapning og kunnskap om de besøkende. Der formålet er å knytte disse tre sammen, for å gi de besøkende bedre opplevelser i områdene, samtidig som vi ivaretar verneverdiene og verneformålene for de ulike verneområdene. I våre områder er det også viktig å ha god kunnskap og kontakt med reindriftsnæringa som er en viktig næringsaktør i og rundt våre verneområder.

Begrepsavklaring:

BESØKSFORVALTNING vil si å legge til rette for og styre bruken av et verneområde slik at opplevelsen for de besøkende og den lokale verdiskapningen blir størst mulig, forståelsen for vernet økes og verneverdiene ivaretas.

En BESØKSSTRATEGI er en plan for hvordan besøksforvaltningen skal gjennomføres for verneområdet - et verktøy for god forvaltning. Besøksstrategien vil vise hvilke tiltak som er nødvendige for å balansere verneverdiene, besøkende og lokal verdiskapning i et verneområde, slik at en oppnår størst mulig nytte for alle tre interessene.

PRINSIPP: Dersom det er motstridende målsettinger mellom ivaretagelse av verneverdiene, tilrettelegging for de besøkende og lokal verdiskapning, skal ivaretagelsen av verneverdiene tillegges størst vekt.

Prosjektmål

Effektmål:

- Øke kvaliteten på besøksforvaltninga i Sjunkhatten nasjonalpark
- Styrke forståelse av vernet og verneverdiene i verneområdene
- Gi bedre naturopplevelse for besøkende, og økt stolthet, begeistring og oppslutning om verneområdene.
- Økt verdiskapning i tilknytting til verneområdene.

Resultatmål:

- Lage en godt forankret, gjennomtenkt og praktisk gjennomførbar besøksstrategi.
- Implementere alle deler av besøksstrategien i henhold til tidsplan
- Implementere merkevarestrategien for Norges nasjonalparker i deler av verneområdene i vedtatt planperiode, som en del av besøksforvaltninga.

Prosessmål:

- Økt kunnskapsgrunnlag i forvaltninga av verneområdene: natur, reiseliv og besøkende
- Bedre samarbeid mellom forvaltningsmyndighet, brukere, kommune, fylkeskommune, reiseliv, andre offentlige og private aktører knyttet til verneområdene.

Målgruppe:

- Midtre Nordland nasjonalparkstyre
- Grunneiere: private og Statskog
- Doukta reinbeitedistrikt.
- Fauske og Sørfold saueholdsforening
- De besøkende
- Bodø, Sørfold og Fauske kommuner
- Nordland fylkeskommune
- Reiselivsaktører med aktivitet i og rundt verneområdene
- Visit Bodø/ Salten og Nord norsk reiseliv
- Frivillige organisasjoner som turistforeninger, Bodø markens venner, jeger- og fiskeforeninger, lokallag av naturvernforbundet m.fl.
- Ulike fag- og utdanningsinstitusjoner, skoler, barnehager, Nord universitet
- Salten friluftsråd

2. Gjennomføring av prosjektet

Prosjektleveranser: Hva skal vi gjøre?

1. Lage en besøksstrategi for Sjunkhatten nasjonalpark.
2. Gjennomføre nødvendige forundersøkelser.
3. Prosjekttere og gjennomføre tiltakene i besøksstrategien.

Prosjektorganisering: Hvem gjør hva?

Prosjekteier og styringsgruppe:

Midtre Nordland nasjonalparkstyre/utvidet arbeidsutvalg (AU) med representanter fra Fauske, Bodø og Sørfold

Mandat: Eier og styrer prosjektet. Overordnet ansvar for prosjekt og prosjekresultat.

Prosjektleder:

Nasjonalparkforvalter

Mandat: Ansvar for gjennomføring, utarbeiding av besøksstrategi, planlegging og administrasjon. Sekretær.

Prosjektmedarbeidere:

Lokalt SNO (Statskog Fjelltjenesten) og innleide ressurser

Mandat: Leverer undersøkelser / rapporter i henhold til bestillingsdialogen.

Referansegruppe:

Statskog

Øvre Valnesfjord grunneierlag

Andre grunneiere

Valnesfjord helsesportsenter

Vatnlia leirskole

Røsvik skole

Røsvik båtforening

Bodø jeger- og fiskeforening

Fauske- og Sørfold jeger- og fiskeforening

Sørfold kommune

Fauske kommune

Bodø kommune

Bodø og omegn turistforening

Bodø markens venner

Tverlandmarkens venner

Reiselivsaktør i nasjonalparken

Visit Bodø/Salten/ Nordnorsk reiseliv

Forum for natur- og friluftsliv

Doukta reinbeitedistrikt

Fauske og Sørfold saueholdsforening

Nordland fylkeskommune

Salten friluftsråd

Nordland nasjonalparksenter

Mandat: Gi innspill og bidra til faglig lokal forvaltning

Ressurspersoner/organisasjoner

Miljødirektoratet

Fylkesmannen i Nordland

Naturoppsynet v/Statskog Fjelltjenesten

Administrativt kontaktutvalg/kommunene

Nasjonalparkforvaltere i Norge

Mandat: kontaktes ved behov for faglige innspill. Kan inviteres til møte med styringsgruppe/referansegruppe ved behov.

3. Kunnskapsgrunnlag

Kunnskap om verneverdier, brukere og reiseliv er nødvendig for å få en god besøksstrategi. Mye av kunnskapen foreligger etter at Sjunghatten er en relativt ny nasjonalpark (februar 2010). Vi har i tillegg gode data fra ferdselsteller på 5 forskjellige plasser fra 2011 og frem til i dag. Kunnskap om reiselivet er det største tomhullet som må fylles.

Følgende kunnskap må skaffes:

1. Reiseliv / friluftsliv

- a. Samlet oversikt over reiselivsnæring og aktører som berører verneområdene og randsonene
- b. Kunnskap om reiselivsstrategier
- c. Kunnskap om tilreisende besøkende, lokalt besøkende, lokale brukere, og utenlandske turister. Blant annet gjennomføre brukerundersøkelse på utvalgte steder
- d. Kunnskap om tilreisende besøk: Hvem er de, hvorfor kom de hit?
- e. Kunnskap om utenlandske turister: Hvordan nå dem med informasjon?
- f. Lokale brukere

Følgende kunnskap skal sammenstilles:

1. Verneverdier

Naturverdier i nasjonalparken fra ulike kartlegginger, botanisk registreringer, sårbarhetsanalyse, kunnskap i forvaltningen m.m.

2. Kulturminner

3. Friluftsområder

4. Næringsvirksomhet

reindriftas bruk, annen beitenæring

5. Reiseliv/friluftsliv

4. Tidsplan og milepæler

Aktivitet/milepæl	Tidsplan	Ansvarlig	Gjennomfører
Vedtak om oppstart	Høst 2015	NP-styret	NP-styret
Lage fremdriftsplan	Vinter 2017	NP-styret	Forvalter
Oversikt over reiselivsaktører, reiselivsstrategier Lage reiselivsanalyse	Høst 2018	Forvalter	Forvalter
Brukerundersøkelse Kunnskap om de besøkende	Høst 2018	Nordland nasjonalparksenter/ Miljødirektoratet	Kjøp av tjeneste Nordland nasjonalparksenter/ Miljødirektoratet
Sammenstilling av kunnskap	Høst 2018	Forvalter	Forvalter
Utarbeide forslag til besøksstrategi	Vinter 2018/2019	Forvalter/ utvidet arbeidsutvalg NP-styret	Forvalter
Møte med aktører i referansegruppa	Vinter 2018/2019	Forvalter	Forvalter
Sak til styremøte - sendes på høring	1. styremøte 2019	NP-styret	NP-styret
Åpent møte Fauske	Mars 2019	Forvalter/Styret	Forvalter
Vedtak besøksstrategi Oversendes Miljødirektoratet for faglig godkjenning	2. styremøte 2019	NP-styret	NP-styret
Godkjenning av Miljødirektoratet	2019	Miljødirektoratet	Miljødirektoratet
Prosjektering og gjennomføring av tiltak	2020-2024	NP-styret	Forvalter, kommuner, tjenestekjøp, Fjelltjenesten

Framdriftsplan Besøksstrategi

for Rago nasjonalpark

1 Målsetting, forventning og bakgrunn

Mål og forventning

Besøksforvaltningen i Rago nasjonalpark skal ivareta natur- og opplevelsesverdiene i nasjonalparken på lang sikt.

Besøksstrategien skal:

- bidra til å ivareta verneverdiene og skape forståelse for vernet
- bidra til gode opplevelser for de besøkende
- bidra til lokal verdiskaping

Dersom det er motstridende målsettinger mellom ivaretagelse av verneverdiene, tilrettelegging for de besøkende og lokal verdiskaping, skal ivaretagelse av verneverdiene tillegges størst vekt.

Dette forutsetter at nasjonalparken sees i sammenheng med områdene som grenser opp til nasjonalparken.

Arbeidet må ha et langsiktig perspektiv og besøksforvaltningen skal være kunnskapsbasert. I tillegg til kunnskap om verneverdiene er det behov for kunnskap om de besøkende og det reiselivs- og forvaltningssystemet verneområdet er en del av.

Bakgrunn

Rago nasjonalpark (np) ble opprettet ved kongelig resolusjon 22.januar 1971.

Miljødirektoratet lanserte våren 2015 en ny merkevare- og besøksstrategi for Norges nasjonalparker, med økt fokus på gjøre nasjonalparkene mer gjenkjennelige og tilgjengelige og gi økt grunnlag for lokal verdiskaping.

Det skal jobbes for å vise fram det flotteste vi har på en måte som gjør at vi ikke forringer vårt eget produkt, nasjonalparkene. Vi skal kanalisere besøkende og gi dem gode opplevelser samtidig som lokalt næringsliv kan dra fordeler av dette, og det skal legges til rette for dialog og samarbeid med reiselivet.

Formålet med vernet av Rago nasjonalpark er at nasjonalparken skal representere et uberørt nordlandsk fjellandskap med egenartet dyreliv i grenseområdet mot den svenske nasjonalpark Padjelanta.

Friluftsliv er ikke angitt som en del av verneformålet.

Høsten 2015 vedtok Midtre Nordland nasjonalparkstyre at en besøksstrategi skulle utarbeides for alle de fem nasjonalparkene i Midtre Nordland. Følgende ble vedtatt for Rago nasjonalpark:

«Rago nasjonalpark - Midtre Nordland nasjonalparkstyre ser ikke behov for å legge til rette for økt besøk i nasjonalparken. Nasjonalparkstyre skal arbeide med miljømessig verdiskaping i form av tiltak for å begrense belastningen på verneverdier i nasjonalparken i de meste besøkte områdene.»

02.03.2017

På styremøte i Midtre Nordland nasjonalparkstyre den 20. desember 2016 ble det vedtatt at en prosjektplan for besøksstrategiarbeidet skulle legges fram på styremøtet i mars 2017.

Forvaltningsplanen for Rago np ble vedtatt i desember 2013. Planen omtaler verneformål og utfordringer (kap. 2.1), under menneskelig bruk (kap.2.3) omtales innfallsporter, stier og andre anlegg av diverse art. Kapitlet om brukerinteresser (kap.4) tar for seg mål, rammer og regelverk for friluftsliv, jakt og fiske, samt for bygninger og kulturminner. I tillegg er informasjon til besøkende i nasjonalparken kort omtalt (kap. 5.3)

Besøksstrategien vil i tillegg ha Miljødirektoratets nye merkevarestrategi som grunnlag.

Besøksstrategi

En plan for hvordan forvaltningsmyndigheten vil håndtere besøksforvaltning for vernområdet.

Definisjoner ifølge Miljødirektoratets veileder:

En BESØKSSTRATEGI er en plan for hvordan besøksforvaltningen skal gjennomføres for verneområdet - et verktøy for god forvaltning. Besøksstrategien vil vise hvilke tiltak som er nødvendige for å balansere verneverdiene, besøkende og lokal verdiskaping i et verneområde, slik at en oppnår størst mulig nytte for alle tre interessene.

BESØKSFORVALTNING vil si å legge til rette for og styre bruken av et verneområde slik at opplevelsen for de besøkende og den lokale verdiskapingen blir størst mulig, forståelsen for vernet økes og verneverdiene ivaretas.

PRINSIPP: Dersom det er motstridende målsettinger mellom ivaretagelse av verneverdiene, tilrettelegging for de besøkende og lokal verdiskaping, skal ivaretagelsen av verneverdiene tillegges størst vekt.

Besøksstrategien skal være en integrert del av forvaltningsplanen, men med en allerede vedtatt forvaltningsplan vil besøksstrategien være et vedlegg til denne.

Målgruppe

Forvaltningsmyndighet for nasjonalparken

Sørfold kommune

Grunneiere – innenfor og utenfor nasjonalparken

Reindriften

Forum for natur og friluftsliv (Jeger- og fiskeforening, turistforening, naturvernforbundet, ...)

Nordnorsk reiseliv

Reiselivsaktører (Øyra camping, Kobbelv vertshus, Beyond limits, ...)

2. Prosjektorganisasjon

Prosjektets omfang

- Gjennomføre nødvendige forundersøkelser og sammenstilling av data.
- Lage en besøksstrategi for Rago nasjonalpark
- Prosjektene og gjennomføre tiltakene i besøksstrategien.

Prosjekteier og styringsgruppe

Midtre Nordland nasjonalparkstyre.

Mandat: Eier og styrer prosjektet. Overordnet ansvar for prosjektet og prosjekresultatet.

Kontaktperson nasjonalparkstyret / styringsgruppa

Sørfolds representant

02.03.2017

Prosjektleder

Nasjonalparkforvalter

Mandat: Ansvarlig for gjennomføring, utarbeiding av besøksstrategi, planlegge, styre og administrere. Sekretær.

Prosjektmedarbeidere

Nasjonalparkforvalter - sekretær

Lokalt SNO/Statskog Fjelltjenesten

Innleide ressurs

Mandat: Levere undersøkelser/Rapporter ihht bestilling

Referansegruppe (Forslag):

Sørfold kommune – 2 representanter

Forum for natur og friluftsliv – 1 representant

Doukta reinbeitedistrikt – 1 representant

Grunneier – 2 representanter (privat + Statskog)

Reiselivet – 1 representant

Mandat: Gi innspill og bidra til faglig og lokal forankring

Ressurspersoner/organisasjoner

Miljødirektoratet

Fylkesmannen i Nordland

Naturopsynet v/Statskog Fjelltjenesten

Administrativt kontaktutvalg/kommunene

Verneområdeforvaltere primært i Nordland

Mandat: kontaktes ved behov for faglige innspill. Kan inviteres til møte med styringsgruppe/referansegruppe ved behov.

3. Kunnskapsgrunnlag

Kunnskap om verneverdier, reiseliv og brukere er nødvendig for å få en god besøksstrategi. Det skal utarbeides kart som viser soner/areal med sårbare områder for dyre- og plantelivet, viktige ferdselsleier og areal som benyttes av besøkende i nasjonalparken og infrastruktur i/i tilknytning til verneområdet.

For Rago nasjonalpark er kunnskap om naturgrunnlaget og det biologiske mangfoldet godt kartlagt. Kunnskap om bruken av nasjonalparken både i forbindelse med næringsutnyttelse og til friluftsmål er relativt god. Kunnskap om reiselivets bruk og ønske om bruk er mer begrenset.

Følgende kunnskap skal sammenstilles:

1. Verneverdier

Samle og kartfeste registrering av naturverdier i nasjonalparken fra ulike kartlegginger, botanisk registreringer, sårbarhetsanalyse, kunnskap i forvaltningen

2. Kulturminner – Samle og kartfeste oversikt over områder med sårbare kulturminner og kulturminner med opplevelsesverdi fra ulike kartlegginger og kunnskap i forvaltningen

3. Kartfeste bruken av området til friluftsmål

Følgende kunnskap bør skaffes oversikt over, evt vurdere nærmere undersøkelser ved behov:

4. Næringsvirksomhet

- Samlet og kartfeste oversikt over reindriftas bruk

02.03.2017

5. Reiseliv/friluftsliv

- Samlet oversikt over reiselivsnæring og aktiviteter som berører verneområdene og randsonene
- Kunnskap om reiselivsstrategier
- Kunnskap om tilreisende besøk: Hvem er de, hvorfor kom de hit, hva ønsker de å oppleve?
- Kunnskap om utenlandske turister: Hvordan nå dem med informasjon?
- Lokale brukere

4. Tidsplan og milepælsplan

Aktivitet/milepæler	Tidsplan	Ansvarlig	Gjennomfører
Vedtak om oppstart av besøksstrategi	Høst 2015	Nasjonalparkstyret	Nasjonalparkstyret
Prosjektplanen - beskrivelse av prosess og mål i strategien for besøksforvaltning	Styremøte mars 2017	Nasjonalparkstyret	Forvalter
Interesseanalyse: Hvem er brukerne og hva ønsker de - Invitere til medvirkning			
Møter med representanter for de forskjellige partene i målgruppen	Mars - april 2017	Forvalter	Forvalter
Opprette referansegruppe	Styremøte juni 2017	Nasjonalparkstyret	Nasjonalparkstyret
Kunnskapsinnhenting:			
<i>Kartlegge reiselivsstrategier for området; fylkeskommune, kommune, Nordnorsk reiseliv, ...</i>	<i>Mars - April – 2017</i>	<i>Forvalter</i>	<i>Forvalter, Tjenestekjøp Nordland nasjonalparksenter</i>
Kartlegge reiselivsbedrifter rundt nasjonalparken og lokal / regional naturbasert næring som benytter nasjonalparken og nærområdet	Mars – juni 2017	Forvalter	Forvalter, Tjenestekjøp Nordland nasjonalparksenter
Sammenfatning av kunnskap om verneverdier, kulturminner og bruk av nasjonalparken (reindrift, friluftsliv, andre)	Mars – Juni 2017	Forvalter	Forvalter, oppsyn
Møte med referansegruppa	April / Mai 2017	Forvalter	Forvalter

Brakerundersøkelse – innhente kunnskap om de besøkende i området	Mai – Høst 2017	Forvalter	Tjenestekjøp <i>Nordland nasjonalparksenter</i>
Etterundersøkelse brukere – Questback	Høst 2017 – Vår 2018	Forvalter	Tjenestekjøp
Analyse av brukereundersøkelsen og utarbeiding av rapport	Våren 2018	Tjenestekjøp	Tjenestekjøp
<u>Ferdigstilling og godkjenning av Besøksstrategien</u>			
Sammenstilling/analyse av kunnskapsgrunnlaget:	Våren - Juni 2018	Forvalter	Forvalter
Utarbeide besøksstrategi med mål, strategi, kommunikasjonsplan og tiltaksplan i samarbeid med referansegruppa	Våren 2018	Forvalter	Forvalter, prosjektgruppe
Godkjenne mål, strategier og tiltaksplan:	Styremøte Juni 2018	Nasjonalparkstyret	Nasjonalparkstyret
Høringsrunde Besøksstrategi	Juni 2018 – August 2018	Forvalter	Forvalter
Godkjenning Besøksstrategi	September 2018	Nasjonalparkstyret	Nasjonalparkstyret
Godkjenning Miljødirektoratet	September 2018 -	Forvalter	Miljødirektoratet
Prosjektering og gjennomføring av tiltak:	2018– 2020	Forvalter	Forvalter, kommune,

5. Budsjett og finansiering

Behov for midler anslått ut fra erfaringer med arbeidet fra andre verneområder.

Aktivitet/tiltak	2017	2018 - 2020	Merknader
Oppstart:			
Interesseanalyse	10000,-*		Egeninnsats av sekretariatet /utgifter møter
Kunnskapsinnhenting:			
Brakerundersøkelser	Lønn innleid arbeidskraft		Tjenestekjøp <i>Nordland nasjonalparksenter</i>
Etterundersøkelse (Questback) og analyse av brukereundersøkelsen	??		Tjenestekjøp

02.03.2017

Kartlegge reiselivet og stedegen, naturbasert næring			Egeninnsats av sekretariatet, tjenestekjøp <i>Nordland nasjonalparksenter</i>
Sammenstilling/analyse av kunnskapsgrunnlaget:	5 000,-*		Egeninnsats av sekretariatet / utgifter møter
Utarbeide besøksstrategi:	5 000,-*		Egeninnsats av sekretariatet / utgifter møter
Prosjektering og gjennomføring av tiltak:		?	Tiltaksmidler/tjenestekjøp
Sum			

*Kr 20 000 i øremerka midler gjennom styrets budsjett for 2017.

Alle anskaffelser av både varer og tjenester skal skje i henhold til gjeldende regelverk for offentlige anskaffelser. Dette kan være tidkrevende og kompliserte prosesser, og derfor kan det også bli aktuelt å kjøpe tjenester/bistand til å gjøre selve anskaffelsene.

6. Oppfølging og kontroll

Møter med referansegruppe gjennomføres etter behov, med invitasjon i god tid i forkant.

Det skrives referat fra møtene som legges fram som referatsak for styret.

I tillegg gis det en kort presentasjon av framdrift og status i arbeidet med besøksstrategien på styremøtene i juni og september.

Kritiske suksessfaktorer

Besøksstrategien må være gjennomtenkt og praktisk gjennomførbar. Derfor må strategien bygges på et solid kunnskapsgrunnlag, og på medvirkning fra reiselivet og brukerne av områdene.

Strategien må ha forankring i reiselivet og blant brukerne, hvis ikke kan en risikere at tiltakene i strategien ikke får ønsket effekt.

Finansiering.

Finansiering er avhengig av bevilgninger fra Staten via Miljødirektoratet. Blir det ikke bevilget tilstrekkelig midler til prosjektering og gjennomføring av tiltakene i besøksstrategien, vil ikke strategien få ønsket effekt. Troverdigheten til forvaltningen kan også svekkes.

Arbeidskapasitet hos forvalter

Arbeidet med besøksstrategien blir en av flere arbeidsoppgaver som er tildelt sekretariatet, og myndighetsutøvelse skal prioriteres. Styreleder skal informeres så snart som mulig hvis høyere prioriterte forvaltningsoppgaver vil forskyve tidsplanen.

Samarbeid med andre aktører

For å lykkes i dette arbeidet er en avhengig at andre aktører i verneområdene bidrar slik som reiselivsorganisasjoner, kommuner, næringsselskap og andre.

02.03.2017

Arkivsaksnr: 2017/1351-0

Saksbehandler: Ronny Skansen

Dato: 22.02.2017

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	5/2017	02.03.2017

Låhko nasjonalpark - Kunnskapsinnhenting reiselivsbedrifter og reiselivsstrategier

Forslag til vedtak

Gjennomgangen tas til orientering og legges til grunn for videre arbeid med besøksstrategi for Låhko nasjonalpark.

Bakgrunn

I forbindelse med at det skal utarbeides besøksstrategi for Låhko nasjonalpark har sekretariatet ved forvalter hentet inn kunnskap om reiselivsbedrifter i og rundt nasjonalparken. Det er i tillegg gått gjennom den gjeldende reiselivsstrategien for Nordland. Det er i så måte utarbeidet en liten reiselivsanalyse for nasjonalparken.

I arbeidet er det gjennomført møter med reiselivsbedriftene både på nasjonalparksenteret og ved felles møte på Ørnes i Meløy. Det er i tillegg hatt kontakt med bedriftene på telefon og mail. Det har også vært gjennomført møter/samtaler med Visit Bodø, Nord norsk reiseliv, Meløy turistkontor og Sjøfossen næringsutvikling. Det er også hentet inn kunnskap fra kommunene Beiarn, Meløy og Gildeskål kommuner. Det må også nevnes at det har vært svært nyttig med det pågående informasjonsprosjektet i Meløy og Gildeskål for informasjonsutveksling mellom aktørene.

Reiselivsnæring som har fast organisert kommersiell aktivitet i nasjonalparken:

- Beyond limits, **Sommerturer:**
 - Start for Norge på Tvers. En tur pr år. Kan bli to turer. Seks deltagere + guide pr tur. Turen følge turistforeningsstiene med start på demningen ved Stor-Glomvatnet og til Graddis fjellstue (Saltdal). Overnatting i turistforeningshyttene
 - Kajakktur på Stor-Glomvatnet, men dette berører ikke noe verneområde.
 - Planer om tur inn til Corbels Canyon

- Planlegger trekanttur. Vegdalen-Skaveldalen-Kvitsteindalen. En overnatting på Grottådalstua. **Vinterturer:**
 - Sundsfjordfjellet – Stor-Glomvatnet
 - Fullmånetur fra Stor-Glomvatnet til Segelvatnet/ Kvitsteindalsgammen
 - Planlegger Norge på tvers vintertur (4 dagers tur) Samme rute som sommerturen etter turistforeningsstier.
- Rocks`n Rivers: En del grotteturer i og utenfor nasjonalparken. Det er 2 heltidsansatte, samt noen ansatte i sommersesongen. Bedriften har noen turer på høsten og vinteren med gåturer/skiturer gjennom nasjonalparken til Beiarn.
 - Albmi adventures. Guidet turer sommer og vinter i Lahko nasjonalpark i samarbeid med blant annet Beiarn lodge.
 - Meløy adventure. Har noen få turer i Lahko nasjonalpark, blant annet opp mot Ruffen vinterstid.

Reiselivsnæring i direkte kontakt med nasjonalparken:

Vitar As. Fjellrestaurant sommerstid (leid for 25 år) ved Nedre Naver som ligger utenfor nasjonalparken. Vitar tar med folk på bestilling opp til restauranten. I tillegg har restauranten åpent hver tirsdag i sommerhalvåret.

Reiselivsnæring utenfor verneområdet:

Meløy:

Furøy Camping	Furøy Camping på Halså
Kvitbrygga	Kvitbrygga på Halså. Rorbuer, leiligheter, sjøhus og rom
Åmnes Camping	Camping Engavågen
Glomfjord Overnatting	Glomfjord, rom vandrerrhjem
Reipå Camping	Camping Reipå
Skarsvatnet Camping	Camping Engavågen
Engen Gård	Overnatting
Vassdalsvik Sea Lodge	Overnatting Engavågen

HOTELLER/ LEILIGHETER

Ørnes hotell	Hotell Ørnes
Glomfjord hotell	Hotell Glomfjord
Svartisen apartments	Leilighetshotell Glomfjord

Gildeskål:

Fjordbua	Overnatting ved Kjøpstad
Kjellingstraumen Fjordcamp	Camping Kjellingstraumen
Heimsjyen	Hotell/motell Inndyr sentrum

Skaugvollkroa Camping og kro

Beiarn:

Beiarn Vertshus Overnatting på Moldjord

Beiarn hotell Overnatting på Storjord

Beiarn Lodge Overnatting Staupåmoen øverst i Beiardalen. Samarbeider med Albmi Adventurtes om guidet turer i nasjonalparken sommer og vinter.

Beiarn turistsenter Overnatting Trones

Kunnskap om reiselivsstrategier

Reiselivsstrategi for Nordland (NFK) er under revisjon og sendes snart ut på høring.

Fram til revidert versjon kommer, er det reiselivsstrategi for Nordland 2011-2015 som gjelder: Opplevelser langs verdens vakreste kyst. I strategien slås det fast at

“Utviklingen av reiselivs- og opplevelsesnæringene skal bygge på Nordlands natur og kultur.

Dette innebærer også at samisk kultur og menn og kvinners rolle skal være et utgangspunkt i fortellingene om Nordland. Nordland sin posisjon som et kystfylke med kystopplevelser vil bli videreutviklet gjennom den nye merkevaren for Nord-Norge under opplevelsesområdet kyst og kystkultur.” Reiselivsstrategien slår videre fast at Nordland skal være det fortrukne reisemålet innen natur- og kystopplevelser og at mangfoldet mellom fjell og hav skal være grunnlaget for opplevelsesproduksjon i Nordland.

Arkivsaksnr: 2017/1421-0

Saksbehandler: Hanne Etnestad

Dato: 23.02.2017

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	6/2017	02.03.2017

Junkerdal nasjonalpark - Skiltplan

Forslag til vedtak

Midtre Nordland nasjonalparkstyre tar vedlagt skiltplan for stier innenfor Junkerdal nasjonalpark til etterretning.

Bakgrunn

Planen er utarbeidet på bestilling fra Midtre Nordland nasjonalparkstyre i 2016, oppsynet for nasjonalparken Jim T. Kristensen, Statskog Fjelltjenesten har stått for utarbeiding av prosjektet.

Arbeidet ble startet opp høsten 2016 og foreløpig er turistforeningene og jeger- og fiskeforeningene involvert som «eiere» av hytter og hoved-stinettet i nasjonalparken.

Bodø og omegn turistforening (BOT) og Sulitjelma og omegn turistforening (SOT) har planer om i nærmeste framtid å skifte ut skilt langs «sine» stinett. I tillegg er skiltingen av stinettet svært variabel, med skilt av forskjellig utseende og tilstand.

Utarbeiding av en skiltplan er et forsøk på å samordne denne skiltingen samt bedre informasjonen til besøkende i nasjonalparken.

Planen omhandler kun skilting langs turistforeningenes stinett. Eventuelle ønsker fra andre brukere av området som turistbedrifter og grunneiere, om skilting utenfor turistforeningsstiene må vurderes under arbeidet med en besøksstrategi for Junkerdal nasjonalpark.

Skilting utenom turistforeningsstiene må vurderes i forhold til verneformål og verneverdier, ansvar og kostnader for slike skilt må også avklares.

Skiltdimensjoner og plassering

Planen omfatter 59 skiltplasseringer med 1 – 6 skilt. Størrelsen på skiltene er 10x 60 og settes opp på to stolper. Kun 12 skiltlokaliteter ligger innenfor nasjonalparken, i skiltplanen gjelder dette skilt nr 3, 9,10, 23, 25, 27, 29, 30, 33, 38, 54, 56, i tillegg kommer skilt som settes opp på hyttene. Disse skiltene erstatter og samler eksisterende skilt på samme lokalitetene.

Økonomi

Midtre Nordland nasjonalparkstyre benyttet tiltaksmidler for 2016, tot. kr 75000, til å få utarbeidet skiltplan for Junkerdal nasjonalpark. I tillegg bekoster nasjonalparkstyret stedsnavnskilt for alle innfallsportene, samt enkelte retningsskilt, disse utgiftene er inkludert i midler satt av til prosjektet i 2016. Produksjon av retningsskilt og skilt på hytter bekostes av turistforeningene og jeger- og fiskforeningene selv. Statskog Fjelltjenesten tar på seg oppdraget med å kjøre ut stolper i forbindelse med andre oppdrag i området, og foreningene setter opp skiltene selv.

Vedlegg:

- 1 Referat møte Skiltplan
- 2 Notat etter møte 2 Skiltplan

REFERAT

Møte Skiltplan Junkerdal nasjonalpark 02.11.16

Deltagere:

Sulitjelma og omegn turistforening (SOT) – Tore Okkenhaug, Einar Schilliås, Svein Sigvang

Bodø og omegn turistforening (BOT) – Ann-Elisabeth Szell

Statskog Fjelltjenesten – Jim T. Kristensen (JKR)

Midtre Nordland nasjonalparkstyre – Hanne Etnestad (HET)

Statskog Fjelltjenesten v/Jim T. Kristensen fått i oppdrag fra Midtre Nordland nasjonalparkstyre og starte opp arbeidet med utarbeiding av en plan for skilting av sti nettet med utgangspunkt i de forskjellige innfallsportene innenfor eller tilknyttet nasjonalparken.

Jim orienterte om hvordan tilstanden ved skilting er i dag, presenterte sti nettet og stedsnavn, viste eksempler på arbeid med en skiltplan, presenterte skilting i henhold til Merkehandboka, samt la fram hvordan prosessen med utarbeiding av planen kan foregå.

HET orienterte om den nye merkevarestrategien for nasjonalparkene i Norge, samt arbeidet med besøksstrategi for nasjonalparkene.

Skiltplanen er tenkt å være et utgangspunkt og en mal for hvordan det er ønskelig å skilte innenfor nasjonalparken.

Forskjellige typer skilt, symboler, avstandsangivelse, skiltstativ og oppsetting av skilt drøftet. Enighet om at antall km, stedsnavn og eier av skiltene skal angis. Bruken av øvrige symbol noe drøftet, men ikke avklart, ble bl.a. satt spørsmålsteget ved bruk av symbol for tursti, gående person?

BOT har mottatt 300 000,- fra Nordland Fylkeskommune og Gjensidige stiftelsen i forbindelse med et nasjonalt turskiltprosjekt. BOT orienterte om foreningens arbeid med skilting i tilknytning til Bodømarka. Avklarer med administrasjonen i BOT om videre planer for bruken av disse midlene.

Berit Irgens, BOT har i en epost av 14.11.16 kommet med noen tilleggs-opplysninger i forbindelse med foreningen skiltarbeid:

«Vi har fått midler til å skilte etter nasjonal skiltstandard i Bodømarka. Dette arbeidet er nesten fullført. I tillegg har vi fått 300 000 til å skilte etter nasjonal skiltstandard i vårt rutenett i fjellet. Disse midlene må ifølge tilsagnet brukes innen utgangen av november 2017.»

SOT orientert om sitt arbeid med oppsetting av nye skilt i området. De har hatt problemer med noen skilt, mulig feil i produksjon. Foreningen har anledning til å søke «Tippemidler» til vedlikehold av skilting langs turstier.

JKR presenterte et overslag på kostandene ved produksjon av pulverlakkerte eller folierte metall-skilt i størrelse 10 x 60 cm: Pris pr. skilt ca. kr 450,- produsert hos Vev al plast. For 140 skilt med påler og festemateriell blir kostnadene ca. kr 95 000. Totalantallet skilt vil avgjøre materialkostnadene for hele prosjektet.

Skiltene settes opp av eierne av skiltene, de respektive foreningene. Uttransport av skiltene kan skje med bistand fra Statskog Fjelltjenesten på oppdrag fra nasjonalparkstyret.

Det var enighet i gruppen om at en skiltplan bør utarbeides for området, representantene for de to foreningene var positiv til prosjektet og ønsker å bidra i arbeidet. For godkjenning fra styrene for de to foreningene tas prosjektet opp ved første styremøte.

JKR utarbeider et første utkast til skiltplan som sendes til BOT og SOT for innspill første uka i desember. Kontaktperson for prosjektet utpekes fra hver av de to foreningene.

JKR utarbeider et kostnadsoverslag for arbeidet med ferdigstilling av skiltplan våren 2017, samt bestilling og oppfølging av produksjonen av skilt.
Midtre Nordland nasjonalparkstyre søker om midler til dette arbeidet i Bestillingsdialogen 2017;
Miljødirektoratets midler til tiltak i nasjonalparkene.

10.11.2016
Hanne Etnestad

Hei dere!

Takk for et bra møte i går.

Viktig at vi treffes og i går kom flere viktige avklaringer. Lager ikke referat, men nevner flere av punktene under:

- Flere stedsnavn fikk rettelser. Disse er endret i vedlagt versjon.
- Avklaringer rundt symbolbruk
- Alle foreningene må skaffe til veie logo
- Endring på Storjord der startpunktet blir Storjordstua .Dette gjør at versjon 3 inneholder en del nye skilt siden det er mange stikryss mot Storjord. Det skites nå mot Storjordstua fra Evenesdal.
Ber Erlend se over innfallsportene Evenesdal og Storjord spesielt.
- Selve skiltene: Gruppa vedtok på møtet å bruke følgende
 - Folierte skilt på 4 mm aluminium: Størrelsen 10x60 cm til **ca kr 260 ,- (inkl mva)** per stk
 - 2 stolper per stativ med dimensjon 8 cm x 250 cm lengde. Bestilling på stolper er sendt inn i dag.
- Fjelltjenesten tar korrektur på skiltene og kan kjøre ut stolper i april. Forutsetter at hver forening gir beskjed om hva de ønsker utkjørt.
- Kostnader: Hver forening dekker utgiftene for det antall skilt som vises nedenfor. I tillegg kommer stolper, bakgrunnsbord og litt festemateriell.

Vedlagt ligger versjon 3 av skiltplanen.

Utkastet inneholder **170** skilt.

SOT (alle sine hytter og stier til hyttene): **55 stk**

BOT (alle sine hytter, stier til hyttene og 6 ekstra veggskilt Argalad og Trygvebu): **66 stk**

MNNPS (stedsskilt alle innfallsporter, skilt på hovedstativ Balvassdammen, informasjonsrom, retningsskilt Balvassdammen og Rosna): **29 stk**

Sulitjelma JFF: **14 stk**

Saltdal JFF: **6 stk**

Vi er nå inne i siste runde av planleggingen. Foreslår at hver enkelt forening ser over sine skilt og avstander. Det meste er sjekket flere runder allerede, men feil oppstår lett.

Sjekk særlig de nye endringene (Sagmo, Storengan, Sølvbekknaustet, Trygvebu og Storjordstua).

Sulitjelma JFF må også gi meg en tilbakemelding på om hytta i Fuglevatn skal hete Fuglevannshytta eller Fuglevasshytta.

Siste frist for innspill settes til 15. mars, men send inn endringer fortløpende.

Etter 15. mars foreslår jeg at vi setter strek og begynner produksjon av skilt.

Med vennlig hilsen

Jim Tovås Kristensen

utmarkskonsulent Fjelltjenesten | 934 23 318

www.statskog.no
www.facebook.com/Fjelltjenesten

Arkivsaksnr: 2017/1256-0

Saksbehandler: Hanne Etnestad

Dato: 20.02.2017

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	7/2017	02.03.2017

Junkerdal nasjonalpark - Revidering forvaltningsplan med utarbeiding av besøksstrategi

Forslag til vedtak

Revidering av forvaltningsplanen for Junkerdal nasjonalpark startes opp i 2017 i henhold til framdrifts- og økonomiplan i vedlagt utkast til prosjektplan.

Endelig prosjektplan og oppstartmelding for revidering av forvaltningsplanene legges fram på styremøte 2. juni 2017.

I arbeidet med revideringen av forvaltningsplanen skal det legges vekt på:

- Utarbeiding av Besøksstrategi med tiltaksplan
- Utarbeiding av Bevaringsmål
- Nye aktuelle forhold som ikke er beskrevet i dagens plan
- Nye kunnskaper om nasjonalparken

I tillegg har styret følgende kommentarer og innspill:

.....

Bakgrunn og grunnlag:

Junkerdal nasjonalpark ble opprettet ved Kronprinsregents resolusjon 9. januar 2004. Nasjonalparken dekker et areal på 682 km² og ligger i kommunene Fauske og Saltdal.

Fylkesmannen i Nordland ble tildelt forvaltningsansvar for Junkerdal nasjonalpark etter opprettelsen.

Fra september 2010 ble Midtre Nordland nasjonalparkstyre opprettet og forvaltningsmyndigheten overført til nasjonalparkstyret.

I henhold til verneforskriftens § 5 «*Forvaltningsplan mv.*» skal det utarbeides en forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning, skjøtsel, tilrettelegging, informasjon osv.

Forvaltningsplanen for Junkerdal nasjonalpark lå ferdig godkjent oktober 2008.

I forvaltningsplanen står det:

«Forvaltningsplanen for Junkerdal nasjonalpark skal være et praktisk hjelpemiddel for å opprettholde og fremme formålet med vernet, samt sikre forutsigbarhet og likebehandling. Verneforskriften setter rammene for forvaltningsplanen.

Verneforskriftens § 2, formålsparagrafen, er sentral i forhold til hvilke bruksformål som kan foregå.

Forvaltningsplanen skal rulleres ved behov og seinest etter ti år.»

Vurdering / Arbeid med forvaltningsplanen

Oppstart av planarbeidet skal skje i dialog med Miljødirektoratet, kontaktpersoner Marit Gystøl og Marit Doseth.

Forvaltningsplaner skal utarbeides innenfor rammene av naturmangfoldloven og verneforskriftene. Forvaltningsplanen skal konkretisere hvordan formålet med vernet skal nås, og skal inneholde enn flerårig tiltaksplan, en besøksstrategi og bevaringsmål.

Utkast til forvaltningsplan skal sendes til direktoratet for faglig gjennomgang før høring. Forvaltningsplanen skal godkjennes av Miljødirektoratet.

Forvaltningsplanen

Forvaltningsplanen skal ha langsiktige og strategiske forvaltningsmål for overordna tema som forvaltningsmyndigheten ønsker å arbeide med for å styrke verneformålet.

En viktig og ny del i revideringen av forvaltningsplanen vil bli utarbeiding av en besøksstrategi for nasjonalparken. Dette i henhold til Miljødirektoratet lansering en ny merkevare- og besøksstrategi for Norges nasjonalparker våren 2015 med økt fokus på gjøre nasjonalparkene mer gjenkjennelige og tilgjengelige og gi økt grunnlag for lokal verdiskaping.

27.august 2015 vedtok Midtre Nordland nasjonalparkstyret at en besøksstrategi skulle utarbeides for alle de fem nasjonalparkene i Midtre Nordland. Følgende ble vedtatt for Junkerdal nasjonalpark:

«Junkerdal nasjonalpark – mål for besøksforvaltning utformes i forbindelse med revidering

av forvaltningsplanen for nasjonalparken. I forbindelse med arbeidet gjennomføres en sårbarhetsanalyse for de områder / stitraseer som kan være aktuelle for en satsing på økt besøk.»

På styremøte i Midtre Nordland nasjonalparkstyre den 20.desember 2016 ble det vedtatt at en prosjektplan for besøksstrategiarbeidet skulle legges fram på styremøtet i mars 2017.

For Junkerdal nasjonalpark vil prosessen med utarbeiding av en besøksstrategi for Junkerdal nasjonalpark gjøres som en del av arbeidet med revidering av forvaltningsplanen.

Gjeldene forvaltningsplanen har retningslinjer for at planen skal rulleres ved behov og seinest etter ti år, det vil si 2018 for denne forvaltningsplanen.

Siden 2008 har det skjedd endringer i bruk av området og i forhold til verneforskriften, nedenfor listes opp noen forhold:

- Innføring av Naturmangfoldloven
- Bedre kartlegging av det biologiske mangfoldet, bl.a. sårbarhetsanalyse i forhold til ferdsel på barmark
- Samordning av bestemmelser for nasjonalparkene i Midtre Nordland
nasjonalparkstyre
- Reindriftas barmarkskjøring må konkretiseres
- Bruk av beltegående ATV i forhold til verneforskriftens bestemmelse om bruk av jernhest / elgtrekk,
- Fastboende ved Mavas stugby og behovet for motorisert transport
- Tilsyn av anleggene i forbindelse med vassdragsregulering
- Det vil bli endringer i verneforskriften i forbindelse med bruk av sykkel innenfor nasjonalparken
- Friluftslivsaktiviteter endres
 - Bruk av droner
 - Oppsetting av viltkamera, postkasser, osv.
- Endrede behov for tilrettelegging, f.eks. platting ved hytter

Vedlegg:

Prosjektplan - 1. utkast

Prosjektplan

Foreløpig utkast

Revidering av forvaltningsplan Junkerdal nasjonalpark

Mars 2017

***Behandlet i
Midtre Nordland nasjonalparkstyre
02.03.2017***

1. Bakgrunn

Junkerdal nasjonalpark ble opprettet ved Kronprinsreg. Res. 9. januar 2004. Nasjonalparken dekker et areal på 682 km² og ligger i kommunene Fauske og Saltdal,

På bakgrunn av NOU 1986:13 «Ny landsplan for nasjonalparker» og St.meld.nr. 62 (1991-92) «Ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge» (og tilhørende Innst.S.nr. 124 (1992-93). Denne ble behandlet og vedtatt i Stortinget 19.04.93) ble arbeidet med utredning av Junkerdal – Balvatn området som ny nasjonalpark startet opp våren 2000. Planområdet var på 1247km² og av dette lå 1076 km² i Saltdal kommune.

Av planområdet utgjorde Junkerdal – Balvatnet plantelivsfredning fra 1935 Km²

Arbeidet med verneplanen ble noe ulikt organisert i de to kommunene. I Saltdal var arbeidet lagt opp til en partnerskapsmodell mellom Saltdal kommune og Fylkesmannen, hvor det ble lagt vekt på medvirkning. Her deltok grunneiere, brukere, næringsaktører, organisasjoner og offentlige etater aktivt i arbeidet (se Figur 1). I Fauske kommune ble det opprettet et rådgivende utvalg, og arbeidet fulgte ordinær saksgang etter naturvernloven.

I verneprosessen ble rapporten "Bruks- og verneplan for Junkerdal - Balvatn" utarbeidet. Rapporten inneholder et forslag til kommunedelplan for østre del av Saltdal kommune, forslag til opprettelse av Junkerdal nasjonalpark i Saltdal og Fauske kommuner og konsekvensutredning som følger av sistnevnte.

I henhold til verneforskriftens føringer (§5) ble arbeid med forvaltningsplan for nasjonalparken startet opp i september 2005, og planen ble ferdig og godkjent av Direktoratet for naturforvaltning i oktober 2008.

Fylkesmannen i Nordland ble tildelt forvaltningsansvar for Junkerdal nasjonalpark etter opprettelsen.

Høsten 2009 sendte daværende Miljøverndepartement og miljøvernminister ut et skriv til alle kommuner

med nasjonalparker om ny forvaltningsordning for nasjonalparkene. Departementet sa bl.a.:
«Regjeringen har vedtatt at nasjonalparker og store verneområder skal forvaltes lokalt. Gjennom den nye forvaltningsmodellen for verneområdene som er beskrevet i Miljøverndepartementets budsjettproposisjon for 2010, vil kommunene få forvaltningsmyndighet gjennom deltagelse i politisk sammensatte nasjonalpark- eller verneområdestyrer.»

«I valget av forvaltningsmodell for nasjonalparkene og de øvrige verneområdene har regjeringen vektlagt at forvaltningen skal være kunnskapsbasert, lokalt forankret og bidra til en mest mulig enhetlig forvaltning.»

«Der det er aktuelt, skal styret utarbeide og rullere forvaltnings-/skjøtselsplaner som skal godkjennes av Direktoratet for naturforvaltning.»

Fra september 2010 ble Midtre Nordland nasjonalparkstyre opprettet med fylkesmannen som sekretær. Etter innspill fra Salten regionråd ble det bestemt at sekretariatet skulle plasseres ved Nordland nasjonalparksenter på Storjord, og i løpet av 2011 ble tre nasjonalparkforvalter tilsatt. I 2013 ble Midtre Nordland nasjonalparkstyre også tildelt forvaltningsmyndighet for Lahko nasjonalpark og en fjerde forvalter ble ansatt i sekretariatet.

I forvaltningsplanens innledning står det:

"Mange viktige spørsmål i nasjonalparken henger sammen med kommunedelplanen. Mens verneplanen for Junkerdal nasjonalpark først og fremst skal beskytte naturverdiene mot inngrep, har kommunedelplanen i tillegg lagt vekt på å fokusere på utviklingsmuligheter i området og på strategier for best mulig lokal forankring av areal- og ressursforvaltningen."

Ved revidering av forvaltningsplanen og i forhold til utarbeiding av en Besøksstrategi for nasjonalparken bør rapporten "Bruks- og verneplan for Junkerdal - Balvatn", sammen med kommunedelplanen og 11 delutredninger i konsekvensutredningen, gi et godt kunnskapsgrunnlag for arbeidet.

I forvaltningsplanen for Junkerdal nasjonalpark s. 7 står det;

«Forvaltningsplanen for Junkerdal nasjonalpark skal være et praktisk hjelpemiddel for å opprettholde og fremme formålet med vernet, samt sikre forutsigbarhet og likebehandling. Verneforskriften setter rammene for forvaltningsplanen. Verneforskriftens § 2, formålsparagrafen, er sentral i forhold til hvilke bruksformål som kan foregå. Forvaltningsplanen skal rulleres ved behov og seinest etter ti år.»

Forvaltningsmyndigheten er ansvarlig for å gjennomføre revisjon av forvaltningsplaner.

En viktig del av revideringen av forvaltningsplanen vil også bli utarbeiding av en besøksstrategi for nasjonalparken. Dette i henhold til Miljødirektoratet lansering en ny merkevare- og besøksstrategi for Norges nasjonalparker våren 2015 med økt fokus på gjøre nasjonalparkene mer gjenkjennelige og tilgjengelige og gi økt grunnlag for lokal verdiskaping.

Besøksforvaltninga/besøksstrategien inngår som en del av en fullverdig forvaltningsplan. Forvaltningsplanen skal ha langsiktige og strategiske forvaltningsmål for overordna tema som forvaltningsmyndigheten ønsker å arbeide med for å styrke verneformålet. Herunder bruk av nasjonalparken til friluftaktiviteter og av det naturbaserte reiselivet som friluft.

I henhold til retningslinjer fra Miljødirektoratet angående revisjon av forvaltningsplaner er også utarbeiding av bevaringsmål, dersom det ikke allerede er fastsatt en viktig del av revisjonsarbeidet.

Kunnskapsgrunnlaget for det biologiske mangfoldet i området er god. God kunnskap om fugle- og dyrelivet hos naturoppsynet og i forvaltningen, lang erfaring med forvaltning av området. Flere botaniske kartlegginger utført i forbindelse med verneprosessen, samt i ettertid. Sommeren 2016 også utført en sårbarhets-kartlegging i forhold til motorisert ferdsel. I forbindelse med utarbeiding av bruks- og verneplan for Junkerdal / Balvatnet utført konsekvensutredninger for flere fagområder; friluftsliv, hytter og hyttebygging, kraftressurser, reiseliv, landbruk, samisk kulturutøvelse, kulturminner, landskap og geologi.

Figur 1. Kart over Junkerdal nasjonalpark med omland

1. Om forvaltningsplanen

Mål

En forvaltningsplan skal være et praktisk hjelpemiddel i den daglige forvaltninga og den skal fungere som et oppslagsverk både for publikum og forvaltningen. Den overordna målsettingen med forvaltningsplanen er å ta vare på verneverdiene, både gjennom å beskytte dem mot uønskede inngrep, og gjennom å legge til rette for aktivitet som fremmer verneverdiene.

Et annet formål med forvaltningsplanen er å gi rammene for enhetlig og forutsigbar forvaltning av området. Gjennom å utarbeide klare regler for forvaltningspraksis og saksbehandling, håper en å bidra til å dempe konflikter og å sikre at en unngår tilfeldige avgjørelser som kan skade verneverdiene.

Den gjeldende forvaltningsplanens målsetting:

«Forvaltningsplanen skal bidra til

- at verneverdiene blir ivaretatt for fremtiden*
- at utviklingen av naturen og landskapet blir overvåket og at nødvendige skjøtsels- og tilretteleggingstiltak blir igangsatt*
- at samfunnets og aktiviteters virkning på nasjonalparken blir overvåket og fulgt opp*
- samarbeid mellom berørte og forvaltningmyndigheten*
- stimulering til ikke-motorisert friluftsliv generelt*
- at naturgrunnlaget ivaretas for utøvelse av samisk kultur og næringsutøvelse*
- at bærekraftig naturbasert reiseliv kan utvikles.»*

Forvaltningsplanen kan ikke gå utover rammene som er gitt i verneforskriften og naturmangfoldloven. Retningslinjene i planen kan ikke være strengere eller lempeligere enn det som er hjemlet i verneforskriften. Forvaltningsplanen skal derimot gi retningslinjer for hvordan verneforskriften skal tolkes, og brukes, i en konkret forvaltningspraksis.

Status

Forvaltningsplanen er et rådgivende dokument, og er ikke juridisk bindende bortsett fra der verneforskrifta viser direkte til forvaltningsplanen. Likevel vil både foreslåtte tiltak og konkrete avveininger i forvaltningsplanen kunne ha direkte følger for rettighetshavere. I slike tilfeller kan en klage på godkjennelsesvedtaket av planen etter forvaltningsloven. Dette betyr at det i en og samme forvaltningsplan kan være både bestemmelser og retningslinjer. Dersom bestemmelser i en forvaltningsplan gjelder rettigheter eller plikter for en eller flere bestemte personer, er bestemmelsene enkeltvedtak i forvaltningslovens forstand. Enkeltvedtak kan påklages til overordnet myndighet, jf. forvaltningsloven § 28. Det er viktig at man i arbeidet med forvaltningsplaner er tydelig på hva som er retningslinjer og hva som er bestemmelser/enkeltvedtak som kan påklages. Det må i forvaltningsplanen, eller i vedtaket om godkjenning av forvaltningsplan, fremgå dersom planen inneholder enkeltvedtak.

Arbeidet med forvaltningsplanene åpner ikke for en ny vurdering av verneforskriften eller grensedragningen. Endelig utkast til forvaltningsplanene skal godkjennes av Miljødirektoratet, det gjelder også reviderte planer. Forvaltningsmyndigheten er ansvarlig for å gjennomføre revisjon av forvaltningsplaner. Planperioden skal fastsettes i forvaltningsplanen. Planperioden bør ikke være på mer enn 10 år. Ved behov kan planen revideres før planperioden utløper. Dersom det ikke er fastsatt bevaringsmål i gjeldende forvaltningsplan blir dette en viktig del av revisjonsarbeidet.

Nye og reviderte forvaltningsplaner skal:

- Presisere og utdype verneforskriften, både verneformål og vernebestemmelsene, med vekt på hvilke naturverdier opprettelsen av verneområdet skal ivareta, jf. naturmangfoldloven § 33.
- Definere mål og synliggjøre aktuelle tiltak
- bevaringsmål for naturtyper (jf. verneformål), samt definere nødvendig og/eller ønsket overvåking av enkelte naturtyper, for å dokumentere tilstanden.
- langsiktige og strategiske forvaltningsmål for overordna tema som forvaltningsmyndigheten ønsker å arbeide med for å styrke verneformålet, f.eks. besøksforvaltning.
- aktuelle tiltak skal stå oppført i forvaltningsplanen, og skal oppsummeres i tiltaksplan.
- Gi retningslinjer for dispensasjonspraksis og bruk av området, samt beskrive rutiner for saksbehandling etter verneforskriften.

2. Struktur

Innledende tekst

Forvaltningsplanen bør inneholde et kort avsnitt om verneplanprosess og bakgrunn, samt målet med planarbeidet. En generell tekst om forvaltningsordningen for de aktuelle verneområdene. Det skal fremgå hvordan naturmangfoldloven er tatt hensyn til og vektlagt. Planen kan videre inneholde en kort beskrivelse av historisk bruk. Videre kan en omtale dagens bruk med fokus på forvaltningsrelevante tema.

Kunnskapsstatus/kunnskapsgrunnlag om verneverdier

Forvaltningsplanen skal inneholde en kort gjennomgang av kunnskapsgrunnlag i forhold til verneverdier, samt knytte dette opp mot overvåkings- og kartleggingsbehov. Hvilke trusler/utfordringer verneverdiene er utsatt for bør omtales kort. Dette kan være trusler innenfor og utenfor vernegrensene.

Forvaltning av verneområdet

Denne delen av forvaltningsplanen skal omhandle aktuelle bevaringsmål og eventuelt forvaltningsmål. Planlagte tiltak og skjøtsel skal omtales. Retningslinjer for ulike brukerinteresser skal omtales. Det skal også fremgå hvordan vernebestemmelsene skal forstås innenfor verneforskriftens rammer.

Saksbehandlingsrutiner

Saksbehandlingsrutiner bør omtales i forvaltningsplanen. Den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 48 skal også omtales, samt krav til søknad om dispensasjon mv.

Oppsyn

En omtale av forvaltningsmyndigheten sitt samarbeid med Miljødirektoratet/Statens naturoppsyn i forbindelse med overvåking og oppsynsoppgaver, samt om anmeldelsesrutiner. I vårt tilfelle er det aktuelt også å omtale forholdet til fjellstyrene og de største grunneierne.

Temakart

Temakart kan være til hjelp ved behandling av søknader om dispensasjon, og vil sammen med klare målsettinger, samt gode retningslinjer være et viktig virkemiddel for en

konsekvent og forutsigbar forvaltning. Konkrete mål og retningslinjer for verneområder bør knyttes til temakart, som illustrerer hvor og når bestemte aktiviteter, skjøtselstiltak og tilretteleggingstiltak bør reguleres og gjennomføres.

Tiltaksplan

Forvaltningsmyndigheten kan be om innspill til tiltaksplanen i planprosessen. Tiltaksplanen skal gjelde for fire år, jf. nasjonalparkstyret sin periode, med årlige rullering i forbindelse med fordeling av tiltaksmidler.

Mal for forvaltningsplan

1. **Innledning:** Bakgrunn, formål med planen, forvaltningsordning, verneform, eiendomsforhold.
2. **Naturmangfoldloven:** Kort beskrivelse av NMLs bestemmelser som påvirker forvaltningen.
3. **Historikk:** Beskrive verneprosess, historisk bruk og dagens bruk av verneområdet
4. **Kunnskapsstatus:** Verneverdier, Trusler innenfor og utenfor, Overvåking og kartleggingsbehov
5. **Forvaltning:** Forvaltningsmål, bevaringsmål, planlagte tiltak og skjøtsel og retningslinjer for brukerinteresser, besøksforvaltning, saksbehandlingsrutiner, oppsyn
6. **Litteraturliste:** Aktuell litteratur / kilder en har brukt som bakgrunnsinformasjon
7. **Vedlegg:** Verneforskrift, naturtyper og arts mangfold, bevaringsmål – tilstandsvariabler og overvåkingemetodikk – tiltaksbeskrivelse med kostnad og framdrift, tiltaksplan, temakart, definisjoner og begrep

4. Organisering av arbeidet

Overordnede målsettingen med prosessen

Sikre god dialog og god flyt av informasjon til alle involverte parter.

Målgrupper

- **Verneområdeforvaltningen**, som håndbok i behandling av de vanligste sakene.
- **Rettinghetshaverne** – grunneiere, reindriften, beitebrukere, bergverksrettigheter / rettinghetshavere mineral-forekomster
- **Brukerne av området** – turistforeninger, jeger- og fiskeforeninger, lokalbefolkning, turistbedrifter, naturbasert reiseliv, forskere, andre virksomheter,
- **Øvrig forvaltning** som har myndighet og/eller aktivitet i verneområdene – kommunene, fylkeskommunene, fylkesmennene inkl. reindrifftsforvaltning, Statens naturoppsyn, Miljødirektoratet og flere.

Prosjektorganisering

Arbeidet med planen vil organiseres som et prosjekt.

Prosjekteier / Styringsgruppe

Midtre Nordland nasjonalparkstyre

Mandat: Eier og styrer prosjektet. Overordnet ansvar for prosjekt og prosjektresultat.

Prosjektleder

Nasjonalparkforvalter

Mandat: Ansvarlig for gjennomføring av prosjektet, organisering og gjennomføring av møter, skrivearbeidet.

Referansegruppe

Representanter fra rådgivende utvalg og administrativt kontaktutvalg, opprettes styremøte juni 2017.

Mandat: Gi innspill og bidra til faglig og lokal forankring

Samiske interesser

Arbeidet med forvaltningsplanen skal skje innenfor rammen av konsultasjonsavtalen, jfr. ILO-konvensjon nr. 169 om urfolk og stammefolk i selvstendige stater artikkel 6.

Kritiske suksessfaktorer

Kritiske suksessfaktorer er faktorer som er avgjørende for at prosessen blir god. (f.eks. tilgang på ressurser, god kommunikasjonsflyt mv.). Er det behov for supplerende kartlegginger innenfor spesifikke tema så bør dette synliggjøres i prosjektplanen.

- Manglende dialog med målgruppene kan føre til en dårligere medvirkning og kvalitativt innhold.
 - kan føre til at viktige problemstillinger ikke blir belyst
 - kan føre til manglende respekt og eierforhold til forvaltningen etter planen
 - kan føre konflikter mellom forvaltningen og brukerne av verneområdene
- Manglende avklaringer med Miljødirektoratet kan føre til forvaltningsplaner som ikke blir godkjent, og man kan ha skapt forventninger om et resultat som det ikke har vært grunnlag for.

Kvalitetssikring av kritiske suksessfaktorer

- Kvalitetssikringen vil i hovedsak foregå gjennom prosessen med avklaring, godkjenning og høring som er beskrevet i vedlagte fremdriftsplan.
- Det vil i tillegg bli gjort tidlige avklaringer mot Miljødirektoratet slik at rett kvalitet blir sikret i tidlig i slutfasen av prosjektet.

5. Faser i forvaltningsplanarbeidet

Det totale arbeidet med å utarbeide forvaltningsplan, kan deles inn i fire faser. Prosessen vil være lik ved revisjon av forvaltningsplaner.

Fase I - prosjektplan

Forvaltningsmyndigheten skal utarbeide en prosjektplan som skal bidra å sikre fremdrift i arbeidet med forvaltningsplanen.

Prosjektplanen skal kort omtale bakgrunnen for forvaltningsplanarbeidet, formålet med forvaltningsplanen, hvem som er målgruppen. Vise hvordan arbeidet med forvaltningsplanen skal organiseres. Hvilke referansegrupper/rådgivende utvalg som skal opprettes, og hvilken rolle de skal ha i forvaltningsplanprosessen bør bl.a. omtales.

Kritiske suksessfaktorer i planarbeidet bør gjennomgås. Hvilke faktorer er avgjørende for at prosessen blir god (f.eks. tilgang på ressurser, god kommunikasjonsflyt mv.). Er det behov for supplerende kartlegginger innenfor spesifikke tema så bør dette synliggjøres i prosjektplanen. Prosjektplanen skal inneholde en fremdrifts-/milepælsplan, som viser møtefrekvens, informasjonsflyt mv. Planen skal også inneholde et budsjett som viser estimerte kostnader, gjerne fordelt på de ulike fasene i forvaltningsplanarbeidet.

Fase II – melding om oppstart

Utarbeide en melding om oppstart med utgangspunkt i prosjektplanen. Som oppfølging av oppstartsmeldingen vil det være aktuelt å arrangere møter med berørte kommuner, regionale instanser, grunneiere/rettighetshavere og brukergrupper.

All relevant informasjon om forvaltningsplanarbeidet vil bli publisert på forvaltningsmyndighetens hjemmeside. Oppstartsmeldingen vil bli sendt ut til grunneier, kommunen, reindriftsutøvere, offentlige myndigheter, bedrifter, lag og organisasjoner som har interesser i området.

Fase III - prosess

Jevnlig dialog mellom Miljødirektoratet og forvaltningsmyndigheten underveis i forvaltningsplanarbeidet. En vil tidlig i prosessen få veiledning om innhold, struktur og utarbeiding av retningslinjer.

Miljødirektoratet skal ha forvaltningsplanene til faglig gjennomgang før høring.

Planutkastet skal kunngjøres for offentlig ettersyn og høring. Etter høring skal forvaltningsmyndigheten vurdere alle innspill og eventuelt justere forvaltningsplanen. Foreslåtte endringer skal diskuteres med etablert arbeidsgruppe/rådgivende utvalg, og i områder med samiske interesser skal det gjennomføres konsultasjoner med Sametinget med målsetting om å oppnå enighet.

Fase IV – godkjenning

En oppsummering av alle høringsuttalelser skal følge forvaltningsplanen når denne sendes over til Miljødirektoratet for godkjenning. Endringer skal synliggjøres i forvaltningsplanen eller i brev som følger forvaltningsplanen. Det bør fremgå hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert innspill som har kommet inn i høringsprosessen.

Når forvaltningsplanene er godkjent av Miljødirektoratet skal forvaltningsmyndigheten ferdigstille planen og sørge for at den blir publisert i Naturbase, samt på forvaltningsmyndigheten sin nettside.

Forvaltningsmyndigheten skal også orientere aktuelle grunneiere/rettighetshavere, andre brukergrupper og forvaltningsorgan om at planen er godkjent. Forvaltningsplanen skal sendes i elektroniske utgave (pdf-format) til Miljødirektoratet når denne er ferdigstilt. Fastsatte bevaringsmål skal legges inn i Miljødirektoratets fagsystem for verneområder.

6. Fremdriftsplan

Aktivitet	Ansvarlig	Måned	År
Prosjektplan og Oppstartsmelding - revidering forvaltningsplan for Junkerdal nasjonalpark . Godkjenning	Nasjonalpark - styre	Juni (styremøte)	2017
Besøksundersøkelse	Tjenestekjøp	April 2017 – Våren 2018	2017/2018
Oppstartsmøter med grunneierne, kommunen og andre brukerinteresser	Nasjonalpark - forvalter	August - September	2017
Høringsfrist oppstartsmelding	Nasjonalpark - forvalter	September	2017
Planarbeid, befaringer og ev. kartlegging/dokumentering	Nasjonalpark - forvalter		2017/2018
Ferdig planutkast	Nasjonalpark - styre	1. styremøte	2018

Faglig gjennomgang av planutkast	Miljødirektoratet	Vår	2018
Tilpasninger etter faglig gjennomgang	Nasjonalpark - forvalter	Vår - Høst	2018
Planutkast - godkjenne for høring	Nasjonalpark - styre	Styremøte desember	2018
Presentasjon av planutkast for grunneierne, kommunen og andre brukerinteresser.	Nasjonalpark - forvalter	Januar - Februar	2019
Konsultasjon med Sametinget	Nasjonalpark - forvalter		2019
Høringsfrist planutkast	Nasjonalpark - forvalter	Mars	2019
Merknadsbehandling. Oppsummering av høringsinnspill.	Nasjonalpark - styre	Våren	2019
Oversendelse av forslag til forvaltningsplan og oppsummering av høringsuttalelsene til Miljødirektoratet	Nasjonalpark - forvalter	Vår	2019
Godkjenning forvaltningsplan	Miljødirektoratet		2019 /2020
Ferdigstilling og publisering av forvaltningsplan	Nasjonalpark - forvalter		2020

6. Økonomi

	Beløp
Utgifter	
Møteutgifter (bespisning, leie lokaler mv)	50 000
Reise/opphold	20 000
Annonsering	20 000
Møtegodtgjørelse	
Publisering / Trykking / Diverse materiell	50 000
Sum utgifter	140 000
Finansiering	
Miljødirektoratet	140 000
Sum finansiering	140 000

Andre dokument ikke vedlagt:

Mal for forvaltningsplaner for landskapsvernområder og nasjonalparker

Naturmangfoldloven

Bruks- og verneplan for Junkerdal – Balvatn

Delutredninger for konsekvensutredning vern

Div. veiledere angående Besøksstrategi fra Miljødirektoratet

Arkivsaksnr: 2016/8950-0

Saksbehandler: Hanne Etnestad

Dato: 25.01.2017

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	8/2017	02.03.2017

Junkerdal nasjonalpark - Søknad om bruk av helikopter - Indre Salten paragliderklubb

Forslag til vedtak

Indre Salten Paragliderklubb gis med dette avslag på søknad om dispensasjon fra motorferdselsforbudet (lavtflyging og landing med helikopter) innenfor Junkerdal nasjonalpark. Avslaget gis med hjemmel i verneforskriftens §3 pkt. 6.1.

Det innvilges ikke tillatelse til å arrangere Norges Cup i paragliding innenfor Junkerdal nasjonalpark. Avslaget gis med hjemmel i verneforskriftens §3 pkt. 5.1.

Bakgrunn

I epost av 05.12.2016 søker Indre Salten Paragliderklubb v/Kenneth Bentsen, Røklund om tillatelse til totalt 100 landinger med helikopter oppe på toppen av Skaitiaksla innenfor Junkerdal nasjonalpark i perioden 25. – 28. mai 2017.

Indre Salten paragliderklubb har fått tildelt Norges Cup i paragliding og klubben trenger forskjellige startområder å fly paraglider ut fra alt ettersom hvordan vindretningen er i den aktuelle perioden. Skaitiaksla er en av flere aktuelle startlokaliteter i Saltdal, og herfra er det mulighet for å starte i flere forskjellige vindretninger. K.Bentsen har oppgitt i telefonsamtale at toppen av Skaitiaksla er en av to lokaliteter i Junkerdal som er aktuelle for vindretning fra sør.

Helikopteret kan transportere 3 piloter med utstyr opp ved hver tur og transporten skal skje fra bilveg i Skaiti og opp til toppen av Skaitiaksla, det er ikke angitt nærmere landingssted. Ved Norges Cup kan det forventes 70 – 100 paragliderpiloter fra hele landet

Grunnlaget for avgjørelsen

Midtre Nordland nasjonalparkstyre har forvaltningsmyndighet for Junkerdal nasjonalpark, jf §6 i verneforskriftene, og skal behandle dispensasjonssøknader.

Junkerdal nasjonalpark ble etablert ved kronprinsregentens resolusjon av 9. januar 2004.

Formålet med vernet er:

-Bevare et stort tilnærmet urørt naturområde som sikrer biologisk mangfold med

økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster og kulturminner. Spesielt viktig er det unike plantelivet.

-Stimulere til opplevelse av natur og landskap med få eller ingen inngrep gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv.

- Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

I utgangspunktet er det forbud mot all motorisert ferdsel i Junkerdal nasjonalpark, jf. §3, pkt. 6.1 i verneforskriften.

I henhold til den generelle dispensasjonsbestemmelsen for verneområder, naturmangfoldlovens § 48, kan det gjøres unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminne, jf. § 3 pkt. 5.1. Videre står det i denne bestemmelsen at annen organisert ferdsel og ferdselsformer som kan skade naturmiljøet må ha særskilt tillatelse av forvaltningsmyndigheten.

Indre Salten paragliderklubb har ikke søkt om dispensasjon fra vernebestemmelse for å avvikle arrangementet innenfor Junkerdal nasjonalpark, noe klubben er gjort oppmerksom på.

Søknaden skal også vurderes etter prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 til 12.

Vurdering

Sikkerhetshensyn og hensynet til vesentlige samfunnsinteresser har ingen relevans i denne saken.

Motorferdsel er i utgangspunktet forbudt i nasjonalparken da det kan komme i konflikt med følgende punkter i verneformålet:

- skade eller slitasje på naturmangfoldet og vegetasjonen i området.

- forstyrrelser av sårbare arter og forstyrrelse i forhold til naturopplevelsen, samt forstyrrelse av rein.

Derfor er det et mål å begrense den motoriserte ferdselen innenfor nasjonalparken i størst mulig grad.

Verneforskriften har ingen relevante spesifiserte unntaksbestemmelser for den aktuelle søknaden.

I forvaltningsplanen for Junkerdal nasjonalpark er det omsøkte området; Skaitiaksla, angitt som en vernesone; områder med enestående eller trua naturverdier med bakgrunn i svært store og sårbare verdier knyttet til flora og fauna. Her skal verneforskriften praktiseres strengt og naturvern hensyn være overordnet andre interesser.

I forvaltningsplanen defineres organisert ferdsel som ferdsel der person, lag, firma eller lignende planlegger og arrangerer turer der publikum kan meldes seg på. Aktiviteten er kunngjort på forhånd. Alle idrettsarrangement defineres som organisert ferdsel uansett arrangør.

Forvaltningsplanen har videre gjort en vurdering av forskjellige former for organisert ferdsel og faren for skade på verneverdier og verneformål. Planen lister opp forskjellige aktiviteter som er søknadspiktig, bl.a. idrettsarrangement.

Et av formålene med nasjonalparken er å stimulere til opplevelse av natur og landskap med få eller ingen inngrep, og gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv. Paragliding hvor det er behov for bruk av helikopter kan imidlertid ikke defineres som enkelt friluftsliv med tradisjon i området.

Den omsøkte transporten er vurdert opp mot føre-var-prinsippet. Bruk av helikopter er i utgangspunktet skånsomt for terreng og vegetasjon, men kan medføre problemer ved støy og forstyrrelse ved lavtflyging og landing.

Våren, og da slutten av mai, er en sårbar tid for både dyre- og plantelivet, og en kan risikere at snømengden er liten på landingsstedet og vårløsninga er på gang. Skaitiaksla er et av de rikeste plantefjellene i nasjonalparken, her er det registrert sårbare planteart, slik som høyfjellsklokke, fjellsolblom og svartbakkestjerne. Med det antall landinger som er omsøkt og ferdsel av 70 – 100 personer oppe på Skaitiaksla over fire dager kan det være fare for slitasje og skade på vegetasjonen oppe på aksla.

Nasjonalparken er hekkeområde for sårbare rovfuglarter som jaktfalk og kongeørn, aktivitet av helikopter i dette området vil kunne føre til forstyrrelse av disse artene i ei sårbar tid. Nærområdet til aksla benyttes også som utfartsområde for hyttefelt like utenfor nasjonalparken.

Ved bruk av Skaitiaksla som startpunkt for paragliding vil antall helikopterturer og landinger innenfor nasjonalparken bli svært omfattende; transporter over fire dager med inntil 25 turer hver dag vil medføre mye støy som vil medføre en stor samlet belastning for området, er heller ikke i tråd med verneformålet, og vil også kunne gå utover verneverdier i området.

Skaitiaksla er en av flere aktuelle startområder for arrangementet, det er altså mulig å legge dette utenfor nasjonalparken.

Konklusjon

Søknaden avslås da omsøkte aktivitet er i strid med verneformålet og aktiviteten vil kunne påvirke verneverdiene nevneverdig.

Stor aktivitet av lavtflyginger og landinger med helikopter, samt ferdsel av en stor gruppe deltagere over fire dager i slutten av mai, vil kunne medføre skade og forstyrrelse (fugl) og slitasje (vegetasjon) på verneverdier i området, og er i konflikt med verneformålet for Junkerdal nasjonalpark.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen er tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Parter i saken:

Balvatn reinbeitedistrikt v/ Per Olof Blind	Ørnflogveien 17	8230	SULITJELMA
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Indre Salten paragliderklubb v/Kenneth Bentsen	Pothus	8255	RØKLAND
Naturvernforbundet i Nordland			
Saltdal kommune	Kirkegt. 23	8250	Rognan
Statskog Fjelltjenesten v/Jim T. Kristensen	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

- Verneforskriften for Junkerdal nasjonalpark
- Naturmangfoldloven
- Forvaltningsloven
- Forvaltningsplan for Junkerdal nasjonalpark
- Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter, M106 – 2014

Arkivsaksnr: 2016/1781-0

Saksbehandler: Hanne Etnestad

Dato: 30.01.2017

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	9/2017	02.03.2017

Junkerdal nasjonalpark - Søknad om tillatelse til bruk av snøscooter gjennom Metskidalen til Mavas - Jon Erik Evenstrøm

Forslag til vedtak

Jon Erik Evenstrøm gis avslag på søknad om tillatelse til bruk av snøscooter for persontransport gjennom Metskidalen innenfor Junkerdal nasjonalpark og over til Mavas. Avslaget gis med hjemmel i verneforskriftens §3 pkt. 6.1.

Bakgrunn

I epost av 05.01.17 søker J.E. Evenstrøm om tillatelse til bruk av snøscooter for persontransport gjennom Metskidalen til Mavas fra 20. januar og frem til og med 30. april 2017, han søker om inntil fire turer.

Søkers bror Tomas Evenstrøm er bofast i Mavas, men pga sykdom i familien vil ikke han eller samboer være tilstede hele sesongen. Jon Erik Evenstrøms familie Inger og Jørgen Kampli vil bli boende i Mavas i vintersesongen 2017 for å hjelpe til med driften.

Den 14.12.2016 fikk Kampli's innvilget dispensasjon for åtte turer med snøscooter for transport langs den omsøkte traseen i forbindelse med at de bor fast i Sulitjelma.

Jon Erik Evenstrøm ønsker å ha mulighet til også å kunne kjøre snarest og kortest vei for å hjelpe til med driften i Mavas. Det søkes om tillatelse til å kjøre i nasjonalparken fra Balvatnets østside, inn Metskidalen og frem til riksgrensen Dette er den vanlige traseen som har vært brukt i alle år og den samme traseen som Kampli's har fått tillatelse til. Jon Erik Evenstrøm har allerede tillatelse fra Saltdal kommune for kjøring fra Kjelvatnet og til Båtskarhytta.

Grunnlaget for avgjørelsen

Midtre Nordland nasjonalparkstyre har forvaltningsmyndighet for Junkerdal nasjonalpark, jf. § 6 i verneforskriftene, og skal behandle dispensasjonssøknader.

Junkerdal nasjonalpark ble etablert ved kronprinsregentens resolusjon av 9. januar 2004.

Formålet med vernet er:

-Bevare et stort tilnærmet urørt naturområde som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster og kulturminner. Spesielt viktig er det unike plantelivet.

-Stimulere til opplevelse av natur og landskap med få eller ingen inngrep gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv.

- Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

I utgangspunktet er det forbud mot all motorisert ferdsel i Junkerdal nasjonalpark, jf. §3, pkt. 6.1 i verneforskriften.

Verneforskriften har ingen relevante spesifiserte unntaksbestemmelser for den omsøkte persontransporten. Søknaden må derfor vurderes i forhold til den generelle dispensasjonsbestemmelsen for verneområder, naturmangfoldloven (nml) § 48 som lyder:

«Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

I avveiningen mellom øvrige vesentlige samfunnsinteresser og hensynet til verneområdet skal det særlig legges vekt på verneområdets betydning for det samlede nettverket av verneområder og om et tilsvarende verneområde kan etableres eller utvikles et annet sted. Tiltakshaveren kan pålegges å bære rimelige kostnader ved ivaretagelsen, opprettelsen eller utviklingen av et slikt tilsvarende område.»

Søknaden skal også vurderes etter prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 til 12.

Vurdering

Sikkerhetshensyn og hensynet til vesentlige samfunnsinteresser har ingen relevans i denne saken.

Motorferdsel er i utgangspunktet forbudt i verneområdet, og kan komme i konflikt med følgende punkter i verneformålet:

- skade eller slitasje på naturmangfoldet og vegetasjonen i området.
- forstyrrelser av sårbare arter og forstyrrelse i forhold til naturopplevelsen, samt forstyrrelse av rein.

På dette grunnlaget er det et mål å begrense den motoriserte ferdselen innenfor nasjonalparken i størst mulig grad.

Det er ingen hjemmel i verneforskriften for å gi tillatelse til den omsøkte motorisert ferdselen over til Mavas i Sverige.

I henhold til nml § 48 kan det gjøres unntak fra et vernevedtak dersom det ikke påvirker verneverdiene nevneverdig. I veileder M106-2014 «Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter» utarbeidet av Miljødirektoratet, står det også at den generelle dispensasjonsbestemmelsen nml § 48, skal kun benyttes unntaksvis og være en sikkerhetsventil for tiltak som ikke kunne forutses eller spesielle / særskilte tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet, i første rekke bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser.

I forvaltningsplanen for nasjonalparken er det omsøkte området øst for Balvatnet beskrevet som et område med enestående eller trua naturverdier med bakgrunn i store og sårbare verdier knyttet til flora og fauna. Her skal naturvern hensyn være overordnet andre interesser. Området har kalkrike områder med et unikt planteliv.

I perioder med lite snø som under snøsmeltingen om våren vil vegetasjonen i dette området være svært sårbar for slitasje fra motorisert ferdsel. Det er også registrert en god del spor etter bruk av snøscooter og slitasje på enkelte rabber langs denne traseen, rapport fra naturoppsynet i nasjonalparken i 2015. I tillegg er april /mai en sårbar periode for dyre- og fuglelivet i fjellet med oppstart av yngletiden.

Det er åpnet i verneforskriftene for at fastboende i Mavas kan bruke motorisert transport langs den omsøkte traseen. Andre som skal benytte motorisert transport over til Mavas må benytte «turistløypa» fra Daja i Sulitjelma inn i Sverige, eller kjøre fra mellomriksveien på svensk side.

I forarbeidet til verneforskriftene, kronprinsregentens resolusjon av 09.01.04, er transportbehovet til/fra Mavas behandlet. Her står det at turistløypa vil dekke behovet for motorisert transport i forbindelse med besøk og normale vedlikeholdsoppgaver. I spesielle tilfeller vil det imidlertid kunne gis dispensasjon for kjøring gjennom nasjonalparken.

På grunn av sykdom hos eierne av Mavas stugby fikk derfor familien Kampli / Evenström innvilget dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48 for bruk av snøscooter mellom Sulitjelma og Mavas for å hjelpe til med driften i Mavas. Jon Erik Evenström har mulighet til å benytte seg av noen av de turene som ble innvilget i denne dispensasjonen.

Konklusjon

Søknaden om persontransport gjennom Metskidalen innenfor Junkerdal nasjonalpark avslås da omsøkte aktivitet er i strid med verneformålet og vil kunne påvirke verneverdiene nevneverdig.. Avslaget begrunnes også i at det er mulig å komme seg fra Sulitjelma og over til Mavas ved å kjøre utenom nasjonalparken.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen er tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Parter i saken:

Balvatn reinbeitedistrikt v/ Per Olof Blind	Ørnflogveien 17	8230	SULITJELMA
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Inger Korsvik Kampli	Åsgårdveien 47	8219	FAUSKE
Naturvernforbundet i Nordland			
Saltdal kommune	Kirkegt. 23	8250	Rognan
Statskog Fjelltjenesten v/ Jim T. Kristensen	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

- Verneforskriften for Junkerdal nasjonalpark
- Naturmangfoldloven
- Forvaltningsplan for Junkerdal nasjonalpark
- Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter, M106 – 2014

Arkivsaksnr: 2017/750-0

Saksbehandler: Ronny Skansen

Dato: 08.02.2017

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	10/2017	02.03.2017

Låhko nasjonalpark - Søknad om dispensasjon fra verneforskriften til bygging av altan ved Sundvatnet (Håkonbu) - Gildeskål jeger- og fiskeforening

Forslag til vedtak

Gildeskål jeger- og fiskeforening gis avslag på søknad om tillatelse til bygging av altan/platting i tilknytning til hytte ved Sundvatnet innenfor Låhko nasjonalpark i henhold til § 3 pkt. 1.1 i verneforskriften.

Bakgrunn

Gildeskål jeger og fiskeforening har i søknad datert 31.01.2017 søkt om tillatelse til å få bygge en altan/ platting på 2 x 3 meter på eksisterende hytte ved Sundvatnet (Håkonsbu) i Låhko nasjonalpark. Selve hytta er i dag 3 x 7 meter, totalt 21m².

Grunnlaget for avgjørelsen

Verneforskriften for Låhku nasjonalpark ble fastsatt ved kgl.res. av 14. desember 2012. Verneforskriften forvaltes av Midtre Nordland nasjonalparkstyre.

Formålet med Låhku nasjonalpark er:

å bevare et stort naturområde som inneholder et særegent naturmangfold med særlig vekt på landskap, naturtyper, arter og geologiske forekomster som er uten tyngre naturinngrep.

Formålet med nasjonalparken er videre å ta vare på:

- geologiske landskapsformasjoner herunder det største sammenhengende areal av alpin karst i Norge med tilhørende grotter*
- variasjonsbredden av naturtyper, med viktige lokaliteter av kalksjøer, herunder kransalgessjøer med et nasjonalt kjerneområde for kransalger – arter og genetisk mangfold, inkludert et svært rikt planteliv med en rekke truede og nær truede arter, herunder viktige utpostlokaliteter av de truede fjellplantene grønlandsstarr og nordlig tinderublom, samt de truede kransalgeartene kanadaglattkrans og gråkrans.*

Allmennheten skal gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

I utgangspunktet er det forbudt mot inngrep av enhver art i landskapet, jfr. § 3 punkt 1.1 i verneforskriften for Låhko nasjonalpark.

Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse etter § 3 punkt 1.3 a mindre utvidelser av bygninger i samsvar med retningslinjer i forvaltningsplanen. Ettersom forvaltningsplanen ennå ikke er ferdigstilt og godkjent må saken behandles etter § 4 i verneforskriften (generelle dispensasjonshjemmel).

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra verneforskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkert hensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jfr. verneforskriftens § 4.

Søknaden må vurderes etter prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 til 12

Vurdering

I verneforskriften for Låhko nasjonalpark er det sagt at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til mindre utvidelse av bygninger innenfor nasjonalparken i samsvar med retningslinjer i forvaltningsplan. Forvaltningsplan er ikke ferdigstilt og saken må derfor behandles etter § 4 i verneforskriften. Hytta er i dag på 21 m² og en utvidelse på 6 m² (28 %) vil være mer en mindre utvidelse og saken må uansett behandles etter § 4 i verneforskriften. Dette med altan/platting er ikke nevnt i skisse til forvaltningsplan som fulgte verneplanprosessen.

For at § 4 i verneforskriften, unntaksparagrafen (§48 i naturmangfoldloven), kan benyttes må to vilkår være oppfylt for at dispensasjon kan gis:

- 1) tiltaket kan ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, og
- 2) tiltaket må ikke stride mot vernevedtakets formål

I Miljødirektoratets veileder M 106-2014 står det:

«Dispensasjonsbestemmelsen er i utgangspunktet ment for uforutsette tilfeller eller spesielle/særlige tilfeller som ikke ble vurdert ved opprettelsen av verneområdet, i første rekke bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser. § 48 første alternativ dekker tilfeller hvor verneformålet og verneverdiene tåler enkeltstående avvik fra vernebestemmelsene.»

Unntaksbestemmelsen krever også at tiltaket ikke skal være i strid med verneformålet, og da heller ikke legge grunnlaget for en utvikling som på sikt kan skade verneinteressene.

«I vurderingen av om et tiltak eller en aktivitet er i strid med verneformålet må det gjøres en konkret vurdering av det omsøkte tiltakets eller aktivitetens art, plassering, varighet og omfang. Hvilken virkning har tiltaket eller aktiviteten på verneformålet?»

Mange små inngrep kan over tid få store konsekvenser for verneformålet. Dersom det er mange eksisterende inngrep i et verneområde, vil den samlede belastningen på verneverdiene lettere kunne medføre at et tiltak eller en aktivitet vurderes å være i strid med verneformålet.

Kravet om at tiltaket ikke skal påvirke verneverdig innebærer at dispensasjonsadgangen er snever. Det kan bare dispenseres i de tilfeller tiltaket vil ha ubetydelig eller begrenset virkning for verneverdiene. Dette kan være ved midlertidig eller forbigående forstyrrelser, eller enkeltstående aktiviteter eller tiltak. Bestemmelsen gir også klar anvisning på at hensynet til verneverdiene skal

være overordnet for eksempel næringsinteresser. Ved usikkerhet om virkningene tiltaket eller aktiviteten kan ha for verneverdiene, bør føre-var-hensyn tillegges stor vekt i vurderingen.

Vurderingen av om et tiltak er i strid med verneformålet eller kan påvirke verneverdiene nevneverdig er en skjønnsmessig vurdering. Det kan være vanskelig å påvise om et tiltak eller en aktivitet har umiddelbar negativ virkning for verneverdiene på stedet isolert sett. Ofte vil vurderingen av om et tiltak er i strid med verneformålet og vurderingen av om tiltaket kan påvirke verneverdiene nevneverdig, være den samme. Tiltak eller aktiviteter som er i strid med verneformålet vil som regel også påvirke verneverdiene nevneverdig. Dersom et tiltak eller en aktivitet påvirker verneverdiene nevneverdig vil dette ofte også være i strid med verneformålet, enten direkte eller som grunnlag for en negativ utvikling av verneinteressene. Også her vil kunnskapsgrunnlaget være sentralt.»

Innenfor nasjonalparken ligger det i dag 10 hytter, og oppføring av en platting/altan i tilknytning til hytta kan være relevant for flere hytter i området. Pr i dag har en del av hyttene plattinger i tilknytning til disse hyttene. Felles for alle disse med platting, er at de er utbygd før vernet kom i 2012.

Platting/altan er planlagt i sørveggen, der det opplyses at det i dag er en god del slitasje på marka etter bruk. Ved bygging av platting kan marka skånes for slitasje, samtidig vil uansett ofte vegetasjon forsvinne under plattingen. Ved en hytte må en uansett forvente en del slitasje på marka/vegetasjon. Bygging av plattinger/altan til eksisterende hytter har ikke like stor påvirkning på landskapet som bygninger og anlegg som rager høyere over bakken. En tillatelse til platting vil imidlertid kunne skape presedens og et økt antall plattinger rundt bygningene i nasjonalparken vil kunne medføre at området fremstår som mindre urørt. Dette med presedens må også ses i sammenheng med nærliggende nasjonalparker. Nasjonalparkstyret ga i 2015 avslag på bygging av platting ved Bjøllåvasshytta i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.

Byggeaktivitet og utvidelser av eksisterende bygninger skal vurderes strengt i nasjonalpark. Tilfeldige avgjørelser og ”bit for bit” avgjørelser skal forhindres ved vurdering om tillatelse skal gis. Dette kan medføre en utvikling med byggeaktivitet som ikke ønskes i verneområdet og som vil være i strid med verneformålet.

Søknaden er heller ikke innenfor kriteriene: dersom en dispensasjon kan gis må det foreligge sikkerhetshensyn eller vesentlige samfunnsinteresser, jfr. unntaksparagrafen § 48 i naturmangfoldloven.

I henhold til § 7 i naturmangfoldloven skal de miljørettslige prinsippene; kunnskapsgrunnlaget (§8), føre-var-prinsippet (§9), økosystemtilnærming og samlet belastning (§10) legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. En kjenner ikke til registreringer av sårbare arter eller naturtyper i området som vil være problematiske i forhold til utvidelse, men vurderer denne byggesaken slik at føre-var-prinsippet og samlet belastning i området må tillegges stor vekt.

Alle fritidseiendommer som i dag ligger innenfor nasjonalparken utgjør i utgangspunktet en belastning på naturmiljøet; nedbygging av areal, diverse inngrep i forbindelse med hytteområder, slitasje og forstyrrelse i forbindelse med ferdsel. Økt bebyggelse i nasjonalparken vil forsterke belastningen, mer areal vil bli nedbygd noe som ikke er ønskelig innenfor nasjonalparken. Isolert sett så vil neppe bygging av denne plattingen ha stor negativ virkning for verneverdiene og verneformålet. Men ved å gi en tillatelse til dette byggeprosjektet innenfor verneområdet, vil det fort kunne skapes presedens i lignende saker med fare for ytterligere økt bebyggelse og derved en gradvis forringelse av områdene i denne nasjonalparken og andre nasjonalparker. Den samlede belastningen i området vil kunne bli stor totalt sett.

Konklusjon

Ved å gi dispensasjon til det omsøkte tiltaket vurderes det som at presedenshensyn står sterkt og at en bør unngå å legge til rette for en dispensasjonspraksis som på sikt fører til uthuling av verneformålet. Verneformålet må ikke svekkes med en bit-for-bit-forvaltning, der mange mindre inngrep kan få store konsekvenser for verneformålet.

Det vurderes derfor som om at tiltakene vil være i strid med verneformålet og vilkårene for å kunne gi dispensasjon etter § 4 den generelle dispensasjonsbestemmelsen er ikke oppfylt. Det må derfor gis avslag på søknaden.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

- Verneforskriften for Låhko nasjonalpark
- Naturmangfoldloven
- Miljødirektoratets veileder M 106 – 2014, forvaltning av verneforskrifter

Arkivsaksnr: 2017/239-0

Saksbehandler: Gunnar Rofstad

Dato: 20.02.2017

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	11/2017	02.03.2017

Klage på forvalters vedtak. Dispensasjon for frakt av ved inn til gapahukene i Tollådalen, Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark

Forslag til vedtak

Klagen tas ikke til følge da den ikke inneholder nye relevante opplysninger. Klagen synes å være utformet på grunnlag av en misforståelse av opprinnelig vedtak.

Klagen oversendes Miljødirektoratet for sluttbehandling,

Nasjonalparkstyret ser med spenning fram til at Miljødirektoratet gir en helhetlig vurdering av vår dispensasjonspraksis.

Bakgrunn

11.01.2017 fattet forvalter på delegert myndighet følgende vedtak:

«Trones skole/Alberthaugen skole gis dispensasjon for bruk av snøskuter for å frakte ved inn til gapahukene i Tollådalen, Beiarn.

Dispensasjonen gis på følgende vilkår:

Dispensasjonen gjelder for en snøskuter.

Dispensasjonen gjelder for 2 (to) dager i perioden mars-april 2017.

Før dispensasjonen nyttes skal det gis melding til sekretariatet for Midtre Nordland nasjonalparksrtye enten ved e-post (fmnogro@fylkesmannen.no) eller pr telefon (755 31565).

Kjøringa skal skje langs stien inn fra Skulneset og korteste vei inn til gapahukene

Dispensasjonen gis med hjemmel i § 48 i naturmangfoldloven.»

I brev av 01.02.2017 påklager naturvernforbundet i Nordland dette vedtaket.

«Klage på dispensasjon fra motorferdselsforbudet i Saltfjellet – Svartisen nasjonalpark for frakt av ved inn til gapahukene i Tollådalen – Alberthaugen skole

**Midtre Nordland nasjonalparkstyre ref. 2017/239 den 11.01.2017
(vedtak mottatt 13.01.2017 – høringsfrist 03.02.2017)**

Naturvernforbundet i Nordland påklager herved ovennevnte dispensasjon fra motorferdselsforbudet på basis av feil lovanvendelse, mulighetene for presedens samt uheldig signal fra voksensamfunnet til den oppvoksende slekt og krever den derfor opphevet.

Midtre Nordland nasjonalparkstyre (MNN) har vedtatt at Alberthaugen skole i Bodø gis dispensasjon fra motorferdselsforbudet i Saltfjellet – Svartisen nasjonalpark for å frakte ved inn til gapahukene i Tollådalen 2 - to – turer i perioden mars – april 2017. Som anført i vedtaket finnes det ingen relevante unntaksbestemmelser i den gjeldende verneforskriften for nasjonalparken til et slikt formål. Samtidig sier verneforskriften at før en evt. tillatelse til motorferdsel gis, skal (vår understrekning) andre transportmetoder og kombinerings av flere transportbehov også vurderes, jfr. kapittel IV Vernebestemmelser punkt 4.3 i Verneforskriften som også er gjengitt i MNN sitt dispensasjonsvedtak.

Problemet er at MNN i sitt vedtak overhodet ikke har gjort noen som helst vurdering av andre transportmetoder enn motorisert transport av veden og derfor gjort en saksbehandlingsfeil når de deretter skriver at "Søknaden må derfor vurderes i forhold til § 48 i naturmangfoldloven..." Etter Naturvernforbundets vurdering må skoleelevene fra Alberthaugen skole være i vanlig god form når de ellers vil klare å ta seg fram til gapahukene på egne ben. Det er dermed helt åpenbart at dersom elevene tok med seg to til tre vedskier i hver sin sekk og lærerne evt. ekstra ved i pulk (på snøføre), så ville vedbehovet være dekket og vel så det. En slik transportmetode eller andre manuelle metoder er ikke vurdert med ett ord i MNN sitt vedtak. Derfor er vedtaket et brudd på verneforskriften kapittel IV punkt 4.3.

Videre skriver MNN at vedtaket ikke vil skape presedens fordi "Ingen verneområder vi har kjennskap til, har tilsvarende fasiliteter...". Mulig at det ikke finnes gapahuker i andre verneområder, skjønt det virker usannsynlig, men et vedtransportbehov vil jo ikke bare være knyttet til gapahuker. Dispensasjonen, om den blir endelig, kan utmerket brukes som begrunnelse for motorisert vedtransport til mange slags arrangementer og steder, f.eks. lavo-turer, fellesturer til hytter eller til bålplasser. Med den liberale praksis MNN dessverre har lagt seg på i motorferdselsaker, er det usannsynlig at de vil stå imot søknader som viser til vedtak ref. 2017/239.

Til slutt vil vi påpeke en selvmotsigelse i MNN sitt vedtak. På side 3 i tredje avsnitt står det, sitat: "Nasjonalparkstyret ser med glede fram til at skoleelever igjen kan benytte

gapahukene og at de gjennom dette læres opp til sporløs ferdsel i naturen". Naturvernforbundet vil tvert imot si at MNN med sin dispensasjon fra motorferdselsforbudet nettopp gir det motsatte signal til den oppvoksende slekt - de som skal arve jorden - nemlig at også vernet natur skal underordnes menneskenes behov for bekvemmelighet uansett støy og forurensning. MNN sitt dispensasjonsvedtak bidrar til å undergrave respekten for naturen og verneområdene hos de unge. Er det noe verden ikke trenger nå, så er det nettopp dét.

Igjen må vi stille spørsmålstegn ved Midtre Nordland nasjonalparkstyre sin evne og dømmekraft i å forvalte lovverket for nasjonalparkene, landskapsvernområdene og naturreservatene i sitt område og minner om at verneområdene er til for hele nasjonen, ikke bare for lokalsamfunnene. Vi ber på nytt Miljødirektoratet se på og vurdere helheten i nasjonalparkstyret sin dispensasjonspraksis.»

Grunnlaget for avgjørelsen

Saltfjellet-svartisen nasjonalpark ble etablert 8. september 1989.

Formålet med nasjonalparken er:

- «å bevare et vakkert og tilnærmet uberørt fjellområde med dets plante- og dyreliv og geologiske forekomster, der variasjonen i naturforholdene er særlig markert og verdifull.
- i tillegg skal nasjonalparken sammen med Gåsvatnan og Saltfjellet landskapsvernområder og Storlia naturreservat bidra å bevare et sammenhengende naturområde som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.
- å gi allmennheten muligheten til naturopplevelse i området.»

Innen nasjonalparken er motorferdsel til lands og til vanns forbudt, herunder landing og lavtflyving med luftfartøy. Med landing menes her også henting og bringing av passasjerer og gods selv om landing i egentlig forstand ikke skjer.

Før eventuell tillatelse til motorferdsel i nasjonalparken gis, skal transportbehovet vurderes mot mulige skader og ulemper og i forhold til et mål om å redusere motorferdselen til et minimum. Andre transportmetoder og kombinerings av flere transportbehov skal også vurderes.

Forskriften for nasjonalparken har ingen relevante spesifiserte unntaksbestemmelser i forhold til omsøkte aktivitet..

Søknaden må derfor vurderes i forhold til § 48 i naturmangfoldloven som har følgende ordlyd:

«Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig».

Midtre Nordland nasjonalparkstyre er forvaltningsmyndighet for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Ved styrets vedtak (styresak 25/2016) den 24.05.2016 ble myndigheten i denne type saker delegert til forvalterne.

Verneverdiene i det aktuelle området i aktuell tidsperiode er godt dokumentert. Omsøkte aktivitet (motorisert ferdsel på snødekt mark) vil ikke berøre andre kjente konkrete verneverdier enn de som er omtalt i verneforskriften.

Vurdering

Det klages her på bakgrunn av feil lovanvendelse, muligheten for presedens og uheldige signaler fra voksensamfunnet til den oppvoksende slekt.

Til dette vil følgende bemerkes:

- De fleste verneforskriftene har egne dispensasjonshjemler som åpner for at forvaltningsmyndigheten kan gi dispensasjon til nærmere bestemte formål. Disse hjemlene kalles spesifiserte dispensasjonsbestemmelser. I tillegg har naturmangfoldloven en generell dispensasjonsbestemmelse i § 48 som gir hjemmel for å gi dispensasjon dersom bestemte vilkår er oppfylt.
- I nasjonalparkstyrets vedtak fremgår det tydelig at de mener dette vedtak ikke vil skape presedens da det ikke er tilsvarende fasiliteter i andre nasjonalparker. Naturvernforbundet i Nordland synes her å ha en annen oppfatning enn det som fremgår av vedtaket. Her synes det som om at Naturvernforbundet i Nordland har misforstått vedtaket og på bakgrunn av en slik misforståelse har utformet sin klage.
- Videre mener Naturvernforbundet i Nordland at vedtaket gir feil signaler fra voksensamfunnet til oppvoksende slekt. Dette mener vi mer er et verdispørsmål enn et reelt grunnlag for å klage og ikke noe som man kan vektlegge ved utøvelse av forvaltningsmyndighet.

Som det fremgår av nasjonalparkstyrets vedtak foregår det lite annen motorisert ferdsel i området. Unntatt er reindriften eller oppsynet og det er gitt dispensasjon til preparering av skiløype til Reinhornrennet med tråkkemaskin.

Det var her søkt om å benytte snøskuter for å kjøre inn to lass med ved. Det er her ingen tvil om hva det søkes om og tillatelse ble gitt da tiltaket ikke var i strid med verneformålet og ikke ville påvirke verneverdier nevneverdig.

Konklusjon

Klagen inneholder ingen relevant ny informasjon. Klagen oversendes Miljødirektoratet for sluttbehandling.

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Verneforskrift for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark

Naturmangfoldloven

Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter. Veileder M106-2014. Miljødirektoratet.

Parter i saken:

Beiarn kommune

Fylkesmannen i Nordland

Moloveien 10

8110 Moldjord

8002 BODØ

Naturvernforbundet i Nordland			
Saltfjellet reinbeitedistrikt v/ Per Ole Oskal	Lønsdal	8255	RØKLAND
Statskog	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Statskog Fjelltjenesten ved Jim Kristensen	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Statskog Fjelltjenesten ved Kristian Sivertsen	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS

Arkivsaksnr: 2015/7191-0

Saksbehandler: Gunnar Rofstad

Dato: 25.01.2017

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	12/2017	02.03.2017

Søknad om fuglehundprøver. Semska-Stødi naturreservat, Dypen naturreservat og Stor-Graddis naturreservat. Fuglehundutvalget Bodø jeger og fiskeforening

Forslag til vedtak

Søknaden fra Bodø jeger og fiskeforening avslås for Dypen naturreservat og for Stor-Graddis naturreservat.

Søknaden fra Bodø jeger og fiskerforening innvilges for Semska-Stødi naturreservat.

Avgjørelsene er fattet med hjemmel i Naturmangfoldloven § 48.

Dispensasjonen gis på følgende vilkår:

- Dersom det er rein i området skal Saltfjellet reinbeitedistrikt kontaktes.
- Etter at fuglehundprøven er gjennomført skal det sendes en kortfattet rapport til Midtre Nordland nasjonalparkstyre (fmnogro@fylkesmannen.no)

Bakgrunn

Bodø jeger- og fiskeforening v/fuglehundutvalget skal arrangere jaktprøve for stående fuglehunder 25. og 26.mars 2017 på Saltfjellet.

De søker dispensasjon fra verneforskriften for Semska-Stødi naturreservat, Dypen naturreservat og Stor-Graddis naturreservat, slik at de kan bruke terrenget der de aktuelle dagene.

Det omsøkte terreng vil eventuelt bli brukt av ett parti på lørdag og ett på søndag.

Ett parti består av maks 14 hunder med førere og 1 til 2 dommere. 2 hunder slippes i gangen i ca. 15.minutt, og det skytes med startpistol 9 mm, hvis hunden står for rype og rype letter. Skal være mest mulig likt en jaktsituasjon.

Vi kontakter de aktuelle reindriftdistrikt i forbindelse med prøven, slik at vi unngår en hver konflikt med dem.»

Grunnlaget for avgjørelsen

Dypen naturreservat ble etablert 21. desember 2000.

Formålet med Dypen naturreservat

Formålet med fredningen er å bevare en relativt lite påvirket furuforekomst, med alt naturlig plante- og dyreliv og med alle de naturlige økologiske prosessene. Av spesielle kvaliteter kan nevnes at området:

- er et velegnet typeområde for furuskogen i regionen og dens typiske plante- og dyreliv,
- har forekomster av gammel og storvokst furuskog, hvor særlig de østre deler er lite påvirket,
- har betydelige forekomster av tørrgadd og læger.

Innen Dypen naturreservat er dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, fredet mot skade og ødeleggelse. Nye dyrearter må ikke innføres.

Semka-Stødi naturreservat ble etablert 20. august 1976. Forskriften ble endret 8. september 1989.

Formålet med Semka-Stødi naturreservat er å ta vare på et verdifullt våtmarksområde som levested for tilhørende dyre- og planteliv og et særegnet landskap av glasielle løsmasseavsetninger, og å bevare dette området i sin naturgitte tilstand.

Innen Semka-Stødi naturreservat er alle dyr og fugler, herunder deres hi, reir og egg, er fredet hele året mot skade og ødeleggelser av enhver art. Nye dyrearter må ikke innføres. Storgraddis naturreservat ble etablert 21. desember 2000.

Formålet med fredningen av Stor-Graddis naturreservat er å bevare en variert og spesiell furuforekomst med alt naturlig plante- og dyreliv og med alle de naturlige økologiske prosessene.

Av spesielle kvaliteter kan nevnes at området:

- har botaniske interesser knyttet til kalkrik grunn,
- har en gammel og storvokst furuskog, og betydelig med tørrgadd og læger.

Innen Stor-Graddis naturreservat er dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, fredet mot skade og ødeleggelse. Nye dyrearter må ikke innføres.

Både i Dypen naturreservat og Stor-Graddis naturreservat er det spillplasser for storfugl. I begge disse områdene er det kjente eller antatte hekkelokalteter for tidlighekkende dagrovfugler.

Det er ingen kjente tilsvarende sårbare forekomster i Semka-Stødi naturreservat. Våtmarksfugl som er en del av verneformålet, har vanligvis ikke ankommet området i mars.

Vurdering

Midtre Nordland nasjonalparkstyre er forvaltningsmyndighet for Dypen naturreservat, Semska-Stødi naturreservat og Stor-Graddis naturreservat.

I forhold til omsøkte aktivitet inneholder ingen av forskriftene relevante spesifiserte unntaksbestemmelser. Søknadene må derfor vurderes i forhold til Naturmangfoldlovens § 48 som lyder:

«Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.»

Unntak i forhold til sikkerhetshensyn og hensynet til vesentlige samfunnsinteresser vurderes her ikke å være relevante.

Spillende storfugl og hekkende dagrovfugler («tidlighekkere») vil bli negativt påvirket av omsøkte tiltak.

Søknaden for Dypen naturreservat og Stor-Graddis naturreservat avslås. Det finnes ingen hjemmel for tiltaket.

Klageadgang/saksopplysninger:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen er tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Tillatelse fra grunneier må innhentes særskilt.

Parter i saken:

Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Gunn Tove Eidissen			
Naturvernforbundet i Nordland			
Saltdal kommune	Kirkegt. 23	8250	Rognan
Saltofjellet reinbeitedistrikt v/ Per Ole Oskal	Lønsdal	8255	RØKLAND
Statskog	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Statskog Fjelltjenesten ved Jim Kristensen	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Statskog Fjelltjenesten ved Kristian Sivertsen	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Verneforskrift for Dypen naturreservat
Verneforskrift for Stor-Graddis naturreservat
Verneforskrift for Semska-Stødi naturreservat
Naturmangfoldloven
Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter M106-2014 Miljødirektoratet

Arkivsaksnr: 2016/2153-0

Saksbehandler: Inge Sollund Ingvaldsen

Dato: 31.01.2017

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	13/2017	02.03.2017

Søknad om dispensasjon fra verneforskriften - Bygging av utedo på Inner-Bredek - Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Statskog SF

Forslag til vedtak

Statskog SF gis med dette tillatelse til å oppføre utedo ved sitt åpne husvær ved Inner-Bredek i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark i Rana kommune. Dispensasjon gis med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Dispensasjon gis på følgende vilkår:

- Utedoet skal utformes i henhold til søknad.
- Utedoet skal plasseres nøytralt i terrenget.
- Etter endt oppføring skal det ryddes på stedet.

Bakgrunn

Statskog SF søker i brev datert 5. januar 2017 om tillatelse til å sette opp utedo nordvest for sitt husvære ved Inner-Bredek i Rana kommune.

Statskog har sammen med vernemyndighetene samarbeidet om drift og skjøtsel av fjellgården på Granneset, Stormdalen, Bredek og Inner-Bredek i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark i Rana kommune.

Rundturløypa fra Stormdalshei til Bjellånes ble etablert på 90-tallet. Dette har blitt et populært turmål både for lokalbefolkning og tilreisende. Til tross for mange besøkende er det gjort mange tilrettelegging/skjøtselstiltak i området for at det skal tåle slitasjen fra de besøkende. Ved Inner-Bredek står det en åpen hytte, og det har vært drøftet utfordringer med sanitærforholdene tidligere. Statskog ønsker å få satt opp et utedo tilknyttet dette åpne husværet.

Utedoet er beskrevet som et bjørketømret utedo på 1,5m x 1,5m (ca 2,3m²) med torvtak, som hentes øst for hytta. Den blir tømret nede i bygda og planlegges fløyet inn med annen transport til sommeren.

Grunnlaget for avgjørelsen

Midtre Nordland nasjonalparkstyre er forvaltningsmyndighet for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.

III Formål:

Formålet med nasjonalparken er:

- å bevare et vakkert og tilnærmet uberørt fjellområde med dets plante- og dyreliv og geologiske forekomster, der variasjonen i naturforholdene er særlig markert og verdifull.
- i tillegg skal nasjonalparken sammen med Gåsvatnan og Saltfjellet landskapsvernområder og Storlia naturreservat bidra å bevare et sammenhengende naturområde som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.
- å gi allmennheten muligheten til naturopplevelse i området.

IV Vernebestemmelser

1. Landskapet

1.1. Landskapet skal være fredet mot tekniske inngrep av enhver art, herunder oppføring av bygninger og anlegg, vegbygging, bergverksdrift, vassdragsregulering, graving og påfylling av masse, sprenging og boring, nydyrking, nyplanting, drenering og annen form for tørrlegging, fremføring av luft- og jordledninger, bygging av bruer og klopper, merking av stier og løyper. Opplistingen er ikke uttømmende.

Det er heller ikke tillatt å utføre forundersøkelser for tekniske inngrep som vesentlig kan endre landskapets art eller karakter.

Det er forbudt å bryte løs stein, mineraler eller fossiler. det samme gjelder uttak av slikt materiale for salg. Grotter og karstforekomster er vernet mot naturinngrep og beskadigelse av enhver art. Det er forbudt å fjerne materiale eller forekomster fra grottene.

I gjeldende forskrift er det ikke noen unntakshjemler for oppføring av utedo. Dette er foreslått inn i den nye forskrifta for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark som skal behandles av Miljødirektoratet og Klima og Miljødepartementet i 2017.

Naturmangfoldloven § 48 gir forvaltningsmyndigheten anledning til å gjøre unntak fra vernevedtak dersom:

Det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

I avveiningen mellom øvrige vesentlige samfunnsinteresser og hensynet til verneområdet skal det særlig legges vekt på verneområdets betydning for det samlede nettverket av verneområder og om et tilsvarende verneområde kan etableres eller utvikles et annet sted. Tiltakshaveren kan pålegges å bære rimelige kostnader ved ivaretagelsen, opprettelsen eller utviklingen av et slikt tilsvarende område.

Trenger et tiltak tillatelse både etter verneforskriften og etter annet lovverk, kan tiltakshaver velge å søke om tillatelse parallelt. Vedtak skal i slike tilfeller først fattes etter verneforskriften, dersom ikke annet følger av verneforskriften eller forvaltningsmyndighetens samtykke.

Søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette.

Vurdering

Det omsøkte utedoet er på 2,3m². Dette er lavere enn hva som foreslås som øvre grense i skisse til forvaltningsplan for den nye verneforskriften for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Utedoet bygges i et område som har blitt godt skjøttet og driftet av Statskog, og de siste årene har de lagt stor innsats på å restaurere trippelløa på Inner-Bredek og området rundt. I området rundt Bredek / Inner-Bredek vil ikke formålet vedrørende urørthet legges vekt, da dette er et berørt område og som bevares som et kulturlandskap. Et utedo vil derimot være med på å styrke allmennhetens mulighet til naturopplevelse i området. Et positivt vedtak vil ikke påvirke verneformål.

Det ble gjort ei kartlegging av slåttemarkene på Inner-Bredek sommeren 2016. Ecofact har laget en skjøtselsplan for området basert på de funnene som ble gjort. Det ble ikke funnet noen sårbare lokaliteter / arter i området ved den åpne hytta. Det ble gjort ei tilsvarende kartlegging i 2013, og heller ikke da ble det funnet sårbare arter i området. Et positivt vedtak vil heller ikke påvirke verneverdiene nevneverdig.

Finansiering dekkes av tiltakshaver. Det ligger derfor ikke inne noen forventning til at Midtre Nordland nasjonalparkstyre skal bidra økonomisk til oppføring av utedoet.

Vurderinger etter naturmangfoldloven §§ 8-12:

På bakgrunn av rapportene til Ecofact legges det til grunn at kunnskapsgrunnlaget er oppfylt. Føre-var-prinsippet kommer derfor ikke til anvendelse. De fleste husvær i nasjonalparken har allerede utedo, derfor er det ikke fare for presedens. Det vil komme en åpning i den nye forskriften om å kunne gi tillatelse til å bygge utedo. Størrelsen på utedoet er mye mindre enn de fleste eksisterende utedo, derfor er det heller ikke stor fare for at andre ønsker sine utedo utvidet. I søknaden ligger det noen forventninger til miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder, og er understreket skal dekkes av tiltakshaver.

Konklusjon

Statskog SF gis dispensasjon til oppføring av utedo ved Inner-Bredek.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Parter i saken:

Fylkesmannen i Nordland
Miljødirektoratet
Naturvernforbundet i Nordland
Saltdal kommune

Moloveien 10	8002	BODØ
Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Kirkegt. 23	8250	Rognan

Statskog Fjelltjenesten ved Jim Kristensen	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Statskog Fjelltjenesten ved Kristian Sivertsen	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Saltfjellet reinbeitedistrikt v/ Per Ole Oskal	Lønsdal	8255	RØKLAND
Statskog	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Verneforskrift for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark

Skjøtselsplan Ecofact 2013

Skjøtselsplan Ecofact 2016

Arkivsaksnr: 2012/1297-0

Saksbehandler: Ronny Skansen

Dato: 08.02.2017

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	14/2017	02.03.2017

Sjunkhatten nasjonalpark - Klage på vedtak om dispensasjon fra verneforskriften til motorisert ferdsel - Valnesfjord helsesportsenter

Forslag til vedtak

Klage fra Naturvernforbundet i Nordland på vedtak i styresak 89/2016 den 20.12.2016 tas ikke til følge. Klagen oversendes klageinstansen, Miljødirektoratet for endelig behandling.

Bakgrunn

Midtre Nordland nasjonalparkstyre har forvaltningsmyndighet for Sjunkhatten nasjonalpark, og skal behandle dispensasjonssøknader og ta stilling til hvordan klager skal behandles.

Naturvernforbundet i Nordland har påklaget vedtak gjort i sak 89/2016 den 20.12.2016 av Midtre Nordland nasjonalparkstyre.

Om nasjonalparkstyret velger å opprettholde vedtaket, sendes saken over til Miljødirektoratet for endelig behandling.

Midtre Nordland Nasjonalparkstyre har i styresak 89/2016 den 20.12.2016 fattet følgende vedtak:

Vedtak 1:

Valnesfjord Helsesportsenter gis med dette dispensasjon fra motorferdselsforbudet i Sjunkhatten nasjonalpark for bruk av snøskuter/ATV m belter i forbindelse med transport av pasienter til Sætervatn, Hømmervatn og Halsvatn i Fauske kommune. Dispensasjonen gis etter § 3 punkt 6.3 e i verneforskriften for Sjunkhatten nasjonalpark og forvaltningsplanen for Sjunkhatten nasjonalpark.

Vilkår for dispensasjonen:

- Antall kjøring er begrensa til 10 (10) turer pr. sesong
- All kjøring utenom angitte formål er forbudt.
- Dispensasjonen gjelder i tidsperioden 20.12.2016 – 01.05.2021. Dispensasjon gjelder for perioden 1. november t.o.m. 1. mai.
- Dispensasjonen gjelder for én (1) snøskuter/ATV m/belter på snødekt mark.
- Langfredag og 1.påskedag er skuterfrie dager.

- Hvis det er rein i området skal det tas spesielt hensyn til det.
- Dispensasjonen og utfylt kjørebok skal tas med ved kjøring og forevises ved kontroll. Det skal benyttes penn ved utfylling av kjørebok.
- Utfylt kjørebok (nr.1) sendes til Midtre Nordland nasjonalparkstyre, 8002 Bodø etter endt dispensasjonsperiode og senest 01.08.2021.

Vedtak 2:

Valnesfjord Helsesportsenter gis med dette dispensasjon fra motorferdselsforbudet i Sjunkhatten nasjonalpark for bruk av løypemaskin inn mot sørenden av Hømmervatnet (Løype 1 iht. til kart) og bruk av snøskuter/ATV m belter ved Hømmervatnet (løype 2 iht. til kart) for å tilrettelegge løypene for pasienter ved helsesportsenteret. Dispensasjonen gis etter § 4 punkt i verneforskriften for Sjunkhatten nasjonalpark.

Det gis i tillegg tillatelse til transport av pasienter etter disse traseene ved Hømmervatnet i Fauske kommune. Dispensasjonen gis etter § 3 punkt 6.3 e i verneforskriften for Sjunkhatten nasjonalpark og forvaltningsplanen for Sjunkhatten nasjonalpark.

Vilkår for dispensasjonen:

- Antall kjøring er begrensa til 20 (20) turer pr. sesong
- All kjøring utenom angitte formål er forbudt.
- Dispensasjonen gjelder i tidsperioden 20.12.2016 – 01.05.2021. Dispensasjon gjelder for perioden 1. november t.o.m. 1. mai.
- Dispensasjonen gjelder for én (1) løypemaskin eller snøskuter/ATV m/belter på snødekt mark.
- Langfredag og 1.påskedag er skuterfrie dager.
- Hvis det er rein i området skal det tas spesielt hensyn til det.
- Dispensasjonen og utfylt kjørebok skal tas med ved kjøring og forevises ved kontroll. Det skal benyttes penn ved utfylling av kjørebok.
- Utfylt kjørebok (nr. 2) sendes til Midtre Nordland nasjonalparkstyre, 8002 Bodø etter endt dispensasjonsperiode og senest 01.08.2021.

Nordland naturvernforbund gir følgende begrunnelse for klagen:

«Naturvernforbundet mener at det er riktig med en svært restriktiv praksis når det gjelder dispensasjoner til motorisert ferdsel i verneområder. Valnesfjord helsesportsenter har fått tillatelse til 10 - ti – turer persontransport av pasienter med snøskuter eller ATV m/belter i perioden 1. november til 1. mai hvert år i fem - 5 - år framover til Sætervatn, Hømmervatn og Halsvatn. Helsesportsenteret har innenfor samme tidsperiode, dispensasjon til å kjøre opp skiløyper inntil 20 - tjue - ganger pr. sesong til og ved Hømmervatn samt tillatelse til transport av pasienter etter disse traséene. Tillatelsene er gitt etter hhv. unntaksbestemmelse § 3 punkt 6.3 e) og den generelle dispensasjonsbestemmelsen i § 4 i verneforskriften.

Naturvernforbundet anser motorisert ferdsel som en av de største truslene mot både vernet og ikke-vernet natur. I verneområder har imidlertid forvaltningsmyndigheten både lovhjemlet anledning og plikt til å håndheve forbudet mot motorisert ferdsel.

Persontransport med beltegående kjøretøy vil medføre støy, forurensning, arealbeslag og redusert naturopplevelse samt forstyrre dyrelivet i Sjunkhatten nasjonalpark. Dette er i strid med verneformålet, og hensikten med nasjonalparken. Fornøyleseskjøring som grunn for unntak fra motorferdselsforbudet i Sjunkhatten nasjonalpark er helt utenfor intensjonene i verneforskriften og prinsippene i Naturmangfoldloven og kan medføre en veldig uheldig presedens.

Naturen i Norge generelt er under stadig større press fra ulike interessegrupper som isolert sett har gode intensjoner og legitime behov. Vi er ikke i tvil om at dette gjelder også i dette tilfellet. Naturvernforbundet mener at gode intensjoner ikke er god nok grunn for å bryte

verneforskrifter og potensielt skape en uheldig presedens for motorferdsel i verneområder.

Vi mener at verneområdene og verneverdiene trenger et skjerpet vern og forrang foran enkeltmenneskers egeninteresse. Vi går derfor helt i mot at Valnesfjord helsesportsenter skal få tillatelse til å benytte snøskuter eller ATV m/belter i Sjunkhatten nasjonalpark og ber vernemyndighetene v/Miljødirektoratet anvende § 3 punkt 6.1 og oppheve første punkt i dispensasjonen på dette grunnlaget.

Ut fra et folkehelsesynspunkt er oppkjørte skiløyper et gode, og Naturvernforbundet støtter dette landet over. Men oppkjørte skiløyper er sidestilt med idrettsanlegg og har ingen ting i verneområder å gjøre. Det finnes områder utenom Sjunkhatten nasjonalpark som Valnesfjord helsesportsenter kan søke å bruke til dette formålet, og dessuten har de allerede fått et generelt unntak fra vernebestemmelsene i en preparert skiløype til Sætervatn etter § 3 punkt 6.2 h).

Naturvernforbundet er sterkt uenig i at det er behov for å åpne verneområder for preparering av skiløyper. Midtre Nordland nasjonalparkstyre har da heller ikke funnet noen konkret lovhjemmel for løypekjøring til Hømmervatn i gjeldende verneforskrift for Sjunkhatten nasjonalpark og grepet til den generelle dispensasjonshjemmelen i § 4 (som er likelydende med Naturmangfoldlovens § 48). For å stoppe en utglidning av motorferdselsforbudet med tanke på preparering av skiløyper med tråkkemaskin/snøscooter, ber vi Miljødirektoratet også oppheve vedtak 2 i dispensasjonen til Valnesfjord helsesportsenter.»

Vurdering

Hjemmelsgrunnlag og vurdering av tiltaket er beskrevet i styresak 89/2016 av 20.12.2016. Klagen er sendt innenfor klagefristen til å klage, og må derfor anses som gyldig.

Det vises til Naturvernforbundets klage på vedtak 1, der det blant annet nevnes at transport av pasienter til Valnesfjord helsesportsenter er persontransport og er dermed utenfor intensjonen med verneforskriften og verneformålet. Nasjonalparkstyret henviser til en egen hjemmel i både verneforskriften og forvaltningsplanen der det kan tillattes denne type aktivitet. Det vises ellers til vurderingene som er gjort i sak 89/2016.

Til vedtak 2 i saken der det gis etter § 4 i verneforskriften til området ved Hømmervatnet vises det til vurderingene som er gjort i sak 89/2016. Nasjonalparkstyret mener en slik prøveordning vil kunne begrense bruken lenger inn i nasjonalparken. Det må også nevnes at denne traseen ble benyttet før vernet i 2010.

Nasjonalparkstyret kan ikke se at det er kommet inn momenter i klagen som skulle tilsi en endring i vurderingene og utfallet av denne saken.

Konklusjon

Vedtaket i styresak 89/2016 den 20.12 2016 opprettholdes.

Parter i saken:

Duokta reinbeitedistrikt	Neverhaug	8215	VALNESFJORD
Fauske kommune	Postboks 93	8201	Fauske
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM

Naturvernforbundet i Nordland
Statens Naturoppsyn
Valnesfjord helsesportsenter

Jernbaneveien 100
Østerkløft

8038 Bodø
8215 VALNESFJORD

Vedlegg:

- 1 Klage på dispensasjon fra verneforskriften for Valnesfjord Helsesenter –
Naturvernforbundet i Nordland, datert 24.01.2017

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

- Verneforskriften for Sjunkhatten nasjonalpark
- Forvaltningsplanen for Sjunkhatten nasjonalpark
- Naturmangfoldloven
- Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter M-106, 2014
- Styresak 89/2016 den 20.12.2016 – Midtre Nordland nasjonalparkstyre
- Søknad om dispensasjon fra verneforskriften – Valnesfjord helsesportsenter

Naturvernforbundet i Nordland
v/ leder Frode Solbakken
Solbakken
8646 Korgen

Miljødirektoratet
Brattørkaia 15A
7010 Trondheim
post@miljodir.no

Mo i Rana 24.01.2017

**Klage på dispensasjon fra motorferdselsforbudet i Sjunkhatten
nasjonalpark for Valnesfjord helsesportsenter
Midtre Nordland nasjonalparkstyre utvalgsak 89/2016, den 20.12.2016
(vedtak mottatt 03.01.2017 – høringsfrist 24.01.2017)**

Naturvernforbundet i Nordland påklager herved ovennevnte dispensasjon fra motorferdselsforbudet og krever den opphevet.

Naturvernforbundet mener at det er riktig med en svært restriktiv praksis når det gjelder dispensasjoner til motorisert ferdsel i verneområder. Valnesfjord helsesportsenter har fått tillatelse til 10 - ti – turer persontransport av pasienter med snøskuter eller ATV m/belter i perioden 1. november til 1. mai hvert år i fem - 5 - år framover til Sætervatn, Hømmervatn og Halsvatn. Helsesportsenteret har innenfor samme tidsperiode, dispensasjon til å kjøre opp skiløyper inntil 20 - tjue - ganger pr. sesong til og ved Hømmervatn samt tillatelse til transport av pasienter etter disse traséene. Tillatelsene er gitt etter hhv. unntaksbestemmelse § 3 punkt 6.3 e) og den generelle dispensasjonsbestemmelsen i § 4 i verneforskriften.

Naturvernforbundet anser motorisert ferdsel som en av de største truslene mot både vernet og ikke-vernede natur. I verneområder har imidlertid forvaltningsmyndigheten både lovhjemlet anledning og plikt til å håndheve forbudet mot motorisert ferdsel.

Persontransport med beltegående kjøretøy vil medføre støy, forurensning, arealbeslag og redusert naturopplevelse samt forstyrre dyrelivet i Sjunkhatten nasjonalpark. Dette er i strid med verneformålet, og hensikten med nasjonalparken. Fornøyleskjøring som grunn for unntak fra motorferdselsforbudet i Sjunkhatten nasjonalpark er helt utenfor intensjonene i verneforskriften og prinsippene i Naturmangfoldloven og kan medføre en veldig uheldig presedens.

Naturen i Norge generelt er under stadig større press fra ulike interessegrupper som isolert sett har gode intensjoner og legitime behov. Vi er ikke i tvil om at dette gjelder også i dette tilfellet. Naturvernforbundet mener at gode intensjoner ikke er god nok grunn for å bryte verneforskrifter og potensielt skape en uheldig presedens for motorferdsel i verneområder.

Vi mener at verneområdene og verneverdiene trenger et skjerpet vern og forrang foran enkeltmenneskers egeninteresse. Vi går derfor helt i mot at Valnesfjord helsesportsenter skal få tillatelse til å benytte snøskuter eller ATV m/belter i Sjunkhatten nasjonalpark og ber vernemyndighetene v/Miljødirektoratet anvende § 3 punkt 6.1 og oppheve første punkt i dispensasjonen på dette grunnlaget.

Ut fra et folkehelsesynspunkt er oppkjørte skiløyper et gode, og Naturvernforbundet støtter dette landet over. Men oppkjørte skiløyper er sidestilt med idrettsanlegg og har ingen ting i verneområder å gjøre. Det finnes områder utenom Sjunkhatten nasjonalpark som Valnesfjord helsesportsenter kan søke å bruke til dette formålet, og dessuten har de allerede fått et generelt unntak fra vernebestemmelsene i en preparert skiløype til Sætervatn etter § 3 punkt 6.2 h).

Naturvernforbundet er sterkt uenig i at det er behov for å åpne verneområder for preparering av skiløyper. Midtre Nordland nasjonalparkstyre har da heller ikke funnet noen konkret lovhjemmel for løypekjøring til Hømmervatn i gjeldende verneforskrift for Sjunkhatten nasjonalpark og grepet til den generelle dispensasjonshjemmelen i § 4 (som er likelydende med Naturmangfoldlovens § 48). For å stoppe en utglidning av motorferdselsforbudet med tanke på preparering av skiløyper med tråkkemaskin/snøscooter, ber vi Miljødirektoratet også oppheve vedtak 2 i dispensasjonen til Valnesfjord helsesportsenter.

Frode Solbakken
leder Naturvernforbundet i Nordland

Dag Johansen
styremedlem Naturvernforbundet Rana og omegn

Arkivsaksnr: 2016/9066-0

Saksbehandler: Ronny Skansen

Dato: 24.01.2017

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	15/2017	02.03.2017

Sjunkhatten nasjonalpark - Søknad om dispensasjon fra verneforskriften for oppføring av lite hus på kaiflåte i Sjunkfjorden - Alf Kristiansen

Forslag til vedtak

Alf Kristiansen gis avslag på søknad om tillatelse av bygg på kaiflåte i tilknytning til hytte ved Hella i Sjunkfjorden innenfor Sjunkhatten nasjonalpark i henhold til § 3 pkt. 1.1 i verneforskriften.

Bakgrunn

Alf Kristiansen har i søknad datert 14.12.2016 søkt om tillatelse til å få bygge ett lite hus på 2,20 x 2 meter på en kaiflåte ved sin hytte innerst Sjunkfjorden. Bygget skal brukes til et lite oppholdsrom og lager for ting.

Alf Kristiansen fikk i styresak 4/2013 tillatelse for utvidelse av naust fra 7,5m² til 12,5m². Utvidelse av naustet er ikke gjennomført.

Grunnlaget for avgjørelsen

Sjunkhatten nasjonalpark ble etablert ved kongelig resolusjon av 5.februar 2010. Verneforskriften forvaltes av Midtre Nordland nasjonalparkstyre.

Formålet med Sjunkhatten nasjonalpark er å ta vare på et stort, sammenhengende og villmarkspreget naturområde som inneholder særegne, representative økosystemer og landskap, og som er uten tyngre inngrep.

Formålet med nasjonalparken omfatter:

- bevaring av et fjord- og høgfjellsøkosystem med et egenartet og variert biologisk mangfold,
- bevaring av et vakkert og svært variert landskap fra fjord til høgfjell,
- bevaring av leveområde for sjeldne dyrearter i tilknytning til vann- og våtmarkssystemer,

og annet biologisk mangfold som preger området,

- bevaring av geologiske forekomster i et storslått isbreutformet landskap,
- bevaring av vakker og særpreget vassdragsnatur,
- bevaring og sikring av kulturminner,
- bevaring og sikring av grotter og karstformer mot all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

Allmennheten, med særlig fokus på barn og unge, skal gis anledning til uforstyrret naturopplevelse gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

I utgangspunktet er det forbudt mot inngrep av enhver art i landskapet, blant annet oppføring av nye bygninger innen nasjonalparken, jfr. § 3 punkt 1.1 i verneforskriften for Sjunghatten nasjonalpark.

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra verneforskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerthensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jfr. verneforskriftens § 4.

Bygging av et nytt bygg på kaiflåte må vurderes etter § 4 i verneforskriften ettersom det er et nytt bygg.

Søknaden skal også vurderes etter prinsippene i naturmangfoldlovens § 8 til 12.

Vurdering

Det er søkt om nybygging av et lite hus på kaiflåte på litt over 4 m² i tilknytning til eksisterende hytte i området. Verneforskriftene åpner imidlertid ikke for å gi tillatelse til nybygging innenfor verneområdet. Saken må derfor vurderes etter § 4 i verneforskriften, generelle dispensasjonsbestemmelser.

For at § 4 i verneforskriften, unntaksparagrafen (§48 i naturmangfoldloven), kan benyttes må to vilkår være oppfylt for at dispensasjon kan gis:

- 1) tiltaket kan ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, og
- 2) tiltaket må ikke stride mot vernevedtakets formål

I Miljødirektoratets veileder M 106-2014 står det:

«Dispensasjonsbestemmelsen er i utgangspunktet ment for uforutsette tilfeller eller spesielle/særlige tilfeller som ikke ble vurdert ved opprettelsen av verneområdet, i første rekke bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser. § 48 første alternativ dekker tilfeller hvor verneformålet og verneverdiene tåler enkeltstående avvik fra vernebestemmelsene.»

Unntaksbestemmelsen krever også at tiltaket ikke skal være i strid med verneformålet, og da heller ikke legge grunnlaget for en utvikling som på sikt kan skade verneinteressene.

«I vurderingen av om et tiltak eller en aktivitet er i strid med verneformålet må det gjøres en konkret vurdering av det omsøkte tiltakets eller aktivitetens art, plassering, varighet og omfang. Hvilken virkning har tiltaket eller aktiviteten på verneformålet?»

Mange små inngrep kan over tid få store konsekvenser for verneformålet. Dersom det er mange eksisterende inngrep i et verneområde, vil den samlede belastningen på verneverdiene lettere kunne medføre at et tiltak eller en aktivitet vurderes å være i strid med verneformålet.

Kravet om at tiltaket ikke skal påvirke nevneverdig innebærer at dispensasjonsadgangen er snever. Det kan bare dispenseres i de tilfeller tiltaket vil ha ubetydelig eller begrenset virkning for verneverdiene. Dette kan være ved midlertidig eller forbigående forstyrrelser, eller enkeltstående aktiviteter eller tiltak. Bestemmelsen gir også klar anvisning på at hensynet til verneverdiene skal være overordnet for eksempel næringsinteresser. Ved usikkerhet om virkningene tiltaket eller aktiviteten kan ha for verneverdiene, bør føre-var-hensyn tillegges stor vekt i vurderingen.

Vurderingen av om et tiltak er i strid med verneformålet eller kan påvirke verneverdiene nevneverdig er en skjønnsmessig vurdering. Det kan være vanskelig å påvise om et tiltak eller en aktivitet har umiddelbar negativ virkning for verneverdiene på stedet isolert sett. Ofte vil vurderingen av om et tiltak er i strid med verneformålet og vurderingen av om tiltaket kan påvirke verneverdiene nevneverdig, være den samme. Tiltak eller aktiviteter som er i strid med verneformålet vil som regel også påvirke verneverdiene nevneverdig. Dersom et tiltak eller en aktivitet påvirker verneverdiene nevneverdig vil dette ofte også være i strid med verneformålet, enten direkte eller som grunnlag for en negativ utvikling av verneinteressene. Også her vil kunnskapsgrunnlaget være sentralt.»

I verneforskrift (5. februar 2010) og forvaltningsplan for Sjunkhatten nasjonalpark er det i utgangspunkt ikke åpnet opp for nybygging innenfor nasjonalparken, slik det her er omsøkt. Hensikten med en forvaltningsplan er at den skal sikre forvaltningsmyndigheten en samlet oversikt over alle aktuelle tiltak innenfor et verneområde. Tilfeldige avgjørelser og ”bit for bit” avgjørelser skal forhindres.

Innenfor nasjonalparken ligger det i dag ca. 40 fritidsboliger, og oppføring av et hus på kaiflate i tilknytning til hytta kan være relevant for flere fritidsboliger i området.

Dette kan medføre en utvikling med byggeaktivitet som ikke ønskes i verneområdet og som vil være i strid med verneformålet. Hovedregelen er at oppføring av bygninger er forbudt da dette er irreversible inngrep som kan endre landskapets art eller karakter, jfr. verneforskriftens § 3, punkt 1.1. Dersom en dispensasjon kan gis må det foreligge sikkerhetshensyn eller vesentlige samfunnsinteresser, jfr. unntaksparagrafen § 48 i naturmangfoldloven, ingen slike forhold foreligger i denne saken.

I henhold til § 7 i naturmangfoldloven skal de miljørettslige prinsippene; kunnskapsgrunnlaget (§8), føre-var-prinsippet (§9), økosystemtilnærming og samlet belastning (§10) legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

En kjenner ikke til registreringer av sårbare arter eller naturtyper i området, men vurderer denne byggesaken slik at føre-var-prinsippet og samlet belastning i området må tillegges stor vekt.

Alle fritidseiendommer som i dag ligger innenfor nasjonalparken utgjør i utgangspunktet en belastning på naturmiljøet; nedbygging av areal, diverse inngrep i forbindelse med hytteområder, slitasje og forstyrrelse i forbindelse med ferdsel. Økt bebyggelse i nasjonalparken vil forsterke belastningen, mer areal vil bli nedbygd noe som ikke er ønskelig innenfor nasjonalparken. Isolert sett så vil neppe bygging av dette huset ha stor negativ virkning for verneverdiene og verneformålet. Men ved å gi en tillatelse til dette byggeprosjektet innenfor verneområdet, vil det fort kunne skapes presedens i lignende saker med fare for ytterligere økt bebyggelse og derved en gradvis forringelse av områdene i nasjonalparken. Den samlede belastningen i området vil kunne bli stor totalt sett.

Konklusjon

Ved å gi dispensasjon til det omsøkte tiltaket vurderes det som at presedenshensyn står sterkt og at en bør unngå å legge til rette for en dispensasjonspraksis som på sikt fører til uthuling av verneformålet. Verneformålet må ikke svekkes med en bit-for-bit-forvaltning, der mange mindre inngrep kan få store konsekvenser for verneformålet.

Det vurderes derfor som om at tiltakene vil være i strid med verneformålet og vilkårene for å kunne gi dispensasjon etter § 4 den generelle dispensasjonsbestemmelsen er ikke oppfylt. Det må derfor gis avslag på søknaden.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Vedlegg:

1 Søknad fra Alf Kristiansen datert 16.12.2016

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

- Verneforskrift for Sjunkhatten nasjonalpark
- Naturmangfoldloven
- Forvaltningsplanen for Sjunkhatten nasjonalpark, punkt 4.9 bygninger og anlegg

Saksparter:

Alf Kristiansen
Doukta reinbeitedistrikt
Fylkesmannen i Nordland
Naturvernforbundet i Nordland
Sørfold kommune

Mottatt FM-NO

22 DES. 2016

Rørwik 14/12-2016

Søker her om og få bygge
ett lite hus $220 \times 2,00$ m. Ett

lite oppholdsrom og lager for
ting. Huset blir plassert på kaiplaten
der jeg har Hytte i Sjunkfjorden

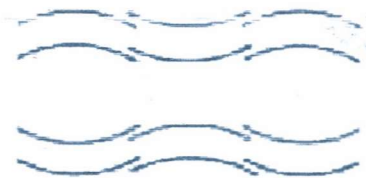
Ser Odd Wassvik har fått seg

ett hus på flåte lager og oppholdsrom

men det er mye større. jeg vil ha

Skriftlig svar. Alf Kristiansen

8220 Rørwik.

Til Mitre Nordland

Nasjonalparkstyre

mollomien 10

8002 Bodø

Arkivsaksnr: 2017/1013-0

Saksbehandler: Inge Sollund Ingvaldsen

Dato: 22.02.2017

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	16/2017	02.03.2017

MIDNOR - Innspill til videre prosess - Sykling og organisert ferdsel i verneområder

Forslag til vedtak

Midtre Nordland nasjonalparkstyre har følgende innspill til videre prosess:

- I forskriftsendringa bør det presiseres at sykling kan tillates etter eksisterende stier.
- Bør ha en ordlyd i forskriftene som gjør det mulig å regulere denne typen aktivitet i forvaltningsplan.
- Der er uproblematisk å fjerne skillet mellom organisert ferdsel av kommersielle og ikke kommersielle aktører i verneforskrifta for Junkerdal nasjonalpark

Midtre Nordland nasjonalparkstyre mener at følgende stier ikke bør åpnes for sykling:

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark:

- Blakkådalen
- Stormdalen
- Namnlausdalen
- Tollådalen

Junkerdal:

- Balvassdemningen – Fuglevatnet - vestsiden og sørsiden Balvatnet

Sjunkhatten:

- Korsvikdalen-Gunnlegvatnet
- Røsvik-Fridalen
- Røsvik-Kinesknuben-Sætervatnet.
- Vatnlia-Steigtind-Erlingbu.
- Bringslimark-Drogevatnet.
- Hola-Midtiskardvatnan
- Hola-Nordskardet
- Nordlivatnet- Finnkonnakken.
- Heggmoen-Sørfjorden.

Bakgrunn

Viser til brev fra Fylkesmannen i Nordland datert 9. februar 2017 om innspill:

«I Meld. St. 18 (2015-2016) Friluftsliv, Natur som kilde til helse og livskvalitet, er det foreslått endringer i forskrifter til nasjonalparker og landskapsvernområder. Miljødirektoratet har som oppdrag å oversende forslag til endringer i verneforskrifter til Klima- og Miljødepartementet innen 1. november 2017. Oppdraget omfatter alle nasjonalparker og landskapsvernområder opprettet med bakgrunn i nasjonalparkplanen og som i dag har en regulering av sykling og/eller regulerer organisert ferdsel på en måte som skiller mellom kommersielle og ikke-kommersielle aktører.

Nye forskrifter vil innebære at sykling på veier og stier skal være tillatt. Dersom verneformål og sårbarhetsvurderinger tilsier det, kan det på bestemte stier innføres forbud mot sykling. Vi viser her til Miljødirektoratets brev til Midtre Nordland nasjonalparkstyre av 06.06.16 og ber om nasjonalparkstyrets innspill på veier eller stier der det gjennom forskriften likevel bør være et forbud mot sykling.

Der det er forskrifter som regulerer organisert ferdsel på en måte som skiller mellom kommersielle og ikke-kommersielle aktører vil det bli foreslått endringer, dette gjelder i all hovedsak Junkerdal nasjonalpark/ Junŋkaravuome nasjonalpárkka.

Aktuelle verneområder

Når det gjelder Saltfjellet nasjonalpark, Storlia naturreservat og de to landskapsvernområdene Saltfjellet og Gåsvatnan har det i 2015/2016 vært gjennomført høring på revisjon og utvidelse av disse. Bestemmelsene om sykling var da tema, men det må likevel gjøres en ny jobb med bakgrunn i dette nye oppdraget. Sykling er ikke regulert av eksisterende forskrifter for verken Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Saltfjellet landskapsvernområde eller Gåsvatnan landskapsvernområde. I Fylkesmannens tilrådning om reviderte forskrifter ble dette foreslått endret til at sykling kun skulle være tillatt på veier og traséer godkjent for slik bruk i forvaltningsplanen. En slik bestemmelse ville gi nasjonalparkstyret en styringsmulighet ved å «åpne» og «stenge» stier gjennom forvaltningsplanen. I dag er all sykling forbudt i Storlia. Fylkesmannens tilrådning innebærer at Storlia inngår som del av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Fylkesmannen ber om nasjonalparkstyrets innspill til eventuelle traséer hvor sykling bør forbys i forskriften.

Junkerdal nasjonalpark/ Junŋkaravuome nasjonalpárkka skiller mellom kommersielle og ikke-kommersielle aktører med tanke på «turvirksomhet til fots», § 3 pkt. 5.1 andre ledd.

Fylkesmannen ber om nasjonalparkstyrets vurdering av om dette er en hensiktsmessig regulering. Verneforskriften regulerer ikke sykling i dag. For Junkerdal nasjonalpark håper vi også å få oppdatert verneforskriften når det gjelder reindriftas bruk av snøskuter og grensedragning ved Dorro. Dette er feil som ikke har blitt rettet opp etter vedtaket i 2004.

I Sjunghatten nasjonalpark/Dávga suoddjimpárkka er sykling kun tillatt i områder og på veier eller traseer som er godkjent for slik bruk i forvaltningsplanen. Dette gir nasjonalparkstyret en styringsmulighet ved å «åpne» og «stenge» stier gjennom forvaltningsplanen. Denne bestemmelsen vil foreslås endret og vi ber om nasjonalparkstyrets innspill til eventuelle traséer hvor sykling bør forbys i forskriften.

Til slutt vil vi presisere at det nå kun gis innspill til utarbeidelse av høringsdokument. Når disse har vært til faglig gjennomgang i Miljødirektoratet vil det bli gjennomført høring og nasjonalparkstyret står da fritt til å komme med de innspill de måtte ønske i høringen.»

Vurdering

I desember 2016 ble Jomfruland nasjonalpark etablert. Det er skissert at verneforskriftene skal utformes likt denne parken. Under § 7 Ferdsel og friluftsliv står det: «*Sykling og organisert bruk av hest er bare tillatt på veier og stier*». Med en slik ordlyd kan man se for seg at det på sikt etableres nye stier, og at nye stier kan i praksis gå inn i områder som er problematiske med tanke på sårbarhet, slitasje og verneverdier. Som forvaltningsmyndighet er det uheldig om man ikke kan regulere dette dersom bruken endres. Derfor bør det i forskriftene presiseres at sykling kan foregå etter eksisterende stier, og det bør også presiseres at stier kan «stenges» for sykling i forvaltningsplan.

Det er også gjort ei vurdering av hvilke konkrete stier som ikke bør åpnes opp for sykling.

Junkerdal nasjonalpark:

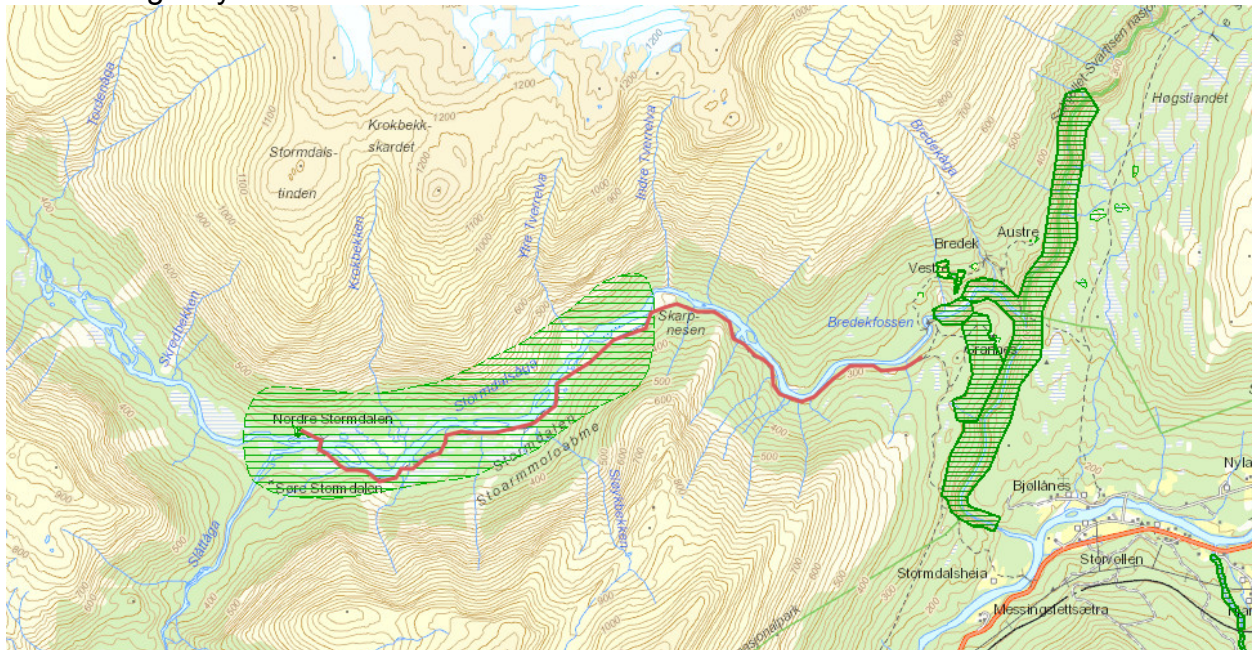
I Junkerdal nasjonalpark foreslås det at det ikke åpnes for sykling fra Balvassdemningen til Fuglvatn, og videre langs sør/vest siden av vatnet til utløpet av Skaitielva. Dette til hensyn for hekkelokaliteter for jaktfalk og kongeørn, samt et myrområde med den sårbare naturtypen palsmyr i sørvestenden av Balvatnet. I Junkerdal nasjonalpark er det også et skille mellom turvirksomhet i regi av turistforeninger, universiteter, skoler, barnehager, ideelle lag og foreninger og annen organisert ferdsel. Det er ikke hensiktsmessig i Junkerdal nasjonalpark å ha dette skillet og det kan vurderes opphevet i ny forskrift.

Figur 1 Kart over Junkerdal nasjonalpark. Rød strek markerer sti som ikke bør åpnes for sykling (kart fra Naturbase).

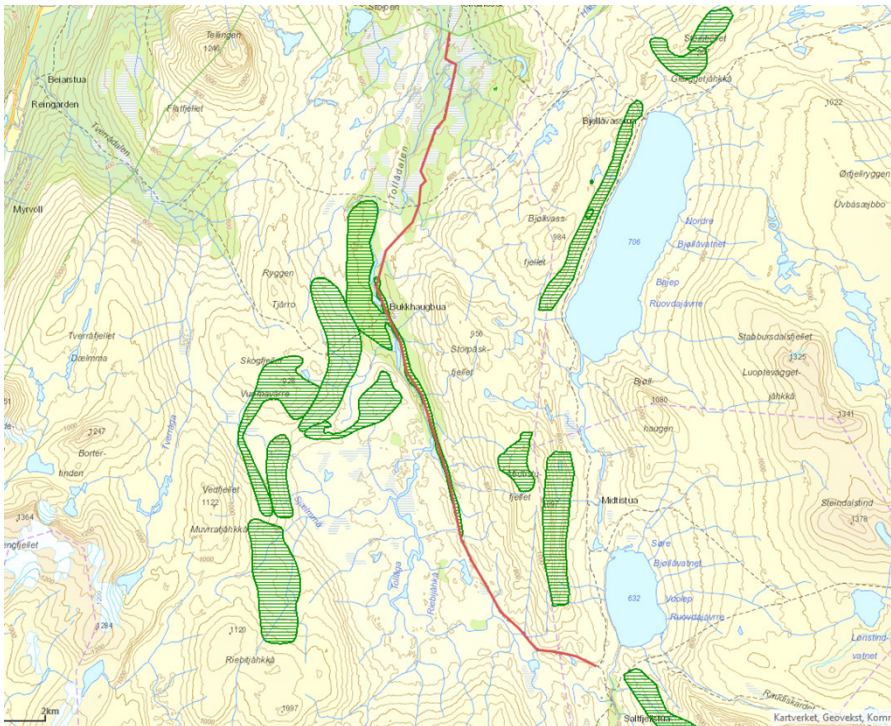
Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark:

I Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark er det flere stitraseer det ikke bør åpnes for sykling. I Stormdalen i Rana går stien gjennom en stor rikmyrlokalitet som er sårbar for økt slitasje. Allerede i dag er det utfordringer med slitasje. Kloppegging blir vurdert, men på grunn av at stien går nært er det vanskelig å kloppegge de våteste partiene. Omlegging av sti er et annet alternativ som må vurderes i den nye forvaltningsplan for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Det er også registrert rødlistede arter (blankstarr og polarkarse) ved stien i Stormdalen. Det foreslås at sykkelforbudet starter ved stidelet Bredek/Stormdalen, slik at det fremdeles vil være mulig å sykle til Bredek.

Figur 2 Kart over søndre deler av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Rød strek markerer sti som ikke bør åpnes for sykling. Naturtypen rikmyr er markert med skravert grønt område i Stormdalen (kart fra Naturbase).

I Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark foreslås det at stien fra Tollådalen til Søndre Bjøllåvatn via Bukkhaugbua ikke åpnes for sykling. Dette til hensyn for flere hekkeplasser for jaktfalk. Et lengre stiparti fra Bukkhaugbua og sørover; går stien i en kalkskog med høyt innslag av plantearter. De øverste partiene av denne stien går gjennom våte myrområder som også er utsatt for slitasje.

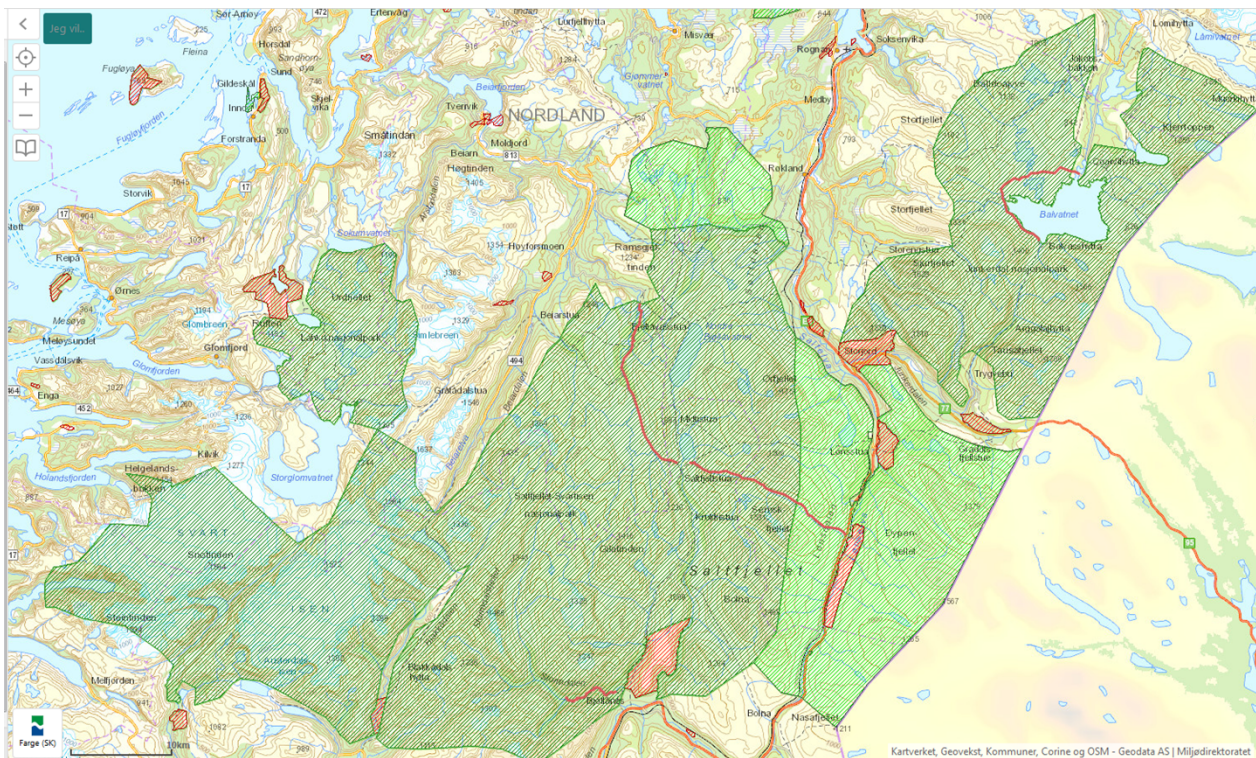

Figur 3 Kart over Tollådalene. Stitrasé som ikke bør åpnes opp for sykling er markert med rødt. Kalkskogen er markert med en tynn grønnskravert tarm fra litt nord for Bukkhaugbua og sørover (kart fra Naturbase).

Det foreslås også at stien gjennom Namnlausdalen ikke åpnes for sykling med hensyn til fjellrev.

Figur 4 Kart over Namnlausdalen. Rød strek markerer sti som ikke bør åpnes for sykling (kart fra Naturbase).

Figur 5 oversiktskart over Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark og Junkerdal nasjonalpark. Røde streker i nasjonalparkene viser de foreslåtte traseene som ikke bør tillates sykling ut fra vurdering av verneverdier og sårbarhet (kart fra Naturbase).

Sjunkhatten nasjonalpark:

I dag er det kun lov å sykle fra Hola inn til midt på Sætervatnet på vestsida. I tillegg er det en liten bit etter Stulleveien opp mot Halsvatnet i sør. Pr. i dag er det en del ønsker om mulighet for sykling i nasjonalparken.

Sjunkhatten er en befolkningsnær nasjonalpark som har stort potensiale for betydelig mer ferdsel ved bruk av sykkel. Det er i dag 20 innfallsporter så å si rundt hele nasjonalparken. Ikke alle stiene i nasjonalparken egner seg for sykling.

Sti til sykling er i oppdraget definert som sti som vises i terrenget fra en plass til en annen. I utgangspunktet veldig vanskelig å kunne gi konkrete innspill på traseer som bør forbys da stier i fremtiden fort kan opparbeides på kort tid både lovlig og ulovlig. For eksempel bruk av utlagte geocacher kan fort trække opp stier. Dette kan få svært uheldige følger.

Vi hadde forventet at en forholder seg til merka og umerka stier i henhold til turkart Sjunkhatten nasjonalpark, utgitt 2010 av Salten friluftsråd, Fylkesmannen i Nordland og Nordland fylkeskommune som er forankret i forvaltningsplanen og verneformålet.

Følgende stier bør uansett gis forbud:

- Korsvikdalen-Gunnlegvatnet, Våtmark. Konflikt med hekkende våtmarksfugl i perioden 1. april-1. august og mye bløte partier forringer verneformålet (urørt)
- Røsvik-Fridalen, deler våtmark. Konflikt med hekkende våtmarksfugl i perioden 1. april-1. august og mye bløte partier forringer verneformålet. Det vises til tilretteleggingsrapport fra NINA ved Arne Follestad. Bør spesielt ikke tillates sykling på østsiden av Sætervatnet.
- Røsvik-Kinesknuben-Sætervatnet. Strekning ned til Sætervatnet forbys på samme grunnlag som over.
- Vatnlia-Steigtind-Erlingbu. Mye våte partier
- Bringslimark-Drogevatnet. En del våte partier

- Hola-Midtiskardvatnan Område har en del skader i dag etter betydelig ferdsel. Ytterligere ferdsel med sykkel bør forbys. Samlet belastning og våte partier
- Hola-Nordskardet En del våte partier.
- Nordlivatnet- Finnkonnakken. Område som har mye skader i dag etter betydelig ferdsel. Ytterligere ferdsel med sykkel bør forbys. Samlet belastning og våte partier
- Heggmoen-Sørfjorden. Våtmark. Mye bløte partier kan forringe verneformålet